

Piatra Craiului

Revistă trimestrială de actualitate, cultură și tradiții

Editată de către **Cenacul "Mihail Lungianu"**
Rucăr, Muscel
An 1 Nr.2/ 2011

CUPRINS :

• Școala rucăreană:

Ionel Dulamă-Arc peste timp
Gheorghe Nicolae-Podișor-Mentori și discipoli,
Ion Urdea
-325 de ani de la atestarea învățăturii de carte
la Rucăr
-Biografia patronului școlii, Nae A. Ghica
Doru Avram- Interviu prof. Geta Pantea

• Historia magistra vitae istoria este îndrumătoare a vieții!

Romulus Popa-Bran-Începuturile istorice ale
Rucărului
Gheorghe Nicolae-Podișor -Eseu despre putere
Cornel Stolan- Istoria corului Rucăr II
Calendar 2011

• Ars longa vita brevis! Arta -i scurtă viata-i lungă!

Gheorghe Nicolae-Podișor-Începuturile lecturii
și cum îți vine pofta de ea
-Poeme
Ciprian Pantea -Fericirea unui anonim
Adelina Mihaela Vorovenci
-Pătuțul Cleopatrei-poveste
-Poem
1 iunie -pagină realizată de către copii Cezar
Neacșu- Poeme
Ana- Maria Popescu-Un portret, Gabriel
Popescu
- Ridic Pământul-poem
Ion Mărzac -Poeme
Costel Moiceanu- Doamnei inimii mele, din
singurătate
Petruța Purnichi - Povești cu zmei

• Acuarelă de Rucăr:

Adelina Mihaela Vorovenci- O lume în
imaginile trecutului
Ion Ghidan-La depănat povești adevărate
Mihai Epure -Precum iubirile dintâi
Ion Dorel Enache-Ei, au dreptate?!

• Actualitate :

Gheorghe Nicolae-Podișor -Rucărul în presa
timpului
Ion Ghidan-50 de ani de iubire
Interviu Ileana Șipoteanu
Tragedie cu un tânăr român - american
Virgil Nicula - Turismul în contextul european
Nelu Constantin- Artă plastică la Câmpulung
Gheorghe Țigău- Laudă limbii române
Arhivă foto
Nicolae Pantazică, Băjești- Săracul Ion al
nostru.....!.

• Quo vadis ,Domine? Încotro mergi , Doamne?

În memoriam, Mihail Lungianu
Sebastian Arsulescu- Praznicul înălțării
Domnului

• Ostași noștri:

Gheorghe Rădescu-Ion Muțlu

• Tradiții:

Tudor Vlad - Sânzienele
• Apariții editoriale
• Ecouri

ISSN 2247 - 1553
ISSN-L = 2247 - 1553

editura
Sedna Print

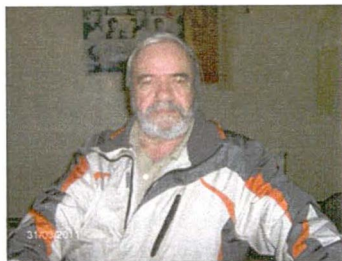
Câmpulung Muscel, jud. Argeș
str. Lascăr Catargiu nr. 7
Tel./fax 0348 445 129
editura@sedna.ro

INSTANTANEE PANORAMICE DIN MUSCEL

Foto: Răzvan UDUDEC

ȘCOALA RUCĂREANĂ

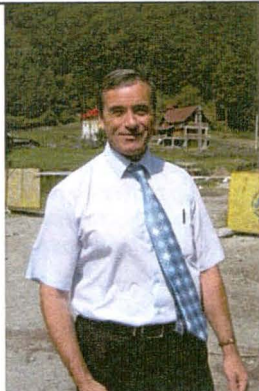
325 DE LA ATESTAREA ÎNVĂȚĂTURII DE CARTE LA RUCĂR

La împlinirea a 325 (trei sute douăzeci și cinci) de ani de atestare documentară, școala din Rucăr-instituție reprezentativă a învățământului zonal și chiar național românesc - oferă prilejul sublinierii condițiilor deosebite în care ea a apărut și s-a dezvoltat, precum și rolul pe care l-a îndeplinit de-a lungul timpului.

Așezat pe artera principală care leagă orașele - vechi capitale ale Țării Românești - Câmpulungul și Târgoviștea cu Transilvania, Rucărul, străveche așezare, atestată documentar în noiembrie 1377, a cunoscut de timpuriu o dezvoltare economică și culturală. Ea a servit ca important punct de vamă domnească încă din decolul al XIV-lea, de la primele privilegii comerciale acordate brașovenilor de către voievozii munteni. De asemenea, așa cum se menționa în vechile sale scutiri de dări, Rucărul fiind sat "așezat la marginea țării" pentru "multe greutate și nevoi" pentru că "supraveghează munții și marginile țării și vama domnii mei și încă și alte greutate și nevoi suferă pentru trecătoare". În sarcina acestui sat intră și asigurarea trecerii peste vechea graniță a solilor țării, a diferiților diplomați și călători străini.

Din cercetarea a peste 250 de documente, scrise în acest sat în secolul al XVII-lea (din cele care s-au putut păstra, satul fiind bântuit de multe oști și nevoi, cu refugiarea rucărenilor până în Vrancea) am găsit 37 de știutori de carte, unii dintre ei scriitori de documente, alții dascăli sau preoți, alții martori în diferite acte cu semnături proprii.

Este de menționat că toți aceștia au scris în limba română, cu formulări apropiate de cele de azi; dovezi ale unei limbi românești bine încheată și folosită în scris, înainte de atestarea documentară a școlii rucărene. Aceeași mărturie rezultă din inscripțiile de pe monumentele epigrafice din Rucăr, adevărate cronici istorice în piatră, unele datând de peste trei secole.

Rareori unei comunități i se pot potrivi, cronologic vorbind, momente de har și binecuvântare divină spre a-și cadența pașii și a-i grăbi întru desăvârșire și îndrituită speranță de propășire, așteptată concordie, însuflețitoare eforturi și energii puse în slujba binelui și armoniei sociale. Fericită obște învrednicită de pronia cerească de a-și croi rânduielile și propria devenire, cu truda fără preget a brațelor și clarviziunea minții, iar

Rucărul nostru adună iată, într-un singur buchet, toate aceste înfăptuiri peste timp, în anul de la nașterea Domnului 2011, spre a cinști și onora fapta și numele înaintașilor.

Bornele timpului fixează osârdia cu pietrele de hotar ale devenirii: 325 de ani de la atestarea învățaturii organizate de carte la Rucăr, 125 de ani de la înființarea școlii generale și semicentenarul înființării liceului din localitate. O inadmisibilă uitare, o neputință greu imputabilă sau o regretabilă scăpare au făcut ca aniversarea necesară și cronologică a trei veacuri de existență a învățământului rucărean să treacă în van, fără ca pe răbojul timpului să fi fost prinsă acea atingere de lumină creștină - care a fost strădania cărturărească a înaintașilor, mulți din ei anonimi fără nici o îndoială.

În nădejdea sinceră că ea a fost doar amânată și că jubileele unei atari aniversări își sporesc și rotunjesc semnificația îmbrăcând haina și altor cifre rezonante, pare sau împare (har, Domnului!), ține acum de noi ca reparațiunea „greșelei” să se producă încă pe timpul vieților noastre.

Este drept că fostul regim comunist, nu pridia și nici nu răsfăța pe oameni cu aniversări sau comemorări locale ori mărunte scoase de sub umbrela propagandistică și demagogică a „Cântării României”...

De altfel, un astfel de jubileu nici n-ar fi putut fi posibil într-o epocă în care se consuma întregul „recurs la istorie” proiectat într-un fetiș grandios,

univoc și sfidător, provocator la adresa bunului simț, într-o perioadă în care „defila” doar tandemul prezidențial, el și ea - cuplul dictatorial bicefal, căruia i se aducea drept prinos toată osteneala și toate izbânzile noastre.

Au urmat anii postdecembriști ai unei neînțelese pasivități, rătăcirii sanguinare demne de o altă rostuire și-apoi, după o fecundă căutare și colaborare partenerială dintre doi fii ai Rucărului, regretatul cărturar și profesor doctor Gheorghe Pârnuță și profesorul Gheorghe Nicolae-Podișor, iată acest rezultat merituos și îndelung așteptat: ivirea monografiei principalei și singurei instituții școlare a localității de până la mijlocul deceniului al șaselea al secolului trecut. Afirmarea înțelepciunii unei comunități, angajate mai tot timpul în confruntări cu felurite vrăjmășii, trebuia să se întrevadă și să-și poarte de grijă într-o irumpere rânduielnică și fățiș culturală, plurivalentă, reclamată de varii nevoi, socotinte dar și din pricini nodale, conjunctural-istorice.

Acestea, laolaltă, trebuiau armonizate cu aspirația maselor locuitoare de a lepăda

ignoranța, de a izgoni întunericul din fiecare și de a pune în loc pâlpâire de lumină - tremurată de mâna vreunui vrednic și neștiut gramatic ce așeza grijuliu, ca un veritabil coregraf, baletul împletit al literelor unui logos, în căutare de ochi care să-l citească, suflete și inimi care să-l cumpenească și să-l înțeleagă. Până atunci, însă, trebuia să se treacă prin purgatoriul deprinderilor școlare, în chip de buchisire și însușire colocvială a învățăturilor dinspre catedră și comunitate.

Supraviețuirea acestei nervuri carpatine, care este Rucărul Muscelului din Argeș, se putea face printr-o dăruitoare chemare și angajare, printr-un racord al simțirii îngemănate la trunchiul comun al neamului românesc. Altoit în răstimpuri, pe coroana majestuoasă și bătrână a vreunei zăde prin rămurișul căreia sufla cu putere vânt proaspăt de trezire, modernitate și nouitate.

Celelalte, care întregeau tabloul demnității și conștiinței civice urmau să se adauge mai târziu - pentru a fi puse în pagina timpului și a rămâne mărturie ale hărniciei, inteligenței și devoțiunii unor oameni.

Va fi și rostul și rodul cărții celor doi, ca o panoramă sublimă și vie a celor care au fost, suntem cei de față și vor fi cei care vor veni!

Ing. Ionel DULAMĂ
Primar, Rucăr-Argeș

ARC PESTE TIMP

ȘCOALA RUCĂREANĂ

După cum am arătat, școala de la Rucăr este cu mult mai veche, dar atestarea ei documentară o fixează, acum aproape trei sute douăzeci de ani, un document scris în anul 1686 de către Zaharia, care își adaugă la nume calitatea de "dascăl de copii Rucăr". Acest act scris de dascălul rucărean prezintă încă o importanță, deoarece este redactat pe o hârtie ce poartă filigranul fabricii, respectiv a "morii de hârtie" întemeiată de Matei Basarab - voievod la Câmpulung-Muscel, în jurul anului 1643.

Școala de la Rucăr unde a predat dascălul Zaharia acum aproape 325 ani, în 1686, a fost organizată pe lângă vama domnească de la Rucăr. Se știe că din venitul acestei vămi s-a întreținut și Școala obștească de la Câmpulung, întemeiată în anul 1669 de Antonie Vodă din Popești și destinată a fi de folos și învățatură și bogaților și săracilor". Probabil că aici a învățat și dascălul Zaharia.

Nu avem să insistăm asupra momentelor care au precedat sau au

urmat proceselor din societate și eforturilor obștei Rucărului - după această dată - care fixează atestarea indubitabilă a științei de carte printre locuitorii satului nostru. Ele sunt cuprinse și analizate în profunzime în cartea profesorilor Gheorghe Pârnuță și Gheorghe Nicolae-Podișor tipărită în 2005 și aflată acum în stadiul de editare (așteptându-și sponsorii) prin completarea, adăugirea și adaptarea ei cu ultimele informații. Un singur lucru îl oferă autorii spre reflectare, adresându-se cu deosebire celor cu dare de mână: să ia aminte asupra grijei și trudei înaintașilor lor de a fi construit un lăcaș de școală cu mijloace proprii, cu prea puțin și nesemnificativ ajutor bugetar, un lăcaș cu care s-a mândrit și or s-o facă de-aici în veac și urmașii noștri. Iată un exemplu demn de tot respectul și pilduitor, de o aleasă și folositoare simțire civică și patriotică, spre lauda lor de-a pururea: între anii 1894-1896 a fost ridicat impunătorul local de școală, prin contribuții voluntare în muncă și în bani.

"S-a luat de la bogați și săraci pe potrivă puterii fiecăruia, s-a cărat pietre de fundație cu căruțe cu chirigii fără plată, cu meșteri constructori fără pretenții pecuniare, bușteni debitați în fierăstraiele de pe Răușor, pentru podit și tăvănit, gard pentru împrejmuire localul și curtea, șindrilă pentru acoperiș" etc. Quod eram demonstrandum !

Întrebare: Vom fi în stare să le urmăm acest modest și înălțător exemplu - în niște vremuri și cu niște mijloace incomparabil mai grele, dar cu o suflare și un foc al inimii și sufletului îndârjit de cele folositoare - nerăbdători spre a le împlini în folosul semenilor ?

Sau rămânem să așteptăm ajutorul promis, întinsul mâinii și care întârzie sine die și va fi poate rezolvat la "paștele cailor" !? Rămânând la mâna guvernanților și ale sfârșitului crizei, grădinița copilașilor noștri și școala încă neterminată cine știe când o să-și deschidă porțile ?

Profesor, George Nicolae-PODIȘOR

REZULTATE LĂUDABILE LA OLIMPIADELE ȘCOLARE

*Interviu cu doamna Geta PANTEA,
Director al Grupului Școlar
Forestier Rucăr*

- Revista „Piatra Craiului” își propune să prezinte roadele muncii oamenilor, care pot fi exemple de inteligență și hărnicie, dar și pilde vrednice de urmat pentru toți membrii comunității Rucăr. Prin urmare, bucurați-vă pentru interviul meu de astăzi!

- Mă bucur de ideea înființării în comuna Rucăr a Cenaclului, Mihail

Lungeanu” și de revista „ Piatra Craiului” !

- Mă bucur și eu, că puteți fi interlocutoarea noastră , prin succesul pe care l-ați avut, dumneavoastră și celelalte cadre didactice. Așadar , vorbiți-ne despre succesul școlii dumneavoastră!

- Acum, vreau să discutăm despre calificările noastre la olimpiadele școlare din această primăvară , unde am obținut – la faza județeană - rezultate lăudabile la multe discipline :

1) *Olimpiada de Matematică pentru Liceele Tehnologice “A. Haimovici”*

Locul I – Eliza Moșoiu, clasa a X-a, prof. Geta Pantea

Locul II – Larisa Pestițu, clasa a IX-a, prof. Florin Petre

Locul III – Laura Coriiu, clasa a XII-a, prof. Geta Pantea

2) *Concursul de informatică aplicată CIA*

Locul II – Andrada Lăzăroiu , clasa a XII-a, prof. Virginia Pestițu

Mențiune – Maria Berdilă, Eliza Moșoiu, Roxana Folea, clasa a X , prof. Virginia Pestițu

Mențiune – Georgică Țintoiu , clasa a XII-a , prof. Virginia Pestițu

3) *Calculatorul în sprijinul chimiei – secțiunea „ Afize ”*

Locul III – Petrilena Mizgaciu, clasa a XII-a, prof. Mihaela Ungureanu și Virginia Pestițu

Mențiune – Bogdan Pantelimon, clasa a XII-a, prof. Mihaela Ungureanu și Virginia Pestițu

4) *Concursul Județean “Matematică- Rural” – Bascov*

Locul II – Stefania Idor, clasa a IV-a , învățătoare Georgeta Lixândroiu

Locul II – Bianca Buzoi, clasa a V-a , prof. Florin Petre

5) *Concursul de Chimie “Petrul Pontu” pentru Liceele Tehnologice ,*

Mențiune – Elena Petrică, clasa a IX-a, prof. Ungureanu Mihaela

Mențiune – Eduard Bălășoiu, clasa a IX-a, prof. Stănescu Ștefan

6) *Olimpiada de Tehnologii*

a) Turism și Alimentație

Locul II –Alexandra Olteanu, clasa a XI –a, prof. Gabriela Pestițu și Raluca Mălușanu

Locul III – Sabina Avram , clasa a XI-a, prof. Gabriela Pestițu și Raluca Mălușanu

b) Prelucrarea Lemnului

Mențiune – Maziu George, clasa a XII-a RP, prof. Liliana Catrina

7) *Concurs Business Plan*

Locul III – Alexandra Olteanu, Dana Șorecoia ; prof. Gabriela Pestițu și Raluca Mălușanu.

ȘCOALA RUCĂREANĂ

Dar, surpriza cea mare am primit-o cu toții de la Moșoiu Eliza .....

Locul 1 la etapa județeană, implică participarea la *etapa națională*, deci, în perioada 17-19.04.2011 a fost prezentă la Iași , concurând cu locurile 1 din celelalte județe.

Mențione - Eliza Moșoiu, clasa a X-a, prof. Geta Pantea la etapa națională.

- O școală din mediul rural, poate obține rezultate la fel de bune ca o școală din mediul urban ?

- Olimpiadele de anul acesta reprezintă o dovadă în acest sens . Elevii dintr-o școală din mediul rural, pot învăța foarte bine la toate disciplinele, totul depinde de profesori dar și de elevi, într-o măsură cu mult mai mare. Iar elevii, nu trebuie să învețe doar disciplinele care se predau ci și „ Buna purtare”. Școlile din mediul rural, sunt mult mai atente în privința bunei purtări a elevilor. Pericolul căderii în desfrâu, consum de băuturi alcoolice și droguri este mai mare la școlile din mediul urban. Așadar, părinții să se gândească și la acest aspect, când caută o școală pentru pregătirea copiilor !

- Ce strategie ați urmat ca să dobândiți aceste rezultate ?

- Omul, care merge la arat și semănat, seamănă în nădejdea că vine Toamna și culege roadele. Dacă omul ar ști că toamna n-ar mai veni și am intra direct în anotimpul iarnă, n-ar mai merge la semănat. La fel este și cu noi profesorii! Noi muncim cu nădejdea că, sigur, vine vremea când vom culege ceea ce am semănat !

- Deci, strategia este: „, să muncești în răbdare !”

- Da, și rabzi, doar dacă te gândești că într-o zi vei câștiga.

- Grupul Școlar Forestier Rucăr, are nevoie de aceste rezultate obținute la Olimpiadă ?

- Chiar dacă n-am fi dobândit succesul, noi aveam mulțumirea că ne-am făcut bine munca de la catedră. Cu smerenie spun, de acest succes, avea mai multă nevoie comunitatea Rucăr.

- Argumentați, vă rog !

- Astăzi, toți directorii, mai mult ca oricând, vor să atragă elevii spre școlile lor. În fiecare școală se spune: „, noi pregătim elevii cel mai bine!”. Ca directoare a Grupului Școlar Forestier Rucăr, ce argumente aș fi adus în fața : părinților, elevilor, primăriei și consiliului local? Cum să le

dovedesc că școala noastră poate pregăti la nivel înalt elevii, care sunt membrii comunității noastre ? Anul acesta, le-am adus dovezile, de care, cu toții, aveam mare nevoie.

- Credeți că vă apreciază toți oamenii ?

- Nu, pentru unii, succesul nostru este un motiv de bărfă și nu de apreciere.

- Denumirea Liceului: „Grupul Școlar Forestier Rucăr” nu ne dă o falsă impresie asupra pregătirii viitorului copiilor ?

- Da, denumirea aceasta, nu spune mai nimic elevului care dorește o pregătire temeinică pentru viață, dar, până vom schimba denumirea, să privească la munca cadrelor didactice și nu la acest nume.

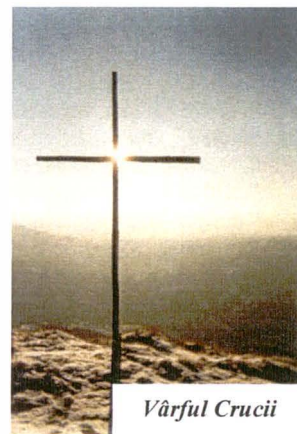
- Știu că la disciplina Matematică totul se demonstrează!

- De exemplu, dintre oamenii care poartă numele Sfântului Gheorghe, nu toți sunt biruitori ca Sfântul Gheorghe. Tot așa este și cu denumirea unei școli. Vă spun, nici mie nu-mi place numele școlii pe care o conduc, dar, pe viitor o să-i dăm numele potrivit. Chiar doresc, în acest sens, o participare largă, pentru a găsi numele potrivit, atât din partea autorităților locale și a intelectualilor comunității noastre, dar și din partea elevilor care vin să-nvețe în școala noastră. Doresc un

nume nou pentru Liceul Rucăr, pentru performanțele dobândite de-a lungul istoriei sale și numele cel nou, să-l ridice la o nouă glorie ! - Știți că, Petru - un pescar de meserie , l-a părăsit pe Domnul Iisus ca să meargă la pescuit , dar nu a prins nimic . A doua zi, Domnul Iisus s-a dus la el ca să-l binecuvinteze și Petru a prins o mulțime de pești . Domnul nostru Iisus Hristos să vă binecuvinteze munca ca să aveți spor , atât cadrele didactice cât și elevii și părinții , pentru binele școlii noastre, și să vă asemănați cu sfinții !

A consemnat,
prof. Gheorghe Doru Avram

Vârful Crucii

Rucăr

ȘCOALA RUCĂREANĂ

115 ani de la întemeierea Școlii NAE A. GHICA Rucăr-Argeș

NAE A. GHICA s-a născut în anul 1860, la Rucăr și s-a stins din viață la Câmpulung Muscel în anul 1935, fiind înmormântat "cu mare tristețe de toți locuitorii târgului" la cimitirul Flămânda. Descendent al unor străvechi familii de boieri și de moșneni, dinspre mamă scoborând din Stanca Radu Baștea (al cărei chip la tinerețe a fost immortalizat într-un tablou din portretistica pictorului Nicolae Grigorescu, aflat azi în tezaurul Muzeului Național de Artă) iar dinspre tată, din Ghica I. Năstase (Ghică al Mare) NAE A. GHICA a frecventat școala primară (încă neinstituționalizată și funcționând în locații particulare) la Rucăr. A urmat cursurile secundare și cele ale școlii normale din Câmpulung și s-a reîntors în satul natal pe vremea când Ministerul Instrucțiunii Publice hotărâ, datorită "rezultatelor notabile obținute", transformarea școlii din Rucăr din școală rurală în școală urbană, numai neînțelegerile vremii împiedicând această binemeritată promovare și rang.

A fost numit învățător în anul 1879 și a funcționat în această calitate cu intermitențe până în anul 1901, când s-a mutat la Câmpulung ca institutor.

O vreme a fost primar la Rucăr (în anii la cumpăna secolelor XIX și XX) iar ca întâi gospodar al așezării a inițiat și desăvârșit o serie de lucrări de interes obștesc, social-edilitare, de sistematizare și

amenajare pedo-silvică, rămase mărturie ale priceperii civice și simțului gospodăresc: a început îndiguirea Râușorului, au fost regularizați ceilalți afluenți ai acestuia și ai Dâmboviței din perimetrul intravilan, s-a amenajat grădina publică, au fost împăduriți mulți versanți ai munților Rucărului, la străduințele sale a luat ființă în sat spitalul, farmacia, judecătoria de ocol, cazarma companiei de soldați și subprefectura.

Crescut într-un climat de siguranță materială și de respect pentru valorile morale și spirituale ale înaintașilor, tânăr ambițios și cu o educație aleasă, NAE A. GHICA n-a putut sta deoparte de zbuciumul înnoirilor istorice și sociale care se arătau la orizont, intrând în vâltoarea vieții politice a timpului său și conferindu-i acestea cutezanța și

din Regatul României de până la 1918".

În răstimpul record de numai doi ani, între 1894 și 1896, a fost ridicat impunătorul local de școală, prin contribuții voluntare în muncă și în bani, "s-a luat și de la bogați și de la săraci pe potrița puterii fiecăruia, s-au cărat pietre de fundație cu căruțe cu chirigii fără plată, cu meșteri constructori fără pretenții pecuniare, bușteni debitați în fierăstrăile de pe Râușor, pentru podit și tăvănit, gard pentru împrejmuit localul și curtea, șindrilă pentru acoperiș", etc.

Mai târziu, la Câmpulung, în timpul mandatelor sale de subprefect și prefect al județului Muscel se va înălța frumosul edificiu al Școlii generale nr.1 din Câmpulung (azi "Oprea Iorgulescu"). În perioada interbelică a deținut funcția de peședinte executiv al Obștei moșnenilor rucăreni.

A fost răsplătit pentru incontestabile merite de bun gospodar dar mai ales

pentru activitatea desfășurată în învățământ, cu medalii și decorații precum "Răsplata muncii pentru învățământ" clasa I și "Răsplata muncii pentru construcții școlare" clasa I.

Gheorghe Nicolae – Podișor

Extras din cartea:

Gheorghe Pârnuță și Gheorghe Nicolae-Podișor, "Monografia Școlii generale NAE A. GHICA din Rucăr-Argeș", ediția a II pregătită pentru tipar.

Biografia patronului școlii: NAE A. Ghica 1860-1935

oportunitatea deciziei, militantismul fermității civice, onestitatea și energia gestului, a acțiunii creatoare și competitive, toate având drept suport legea și nevoile presante ale comunității.

După experiența primariatului de la Rucăr, a promovat pe scara demnităților publice până la pozițiile responsabile de subprefect și prefect al județului Muscel în deceniul al treilea al secolului XX, iar în a doua parte a aceleiași perioade a devenit membru al Parlamentului României Mari, în Camera sa superioară, ca senator.

Ca întâi dregător în ierarhia locală a puterii și din perspective devenirii simțirii, creației și spiritualității românești NAE A. GHICA a reușit, prin bună chibzuință și mobilizare a resurselor materiale și umane din Rucăr, să înalțe cea mai importantă ctitorie a sa, localul Școlii generale de azi ("Școala Primară" cum stă scris pe frontispiciul acesteia!), "cea mai mare din mediul rural din zona Muscel și una dintre cele mai mari

Familia lui Nae A. Ghica-1929

ȘCOALA RUCĂREANĂ

ION URDEA

„Șut, gol, ghiol, doi!”, o întâmpinare graseată ca o dojană părintească la intrarea din spate a școlii, unde se posta întotdeauna „ochelaristul” având ascunsă la spate o nuielușă „croită” pentru fundurile noastre și pe care „ai noștri” de acasă o „aplicau” „sever și metodic” la o „adică”... El, însă, niciodată!

O măscară evacuată de o voce baritonă, prelinsă printr-o percuție sonoră care înlemnea „gașca neascultătoare” și făcea să tremure până și clinchetul clopoțelului la intrarea la ore, dozată însă cu o ironie subțire pe care noi nu o pricepeam atunci și căreia îi eram adversari înverșunați și neputincioși - echivalentă, pentru bieții de noi, cu o apropiată furtună gata să stârnească o ploaie de lovituri ce urma să se abată asupra noastră și pentru care ne „strângeam” scrâșnind pielea ciupinând-ne în neșire în părțile ei moi, adesea tăbăcite de dragostea părintească (unde dă mama, crește!).

Pe care el, însă, n-a atins-o niciodată!...

Alături de „e-on, dua, troa, catrî!... căreia-i adăuga pe dată, pentru tâlcuire și răspăr „Ioane, dă-i la troacă! - zice-se pentru echivalență prozodică, erau expresiile favorite ale dascălului de română și franceză Ionică Urdea, cu care își acompania de fiecare dată „favoriții” și „rupătorii de țurloaie” când aceștia erau „pofțiți” tacticos să „se lepede de miuță”, să poștească repejor și să se alinieze pentru intrarea la ore, iară noi - îndrăcind „rostogolirea-n recreații” pe patruleterul gloduros de lângă gardul lui Popanița a unor ghemotoace de carpe, vinilin, resturi de vatelină de la furnituri, învelite

toate în „anvelopa” mirifică a unei „băști cu paratrâznet” (ce se asemuia cu o rămnită „mingie cu șiret”), furată de la cine știe ce și de bicicletă „Tohanu”, răzimată de lucrători întârziați seară de seară la vreo cârciumă din sat - tot ne codeam și vroiam să păcălim timpul... Însă el, ne stătea pavază...chiulului! De mici eram învățați astfel, să nu pierdem decât pe mâna noastră, cu materialul nostru și niciodată pe cel al clientului.

supuși, în văzul celorlalți colegi și a întregului corp didactic...

Ion Moiceanu, Ghică Țigău, Niță Cernatoni, frații Vasile și Nuță Odoleanu, Ghică Șerb, Bujor Olteanu, Sandu Moșoiu, Fane Dicu, None Nistor, vecinii mei, frații Ion, Gheorghe, Dane și Stelică Pătran, ori cei ceva mai marii - Paul Nedelcu, Ion Murăruș, Dan Popescu, Tache Țăru, Ion Păslă, Moise Hermeneanu, Nae Benga alcătuiau în recreații adevărate „echipe de șoc” care „speriau v(r)estul” ,

MENTORI ȘI DISCIPOLI

Era cerința supremă a respectului de sine, onestitatea pe mâna căreia unii, zic, au pierdut mai târziu !? Azi, se pare că învățătura se dă tot așa, dar se aplică viceversa!...

Școala Generală Nae A. Ghica

Și, cine știe unde vom ajunge...Cam asta era „mica păruială” pe care și-o permitea să ne-o tragă dascălul nostru de română și franceză, căruia nu-i plăcea deloc fotbalul (o pierdere de vreme!), dar care considera condițiile minime de confort ale unui școlar silitor obligatoriu asigurate - fie și numai prin excluderea disconfortului fizic indus de leorcăiala trupului, zdrențuirea și ruperea încălțărilor, hăinuțelor și multe altele date de alergatul extenuant de pe maidanul din curtea școlii. Se înțelege că avea, de fiecare dată, consimțământul pe de-a-ntregul al părinților. Întoarcerea școlarilor la „chin și obidă” (a se citi lecții!) era însoțită de o tăcere complice și atingea vârful critic al părerilor de rău bine mimate (dar și al pășuirii și clemenței adevărate) când vinovații își etalau silit, pe scena sălii de spectacol a școlii, siluetele încovoiate de povara „dulcelor umilinte” la care erau

împărțiți pe ulițe, cartiere sau clase, („Josonii cu Susenii” ulterior Lunca, erau cele mai tari prinsori!), criteriul care ascuteau orgoliile și te făceau să simți că trăiești, că ești viu și că nici o cauză nu e pierdută dinainte de a o dovedi în luptă (indiferent de mijloc, conta scorul!) iar finalul era întotdeauna același, sfârșea în același decor și era manevrat de același „tartor” regizor și scenarist : scena sălii de spectacole, dascălul de română și director totdeauna, Ionică Urdea.

Peste ani, când unii dintre noi îi vom deveni colegi de cancelarie sau de profesie (care pe unde) și-i vom reproșa colegial tendințele de „zbir” de odinioară ne va răspunde invariabil cu aceeași fermitate : „Fără acele opreliști, ce-ați fi fost voi astăzi, măi pezevenghilor?!” Și tot el, ne sugera un răspuns: „Cine știe ce târâie brâie !”...

George Nicolae-PODIȘOR
(din vol. gata de tipar
"Monografia Școlii generale NAE
A. GHICA", Rucăr-Argeș, ed.II,
revăzută și adăugită)

Expoziție la școala de fete, Rucăr
Înv. Victoria ȘTEFĂNESCU
Persoanele sunt vizitatori...
1920

Tradiția istorică consemnează evenimente, fapte, întâmplări și date în general reale, ori scrise de către izvoarele documentare scrise sau puțin cunoscute din diverse perioade istorice, transmise din generație în generație, care contribuie la lămurirea sau reconstituirea unor procese istorice.

Letopisețul Țării Românești prezintă evenimente reale petrecute în sudul Transilvaniei în a doua jumătate a secolului XIII-lea, ca și în veacurile ulterioare, când politica regalității maghiare de restrângere și anulare a autonomiei ținuturilor românești și asupra națională, a determinat refugiarea locuitorilor la sudul și răsăritul Carpaților. În absența unor documente istorice de epocă, referitoare la începuturile Rucărului, considerăm că evenimentele prezentate de către Letopisețul Țării Românești s-au desfășurat în linii generale astfel dar cu unele observații și corectări. Este foarte probabil ca în acea depresiune să fi existat o așezare umană care s-a consolidat, extins și dezvoltat în urma așezării noilor veniți din Vrancea, din sudul Transilvaniei și din satele existente în zonă. Participarea unor moldoveni la întemeierea Rucărului este ilustrată de prezența în lexicul local a unor termeni de origine slavă împrumutați de către aceștia de la populația slavă cu care s-au aflat în contact timp mai îndelungat.

De asemenea în lexicul rucărean se găsesc și termeni ardeleniști care evidențiază contribuția locuitorilor din sudul Transilvaniei la fondarea și consolidarea Rucărului.

Tradiția locală referitoare la originea Rucărului muscelean consemnată la mijlocul secolului al XIX-lea de către

ÎNCEPUTURILE ISTORICE ALE RUCĂRULUI

II

istoricul și revoluționarul câmpulungean C. Aricescu în scrierile sale, afirma că această localitate s-a format în urma așezării aici a unei serii de locuitori din Rucărul Făgărașului datorită politicii regalității maghiare, O asemenea ipoteză se bazează doar pe afirmații și nu pe documente istorice care să o facă plauzibilă.

Contrar acestei ipoteze, marele istoric Nicolae Iorga considera că Rucărul din Țara Bârsei a fost întemeiat de către o serie de locuitori din Rucărul muscelean care au migrat din ținutul natal și s-au așezat în zona transilvăneană menționată la începutul secolului al XVI-lea

Potrivit tradiției locale Rucărul muscelean era amplasat încă de la începuturile existenței sale „sub Posada”, în depresiunea cuprinsă între înălțimile Posada, Pleașa și Braniștea, denumită „în Câmp” care oferea teren fertil pentru activitate economică, lumină solară pe parcursul întregii zile și o priveliște deosebită. Către sfârșitul secolului al XVI-lea rucărenii au părăsit vatra inițială a localității datorită lipsei mijloacelor de apărare, a resurselor reduse de apă și s-au așezat în partea de nord a depresiunii, pe ambele maluri ale râului Răușor zona care dispunea de resurse corespunzătoare de apă și locuri de refugiu în cazul unor atacuri mari ca: Valea lui Andreiași, Plaiul Cașului, Valea Locului, Valea cu Sapa, Valea Preotului și bazinul superior al Răușorului.

În deceniile care au urmat, informațiile despre Rucăr lipsesc cu desăvârșire deși în această zonă au avut loc evenimente politice și militare importante și Rucărul a fost martor sau a participat direct la: denunțarea suzeranității maghiare de către domnitorul valah Basarab I și proclamarea independenței Țării Românești în anul 1324, desființarea vămii maghiare de la Bâsra de lângă cetatea Oratia, bătălia de la Posada din noiembrie 1330 dintre Basarab I cu regele Ungariei Carol Robert de Anjou, conflictele militare

dintre Ungaria și Țara Românească dintre 1330-1364 pentru restaurarea suzeranității maghiare asupra teritoriului românesc de la sudul Carpaților, campania militară întreprinsă în anul 1369 de către voievodul ardelean Nicolae, împotriva Țării Românești și luptele purtate cu pârcălabul Dragomir al cetații Oratia sau Dâmbovița din apropierea Rucărului, etc.

Unii dintre istoricii români, urmărind să înlăture lipsa știrilor despre localitatea noastră, considerau că denumirea de RUFFA ARBOR (BRADUL ROȘU), menționată în diploma din 19 noiembrie 1377, scrisă în limba latină, a regelui Ungariei Ludovic I, prin care promite sașilor din Brașov că Țara Românească va ajunge sub puterea sa, sperau, că le va ușura vama ce o plătesc pentru Camera regelui, dar care va fi achitată la noua vamă de la Brașov unde urmează să construiască o cetate –reprezintă toponimicul Rucărului muscelean ceea ce ar constitui prima menționare a acestuia, după întemeierea sa.

Afirmația onora dintre istoricii noștri de identificare a denumirii RUFFA ARBOR cu localitatea Rucăr de la sudul Carpaților nu se bazează și pe alte documente și date istorice, ci doar pe logica, potrivit căreia vom mențina aici începând cu secolul al XIV-lea aceeași diplomă regală maghiară din noiembrie 1377 ca fiind cea mai importantă.

Cât privește denumirea de RUFFA ARBOR (Copacul/Pomul Roșu) considerăm că acesta reprezintă locul unde a funcționat vama regală maghiară, după desființarea ei în anul 1330 de la Bâsra/Oradea, situat dincolo de granița dintre Țara Românească și Principatul Transilvaniei într-o zonă de păduri de foioase de la a căror culoare cărămizie din timpul toamnei i s-a dat numele.

Lipsa știrilor și datelor istorice despre Rucărul muscelean, pe perioada de peste un secol, este surprinzătoare și greu de explicat: se apreciază că aceasta s-a datorat deselor conflicte militare dintre

HISTORIA MAGISTRA VITAE

Eseu despre Putere (II) Putere - Supuși ; Stat - cetățeni!

George Nicolae-PODIȘOR

Ungaria și Valahia care au împiedicat desfășurarea normală a unei vieți economice, politice, diplomatice și administrative, perturbări repetate a relațiilor dintre cele două țări, folosiri sporadice a acestei importante arte de comunicație și volumului redus al schiburilor comerciale dintre brasoveni și rucăreni.

Prima menționare scrisă a numelui localității noastre, apropiat de cel de astăzi, figurează în documentul emis în primăvara anului 1420 de către domnitorul Țării Românești Mihai I(1418-1420), conținând dispoziții date vameșilor de la schela(vama) care funcționa aici încă din prima jumătate a secolului al XIV-lea .

În acest hrisov domnesc, numele localității noastre este menționat în forma RUKAL care va dăinui până în secolul al XIX-lea când va deveni Rucăr așa cum este astăzi. În anii ce au urmat, Rucărul este menționat cu regularitate de către izvoarele istorice scrise străine datorită rolului pe care îl joacă în domeniul militar , politic, diplomatic, economic și cultural

În documentele istorice scrise și în hărțile geografice, economice, administrative din perioada ulterioară, numele localității noastre este menționat și sub alte forme ca: RUKER, ROTNBAUN, RUKAL , RUCKENDORF, RUKALU, RUDBON, etc.

În privința originii și semnificației numelui localității Rucăr , nu au fost formulate până astăzi, de către cei care s-au ocupat cu studierea istoriei acesteia, explicații și concluzii pe deplin lămuritoare.

Consider că numele localității noastre , Rucăr , este de origine germană, dat de către sașii, care, așezați de timpuriu în sudul Transilvaniei, au stabilit și întreținut relații economice cu ținuturile de la sudul Carpaților .

După toate probabilitățile, numele de Rucăr provine de la termenul german RUCKEN care înseamnă dos, spinare, înapoi, spate, care s-ar traduce prin „satul din dosul sau spatele munților” având în vedere așezarea sa geografică.

Prof.Romulus POPA BRAN

În *despotia orientală* supușii se învârtesc în jurul unui punct central, în jurul stăpânitorului, care stă în fruntea statului ca *patriarh* și nu ca despot în sensul Imperiului Roman și unde, în afara acestei unice puteri nu există altceva decât arbitrarul, în toată cruzimea sa, rătăcind fără rost în jurul ei. În *despotie*, supușii se află într-o unitate impusă cu stăpânitorul prin acceptarea esenței divine a naturii puterii sale iar exprimarea fidelității se face la început sub forma credinței, încrederii și a supunerii. Regimul patriarhal al despoților reușește să țină laolaltă întregul social prin prevederea, indemnurile, pedepsele sau, mai curând, prin prin măsurile de corecție.

Nu există însă în acest cadru o contradicție sub forma exercitării Puterii cu idealul, cu aspirația, reclamate de supuși iar statul despotie oriental nu va avea durată în timp pentru că regulile structurii ce-l compun nefiind amenințate din interior intră într-o neconținută schimbare a raporturilor cu celelalte state, în conflicte de neînălțat care

pregătesc dispariția lor bruscă. Dacă ar fi să comparăm aceste ipostaze ale relației stăpân-supus cu vârstele omului, primei faze îi corespund acele acte ale puterii – să le numim legi – care nu trebuie neapărat să corespundă voinței proprii a supușilor, astfel încât aceștia sunt ca și copiii, care, fără voință și înțelegere proprie ascultă de părinți. De îndată însă ce apare libertatea interioară, subiectivă și omul se coboară din realitatea exterioară în spiritul său se ivesc ca necesare reflecția, opoziția care conțin înrânsele negația realității, deci protestul, conflictul manifest și iminent.

În acest caz, dacă ar fi să continuăm comparația cu vârstele omului, ce epocă ar corepunde *perioadei adolescenței*, care nu se mai caracterizează prin încrederea și liniștea copilăriei, ci se manifestă prin conflicte și ciocniri

!? – astfel de situații potrivitându-se cu deosebire statelor din Extremul asiatic, celor ale Asiei mijlocii și cele aparținând Orientului Apropiat. Cu aceeași perioadă din viața omului pot fi comparate și formele de guvernământ ale statelor din bazinul mediteranean al Europei, cu deosebire din partea lui egeeano-ionică și sud-adriatică. Aici, voința liberă a indivizilor, membri ai *polisului* (orașul-stat cetate din Elada) este succedată de opțiunea individuală sau chiar nepervertită, cu riscul intervenției aleatorului, tragerea la sorți în desemnarea membrilor instituțiilor politice, publice. Un lucru în acest din urmă caz, rămâne totuși cert : prin adoptarea unui asemenea sistem, bogații nu mai puteau influența alegerile !

Vârstei bărbăției (maturității) îi este hărăzit Imperiul Roman s-o încerce și să o împlinească. Acesta nu mai este o domnie a indivizilor deasupra cărora să troneze cezarul sau principiile și care să evolueze după bunul plac al stăpânului iar evoluția instrumentelor politice este subsumată scopului general în care individul dispăre, atingându-și scopul și aliniindu-și opțiunea numai în funcție de acesta. Într-o ecuație altfel spus filozofică, iar corespunde rezultanta că generalul subjugă indivizii (particularul) iar aceștia (acesta) primesc în schimb

Academician Victor
SLĂVESCU

personalitate în planul condiției sociale și sunt apărați din punct de vedere juridic.

Vârstei bătrâneții, de care ne vorbește Hegel, i-ar corespunde Imperiul German, fiind vorba nu despre bătrânețea naturală care este slăbiciune ci de cea spirituală, care este identificată cu maturitatea desăvârșită, în care omul, ca și statul cu instituțiile aferente, se întorc în împăcare, în unitate, în concordie și bună funcționalitate. Statul în această viziune nu mai este subordonat

HISTORIA MAGISTRA VITAE

bisericii, aceasta nu mai păstrează nici un privilegiu iar spiritualitatea nu este doar apanajul ei. Biserica se organizează pe sine ca *teocrație* și *statul* pentru sine ca *monarhie feudală*, într-o evidentă contradicție privind atributele independenței.

Să reiterăm necesitatea obiectivă a unei alcătuirii sociale care să excludă *ab initio* arbitrarul, apelând iarăși la ideea pactului social al filozofului francez : „Să se găsească o formă de asociație care să apere și să ocrotească cu toată forța comună persoana și bunurile fiecărui asociat și prin care fiecare din ei, învindu-se cu toți ceilalți, să nu se supună decât lui însuși și să rămână tot atât de liber ca și mai înainte”. Deci, ce deducem de aici ?

În locul persoanei particulare a fiecărui contractant, acest act de asociație dă naștere dintr-o dată unui *corp moral și colectiv*. Acest corp moral și colectiv își capătă unicitatea, eul său comun, viața și voința sa chiar din acest act.

Persoana publică ce se formează în felul acesta, prin unirea tuturor celorlalți, se numea odinioară *cetate* iar astăzi se numește *republică* sau corp politic, care este numit de membrii săi stat când e pasiv și suveran când este activ, *putere* când este comparat cu semenii săi. Cât despre *asociați*, ei capătă în comun numele de *popor* și se numesc fiecare în parte *cetățeni*, ca participanți la autoritatea suverană și *supuși*, ca supuși legilor statului. Îndată ce mulțimea s-a unit în felul acesta într-un corp, nu se mai poate jigni un membru fără a se jigni corpul întreg și, cu atât mai puțin, nu se poate jigni corpul, fără ca fiecare membru să nu se simtă jignit.

Baza întregului sistem social, afirmă Rousseau, este aceea că „pactul nu distruge egalitatea naturală, ci dimpotrivă, înlocuiește inegalitatea fizică, posibilă în chip natural, cu o egalitate morală și legitimă și că oamenii, deși pot fi inegali în ce privește puterea fizică sau spirituală, devin cu toții egali prin convenție și de drept” iar ca o adnotare la teză adaugă: „sub guvernările rele această egalitate nu este decât aparentă și iluzorie. Ea nu face decât să îl mențină pe cel sărac în mizeria lui și pe bogat în uzurparea lui. În fapt, legile

sunt totdeauna în folosul celor care posedă și în dauna celor ce nu au nimic. De unde urmează că pactul social nu este folositor oamenilor decât în măsura în care toți au ceva și nimeni nu are nimic de prisos”...

În capitolul „Despre suveran” din „Contractul Social”, J.J.Rousseau definește „Suveranul” ca „o persoană publică”, „corp moral și colectiv”, „popor suveran”, „voință generală în acțiune” etc. Să încercăm să desprindem câteva conotații conferite instituției de „Suveran”. Apare mai întâi ca întru chipare a ființei colective și nu neapărat a voinței comune. De aici, deducția logică : *Puterea* poate foarte bine să fie transmisă, nu însă și voința. Și mai departe: de fapt, nu este imposibil ca o voință particulară să fie în acord, într-o anumită privință, cu voința generală ; este însă imposibil ca acest acord să fie durabil și statornic, căci voința particulară tinde, prin natura sa, spre preferințe, pe când voința generală tinde spre egalitate. Suveranul poate foarte bine să zică: „eu vreau acum ceea ce vrea omul cutare, sau cel puțin ceea ce spune el că vrea” dar nu poate să zică „ceea ce va voi acest om mâine, voi vrea și eu”. Aceasta nu înseamnă că ordinele conducătorilor nu pot trece drept voințe generale, câtă vreme suveranul „fiind liber a se opune, nu o face”. Într-un asemenea caz, din faptul că toți tac, trebuie să presupunem că poporul consimte”.

Ce este așadar un act de suveranitate propriu-zis ? Fără a ne referi la acțiunea politică propriu-zisă în raport cu alte entități suverane...El nu este o convenție între un superior și un inferior, ci o convenție a corpului cu fiecare din membrii săi. Această convenție este legitimă, pentru că are la bază contractul social, echitabilă, pentru că este comună tuturor, utilă, pentru că nu poate avea alt scop decât binele general și temeinică, pentru că are ca garanție forța publică și puterea supremă.

- va urma -

CORUL DIN RUCĂR II

Instituirea acestui cadru legislativ, optimizat de un suport occidental cu rădăcini iluministe și liberale va aduce un suflu nou nu doar în dezvoltarea materială a societății ci și în infrastructura ei. Se inaugurează astfel o perioadă de efervescență social-edilitară și culturală fără precedent care va pregăti în linii mari conturarea pregnantă și generalizarea sentimentului național, a înnoirilor instituționale și legislative care, laolaltă, vor pregăti desăvârșirea înfăptuirii unității național-statale de la 1918, într-o Românie Mare visată de generații de înaintași, întregită, responsabilă, liberă și democratică.

Pe acest fundal de prefaceri, o serie de inițiative sunt de natură să schimbe fața satelor și târgurilor noastre, să înlocuiască și să modernizeze structurile învechite, să producă mutații în mentalități și obiceiuri, să se debaraseze de unele pentru a le înlocui cu altele, corespunzătoare unor standarde noi de dezvoltare istorică impuse de cerințele timpului. Îndeobște, segmentul social mai receptiv care răspunde noului îl reprezintă locuitorii școliți, cu o experiență și o râvnă care să vină în întâmpinarea transformărilor radicale ce aveau loc în lumea civilizată a vremii, conștienți de necesitatea schimbărilor ce aveau

HISTORIA MAGISTRA VITAE

să se producă într-un timp mai apropiat sau mai îndepărtat.

Cum spuneam mai sus, școala a fost și este încă singura instituție organizată capabilă să impună prin instrucție și educație, un nou mod de a pune în valoare energii și talente deosebite în slujba binelui obștesc, să valorifice energiilor latente care sălășuiesc în indivizii unei comunități, să pună în valoare și să diversifice cu/prin participarea lor aria manifestărilor social-spirituale, să cristalizeze opinii care să intensifice procesul de socializare și integrare a tuturor categoriilor de populație în vederea participării la viața publică, cu deosebire în partea ei de distracție și divertisment asumat și coordonat.

Trebuie să fi fost o fericită lucrare a destinului ca viața spirituală a Rucărului să se fi îmbogățit în același an – 1896 – cu acești doi factori instituționali, catalizatori de resurse de inteligență și potențial creator, chiar dacă unul este prin excelență formator de resurse într-o anume perspectivă - școala, în timp ce celălalt creator, valorificator și transmițător de aptitudini, deprinderi puse în slujba divertismentului social – corul, activitatea corală, latură deloc de neglijat în procesul menținerii și transmiterii harului creator al oamenilor, al sporirii și varietății activităților comunitare.

Astfel, mărturii vechi scrise care să ateste începuturile totuși timide ale unor atari preocupări, nu s-au păstrat, deoarece satul nostru a trecut prin perioade de grea restriște, cum au fost cele două războaie mondiale și incendiul cel mare din anul 1953, când mare parte din documentele primăriei de atunci și ale școlilor (de băieți și fete, aflate amândouă în același local) s-au făcut scrum. S-a păstrat însă sursa orală transmisă din generație în generație, cum că începutul activității corale organizate pe aceste meleaguri se pierde în memoria veacurilor.

Cel mai vechi document care atestă existența în Rucăr a unei formații corale datează din anul 1896. Este vorba de o scrisoare de mulțumire a Parohiei « Adormirea » a Rucărului de jos, adusă învățătorului Petre Popescu-Ciufu, directorul școlii de băieți,

care și-a dat silința să pregătească cu corul școlii cântece bisericești, pe care acesta le-a cântat la slujba religioasă a acestei parohii. Deci, prima formație corală a fost condusă de acest învățător, căreia parohia Rucărul de Jos îi aduce mulțumiri pentru corul organizat și pentru activitatea susținută.

Zece ani mai târziu, în 1910, formația corală este dirijată de învățătoarea Virginia Mardare și avea în componența ei un număr de 40 de persoane, învățători, personal bisericesc, țărani și lucrători de la pădure, liber profesioniști, casnice. La conducerea corului urmează tot dascălime de școală, a cărei meserie impunea cunoștințe muzicale, interpretative, de selecție și închegare a ansamblului vocal, ca și și cunoștințe despre arta dirijatului: Ion Nuțu, Vasile Ganea, Popescu I. Schiau. La peste două decenii întâlnim printre dirijori pe Nicușor Gănescu (toți cei enumerați până acum erau din afara Rucărului sau împământeniți prin căsătorie la Rucăr) în timp ce abia în anul 1928, la « pupitru » debutează primul rucărean get-beget, în persoana lui Gheorghe Boteanu.

Din spusele coriștilor vârstnici, consemnate într-un document din 1971 – și editat de Casa creației populare a județului Argeș – ce aniversa trei pătrimi de veac de la înființarea corului (respectiv 75 de ani), primii diriguitori ai corului învățau ei înșiși pe copii la școală elemente de instrucție muzicală, abia ulterior pe cei maturi încadrându-i într-un alt calendar de pregătire « centralizată », abordând în repertoriu cântece bisericești pe care corul școlar le cânta la serbările religioase, la slujbe legate de acest gen de sărbători creștine, apoi, cu alte prilejuri îi învățau pe coriști cântece cu conținut patriotic și cântece aparținând folclorului local sau

zonal pe care le cântau la serbările școlare, la serbările naționale, la petreceri populare, la șezătorile culturale.

Cu timpul, pe lângă școlarii mai mari s-au atașat și cei vârstnici, părinții și frații copiilor, învățători ai celor două școli și tineri care între timp absolviseră școala, cursuri primare sau ceva mai târziu, secundare. De pe timpul Virginiei Mardare, din timpul primului deceniu al secolului al XX-lea, activitatea corală se perpetuează, se instituționalizează, rămâne voluntară eminamente dar atrage ca un magnet spre folosirea timpului liber cu folos, un fel de forum civico-artistic în care pasiunea și talentul tinerilor sunt indicatorii esențiali de participare, socializarea tinerilor îndeosebi se face într-un cadru organizat iar conținutul programelor evidențiază coeziunea și identitatea de sentimente și atitudini civice moderne și naționale.

Locul desfășurării activităților corale este în primul rând în Rucăr, ulterior și în localitățile învecinate.

- va urma -

Cornel STOLAN,
secretar Cenaclu, vechi corist

Foto 1:

Dirijor: prof. Călin Cotolan
Coriști: dr. Mitu Băjan, Bârloiu, Ana Terceanu, Orița Teușan, înv. Cozma Lucica, Posedaru, înv. Titi Ștefănescu, Cozma Stelică, Șandru, Dodu și Nora Rebedeu

Foto 2:

Adela Nicolescu, Lucica Dulamă

Foto arhivă personală,
în. Cozma Lucica

ARS LONGA VITA BREVIS!

Începuturile lecturii și cum îți vine pofta de ea...

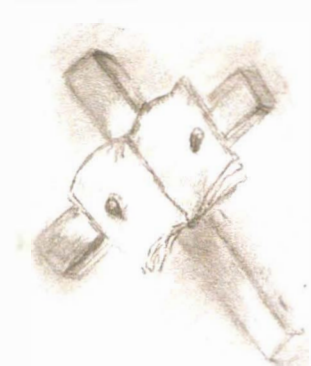
Când prin clasa a doua doamna învățătoare m-a notat la o dictare cu calificativul „excelent” (sistemul de evaluare fiind de la 1 la 5), de teamă să n-o pălesc cu cei de-acasă m-am pus pe un plâns care a uluit pe dascăl și a descumpănit evident clasa, cea din urmă mirată că n-auziseră în viețisoara ei de acest calificativ, unii colegi au pufnit în râs crezând că e vreo înjurătură sau metodă a catedrei de a pune la punct cine știe ce abateri de la reguli necunoscute până atunci, alții priveau cu compasiune „martiriul” în timp ce puțini radiau că în sfârșit mi s-a îmfundat și că a fost bine „potcovit talantul”- cu toate că nu mi se potrivea deloc uzuala poreclă, dată îndeobște cailor închiși în obor sau lăsați de către stăpâni de izbeliște, să pască pe miriștile și ulițele satului, la adăpostul nopții...

Văzând că nu mă opresc din plâns s-a așezat lângă mine în bancă, m-a mângâiat pe creștet și a încercat să-mi explice că „nota” asta este, zicea, ceva de bine, de foarte bine, de peste foarte bine, adică deasupra lui 5 însă eu, nu și nu, îi dădeam înainte cu râuri de lacrimi adevărate, înclădată că n-am luat ca mulți (sau puțini?) „cinci-ul pentru premu” și care dădea posibilitatea beneficiarului să recite strașnic și cu baritonăla intonație (la „chermeza din grădina publică” de azi) pe scena pavoazăată cu ghirlande de cetină de brad, în prezența nelipsită a tablourile dragilor conducători și a plancartelor cu „traiască pmr și rpr”, tra-la-la și tra-la-la...

Al doilea moment înapărit în memorie, care m-a apropiat într-un fel de lectură este asociat cu prima fremătare (frământare?) și indiscreție (!) culinară care mi-au furnizat sinistre senzații tactile, gustul ardeiat foc și înecăcios al unei lingurițe de muștar cu care mă momise și păcălise fătații mei dând-o drept dulceață de nu știu care și pe care eu, neam de neamul meu, nu o văzusem și gustasem, darămite să o și mai mănânc...

Într-o lume care târa încă vizibil nevolniciile marii conflagrații, privațiunea de orice

fel era cuvântul de ordine al zilei, cumpătarea era recomandarea autorităților iar raționalizarea era măsura acestora cea mai la îndemână, a părinților către odrasle, chivernisirea nu era un moft, gogoasă sau himeră propagandistică (noile rânduieli abia se înfiripau și în lumea satelor) iar copiii își exhibau naivitățile la aproape orice manifestare cu public (ulițe, școală, „cască gura” la horă, cete de colindători, cu ursul, cu brezaia, plugușorul etc), contactul cu altă lume și ieșirea în lume erau pentru săteni povești cu care adormeau seară de seară.

Desen-Adelina M. VOROVENCI

Nici măcar difuzorul nu ne era la îndemână, iar despre televiziune abia câțiva ani buni mai târziu, ne mulțumeam cu lumea văzută prin ochii dascălilor noștri și lumina cărții transmisă de ei, dar și supușenia clamată a activiștilor de partid cu „învățătura” și exaltările lor darwinist-miciurinist-stahanoviste, completeate cu fetișuri reprezentând personaje existente aveau sau măsluite, translatate din spațiul sovietic dar și cu românași îmbrăcați în haine de oțelari, metalurgiști, zețari sau din lumea rurală, colhoznici cu secera pe ogoarele patriei, cu salopetă, cocardă și tricolor la manifestațiile Marii Revoluții din Octombrie pentru a ne deveni pilde de urmat (Pavel Korceaghin, Ștefan Tripsa, maistru oțelar, erou al...de la Reșița sau Hunedoara, vreun Bozan de-al lui Sahia și Mitrea Cocor de-al bardului de la Pașcani), la început amestecați ca nații, ulterior discriminați, că unii se dovediseră nedemni de calitatea de „avangardiști ai proletariatului”, deviaționiști, reacționari și trădători...În rest ne mai

„mulțumeam” cu câte un Kirov, Oleg Coșevoi, pilotul fără picioare Mereșev, personagiile lui Ostrovski, Șolohov, dar și de-ai noștri : Bela Brainer, Iosif Rangheț, Olga Bancic, Filimon Sârbu, Vasile Roaită, Ilie Pintilie și, își făceau cu seriozitate „încălzirea” pentru a intra în arena victoriei sigure a „omului asupra lupilor” dar și asupra lui Dumnezeu (!) alții și alții și care mai târziu s-au dovedit că nu era chiar așa. Dar de unde să fi știut noi, ce-i cale pe vale !?...

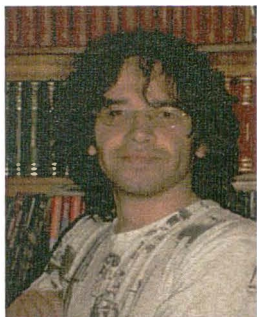
Deci, după ce mi-a tăiat răsuflarea și aproape că leșinasem, spre a mă împăca și a ține numai între noi întâmplarea, frații Dobrin m-au cadorisit cu o carte veche (din podul casei rudei lor, neuitata învățătoare Lucia Lixândroi), aproape ferfeniță, cu niște poze mari, alb-negru firește, care înfățișau o priveliște dezolantă, cvasiruinată a orașelor germane după bombardamentele aliate în timpul celui de-al doilea război (Dresda, cel mai lovit dintre ele), Ruine de la un capăt la altul, ici-colo câte un peisaj ce-ar fi putut fi asemuit cu o încercare timidă de refacere, grupuri împrăstiate ciorchine de oameni cu roabe, tâmăcoape, lopeți, praf, moloz, schele cățarate pe clădirile gata să se prăbușească...

După mică mea „apocalipsă”, cadoul care-mi răsplătea tăcerea și răbdarea în confruntarea la limită cu „otrava din borcan” mi-au deschis orizonturi nebănuite, a declanșat în mine resorturi de care nu m-aș fi crezut în stare, frisonul morții avusesse iată o formă atât de domestică, prietenoasă și aparent tentantă. Se produsese cumva, pe nesimțite și negândite, acel flash de licăriri ascunse ce așteptau să irumpă lumină clară și nețărmită, să cuprindă lumea căreia urma să-i ridicăm vâlul „secretelor” și să-i expunem dedesubturile și întunericul ungherelor, care ne țintuia într-un șir consistent de interogații și răspunsuri.

Auzind eu că pot da de necaz cu o astfel de carte „la vedere”, am „chitit-o”-n podul casei, era scrisă în germană și engleză, limbi socotite „imperialiste”(!) și găseam scuze când ai mei mă observau adesea că

ARS LONGA VITA BREVIS!

Un portret... De la Salvador Dali la Van Gogh

Gabriel POPESCU s-a născut acum 23 de ani, într-o toamnă pașnică, într-un oraș bântuit parcă de viitoarele eșecuri, dar susținut încă de istorie: Câmpulung-Muscel.

Un început al vieții mai aparte, l-a îndrumat să simtă și să înțeleagă lucrurile altfel, într-un mod ce l-a ajutat să ajungă ceea ce este.

Deși talentul său nu a izbucnit decât târziu, a știut încă de mic să aprecieze frumosul și să aibă o pasiune deosebită pentru cunoaștere. Talentul artistic dobândit de la tată, iar ideile, originalitatea de la mamă, l-au făcut să se dovedească, să iasă din anonimat și să își exprime sufletul prin puterea pensulei. A reușit să urmeze o Școală de Artă, de la care venea încântat de oameni și de lucrurile imprimate proaspăt în memorie și în suflet (iar acum se pregătește pentru Facultatea de Artă).

Îl impresionează marile genii și povestea lor, precum creativitatea și neobișnuința lui Salvador Dali, de la care a împrumutat puterea de a ieși din

comun și de a gândi conștient lumea înconjurătoare; sau povestea tragică a lui Van Gogh și felul în care a reușit să creeze un nou stil în pictură; sau credința lui Rembrandt dovedită în picturile sale religioase.

Îl impresionează ideile ascunse sub un tipar atipic, deși ele pot dobândi o mie de înțelesuri, precum o poezie a lui Nichita Stănescu, unde greu se ajunge la adevărata esență.

Religia îl intrigă- încearcă să o descopere cu fiecare ocazie; iar pe Dumnezeu – un mister indescifrabil, încearcă să îl perceapă ca orice om prins între întrebări ontologice, ce speră să înțeleagă lumea în care trăim, deși eșuează cu fiecare încercare.

Și nu în ultimul rând îl inspire muzica... arta sunetului. Gabriel Popescu s-a regăsit în muzica rock sau blues și bineînțeles cea clasică. Aceasta din urmă, poate l-a ajutat mai mult decât orice să se exprime pe planșă albă și l-a condus spre creații extraordinare, una dintre ele fiind chiar ultima lucrare inspirată din mitologie: povestea lui Atlas, cel condamnat să susțină pământul, să îi simta greutatea până în adâncuri. Astfel, a transformat o legendă într-o imagine ce vine din sufletul lui, ce exprimă ceea ce simte, gânduri ce par a fi bacoviene, dar se dovedesc a fi realiste.

Gabriel Popescu este un tânăr principial, pentru care cuvintele nu înseamnă totul, ci mai degrabă felul în care omul general poate să se dovedească sincer și cinstit. Ca fiecare ființă el încearcă să se avânte, să construiască ceva durabil, de care la sfârșit să fie mândru.

El rămâne doar un om, ce își trăiește zilele încercând să înțeleagă lumea și să o exprime prin talent și să ofere și altora din înțelepciunea sa.

Între Atlas și Sisif

Ridic Pământul

*Tăcută și mizeră am încercat să
susțin pământul,
Însă aerul său m-a dărâmat fără
cuvânt.*

*Acum stau și îmi recit simfonia
Într-un timp amestecat și plâpând.*

*Ca Atlas mă cutremură ideea
unei posibile și taine libertăți,
Dar glasul îmi șoptește
destrămarea
Și mă închin nesigură unui cuvânt.*

*Te ascult, deși nu aud tăcerea.
Acum încerc să iau pământul din
sfârșit.*

**Portret și poezie,
Ana-Maria POPESCU, elevă,
Colegiul Național "Carol I"**

(continuare din pag. 10)

urc scara, le spuneam că „dau fân la vacă” sau „iau ouăle din cuibar”, cu toate că găinile aveau cotețul lor și nici n-aveam vârsta care să-mi fi permis singur să fac pe gospodarul casei. Noaptea îmi „transferam” „literatura conspirativă” „sub sarică”, la lumina slabă a unei lanterne „Elba-Focus” cu care mă mândream și lângă care dormeam, ca o fetiță lângă păpușa ei cea mai dragă.

Al treilea moment care mi-a stârnit curiozitatea de a ști mai mult despre atâtea câte se petreceau și zvoneau, îmi va fi stârnit de un contact „exterior”, de o realitate existentă aievea (nu departe de granițele de vest ale României), încropită într-un melanj ludic al unor

băiețandri de țară la marginea unei seri de sfârșit de octombrie 56, pe o bancă în fața porții, când, vorbind fel de fel, niște „percepții extrasenzoriale” păreau a se fi năpustit asupra simțurilor, potopindu-le cu o alertă ce se insinua într-o stare de beligeranță efectivă și iminentă, pe care n-o declaraseră în nici un fel.

Bieți ignoranți, auziserăm că în Ungaria vecină (pentru noi aceasta era „așezată” imediat „dincolo de culmea Pleașei, valea Arșitei și vârfurile Măgurei sau Tâlvei”, nimerisem doar orizontul, nu și distanța!) au intrat tancurile sovietice să pună la punct răzmerița de-acolo care amenința securitatea „lagărului socialist”, cuceririle revoluționare ale poporului „frate și

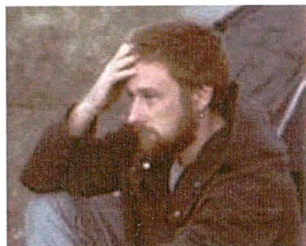
prieten ungar”... Credeam atunci că rușii făcuseră un „act de dreptate” pedepsindu-i pe trădători iar mulți dintre noi coroboram întâmplarea de mai sus cu poziția „complice” a unui rucărean de-al nostru de a adăposti în munți o „iscoală”, un „dușman al poporului” (simpatizant sau chiar legionar, țărănist, liberal sau regalist), gest care l-a costat ani buni de închisoare. Alt fiison, altă primejdie va „unelti” pentru a-mi străpunge carapacea „lentorii și pasivității”: marele incendiu din Rucăr din 25 martie 1953, la doar trei săptămâni după ce-l bocisem pe „tătucul” Stalin...

George NICOLAE- PODIȘOR

Fericirea unui anonim

Ciprian PANTEA,

Îndrumător tineri/Youth worker/
Sociolog/ Membru Fondator al Clubului
Social, București

Scriu în timp ce aștept o locomotivă sărbă să sosească la granița cu Macedonia. Un timp perfect, o liniște care învaluiе spațiul sărăcăcios eternizând o dragoste ciudată pentru natură și oameni. Un fel de paradis fără prea mari bogății, dar cu multă lumină. În puterea nesfârșită a soarelui trenul era pironit ca un dragon fără de aripi de soarta nemiloasă a șinelor. Așteptarea în liniște a unui tren care întârzie într-o oază uitată de griji, te îndeamnă spre o reflecție profundă despre trecut, în prezent și spre viitor. Un moment în care respiri aerul călătoriei, departe de închisoarea urbană ținută în gânduri și duhuri.

În trenul așteptării dăinuia o fierbințeală cruntă care alunga orice vietate direct în umbra salvatoare a copacilor, o imagine desprinsă dintr-o poveste a trecutului, atunci când timpul pășea milos peste viețile nestingherite ale ființelor. O încetineală voită care te îndemna să te oprești din goana continuă și să guști viața oamenilor din Balcani, care din prea multă dragoste de vorbă împart tutunul și semințele pentru a descoperi noi amintiri sau spre a răsfoi pe cele vechi.

Aceeași oameni prinși în mreja obiceiurilor vechi și a curiozității, deschid zămbete ca niște poți deschise spre cunoașterea celui mai nou. Răspund chemării lor și mă amestec în acest cadru neclintit în care doar o adiere ușoară de vânt ne mai aducea aminte că trăim. Cuprins de umbră și căldură universală pălea sub cuvintele-mi puține care desenau povestea mea în fața acestor străini indiscreți și plini de vicii. Mă cufund în discuție să descopăr povestea unei locomotive îmbătrânite al cărui tic tac se trezea mai încet. De ce să te grăbești când poți să te bucuri în ceasul fără timp? Oameni simpli, glume, zămbete,

ARS LONGA, VITA BREVIS !

semințe și tutun – o perfecțiune rostită de o zi de vară.

Orice univers își ascunde propria lui negură în spatele unei imagini perfecte, în continuă transformare. Detalii romantice de o frumusețe simplă, se pot năruți sub puterea neașteptată a detaliului și a cunoașterii. Probabil că din prea multă suferință romanticii văd doar ceea ce vor să vadă, un fel de exil prin imagini și sentimente.

Realitatea e ca o cutie, de multe ori vedem exteriorul, uitând să discutăm despre conținutul ei. E ușor să scrii despre realitate crezând că ai cunoscut totul doar printr-un cadru, însă e nevoie de o cunoaștere succesivă pentru a purcede în lumina cunoașterii. Povestea mea este cadrul însuși, cunoscut pas cu pas, printr-o descoperire succesivă. Nu m-aș fi aflat dacă n-aș fi fost fermecat de felul agale prin care își duceau viața eroii noștri.

Într-o zi de vară fără, niciun simbolism, o țigară imita în mod necurat clepsidra, fiind singura piesă care arăta continua degradare a spațiului. Acest fum nevăzut s-a pierdut undeva în spațiul care se extinde, dar mirosul lui rămâne să învaluiе cu aroma aducătoare de moarte, sufletele vesele.

Fete fumurii încrestate de riduri și schimbate de prea mult tutun, alegeau umbra în locul căldurii și liniștea momentului ca adăpost al vorbelor. Cuvintele mele puține ciopleau o bucurie ciudată pe fața lor, un fel de mândrie reînviată din istoria unei Iugoslavii frânte. Bunăvoința lor creștea pe măsură ce-mi spuneau balada, a călătorului prins în voia limbilor slave.

Vreme trece, vreme vine și povestea mea se sfârșește în zgomotul neplăcut, dar binevenit al unei locomotive. Timpul este veșnicul tănuitor și descoperitor al fețelor ascunse de sub măștile teatrului cotidian. Mă reîntorc să-mi ocup locul în trenul cel vechi, cu scaune tocite de prea mulți călători și de poveștile lor, bucuroși fiindcă, iată, am vorbit și am înțeles. Probabil că povestea nu-i atât de luminoasă pe cât am descris-o aducând mai repede cu scrierile lui A.I. Dumas decât de lunini, dragoste și trenuri. Iar eu la momentul acela nu înțelesesem nimic.

Omul, făptură a emoțiilor, se învaluiе în cuvinte pentru a-și stăpâni pornirile, dar se trădează prin priviri și gesturi anacrone.

Frumusețea se sfârșește în mersul trenului, care gonea departe de locul în care am cunoscut liniștea.

E timpul să vorbim, înșiruind cuvinte simple și gesturi într-un tren bătrân, care poartă tăcut istorii și amintiri.

Acțiunea începe la un punct de control din Serbia, acolo unde adeseori te confrunți cu o altfel de așteptare, o plictiseală combinată cu un fel de antipatie sau din contră de tortura așteptării în care transpirația și stresul îți conturează fața, transformând-o. Fețele eroilor noștri păreau cuprinse de înțelesuri. O forfotă gestică le-a cuprins trupul. Ochii șopteau îndărătnic ascunsul. Jocul acesta trădează – iar fuga a început. Transpirația curgea șiroaie pe fețele lor, părțile au fost alese, iar miza e simplă: ascunzi sau găsești, lege sau fără de lege.

O echipă de patru care arătau relaxare desăvârșită, erau acum încolțiți de colții fierbinți ai radiatoarelor pornite pentru a împrăști mirosul de tabac în tot trenul și de aprigă dorință de a descoperi a grânicerilor. O vânatoare în care prada stă sub mâine puternice ale devoratorului și care poate scăpa doar prin puținul interes al celui din urmă.

Sudoarea curgea pe fața grânicerului căutând cu un cârlig neconvențional în ungherele fără lumină pungile de tutun. Răspata s-a plătit printr-o uniformă murdară și douăzeci și unu de kilograme de tutun. Doi dintre cei patru au pierdut, ceilalți doi au câștigat, scăpând. Jucând după regulile proprii au riscat să danseze într-un cântec al hazardului, moștenit din vremuri mai vechi.

Nu știu dacă în povestea asta sunt personaje pozitive, dar asta contează mai puțin, trenul merge în continuare și nu-i pasă de mici întâmplări care vor fi stocate în niște amintiri sau într-o descriere.

Am vorbit cu unul dintre acest norocos anonim care a jucat dansul hazardului, era fericit și se vedea prin zămbetul lui care lumina fata unui om de 58 de ani, fața unui om care avea de fapt 48. Era fericit, fericit ca un student care a trișat la un examen, el câștigase. Fericirea gonea prin venele lui mai tare decât trenul și îi exalta mintea. Împărțea totul, tutunul salvat, semințele de dovleac și-mi vorbea despre fiul lui barbier în Belgrad, despre fiica lui maritată. Era mândru de țara lui cea mai bogată dintre toate.

Fericirea unui anonim, liber să fie fericit până la următorul transport.

Este asta fericirea?

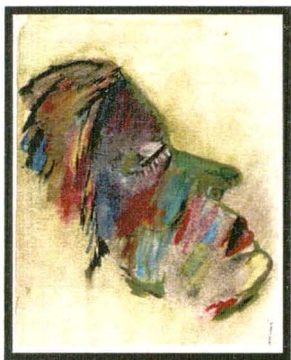
Un tren, niște oameni, o zi, puțină fericire!

ARS LONGA, VITA BREVIS !

Elogiul meu

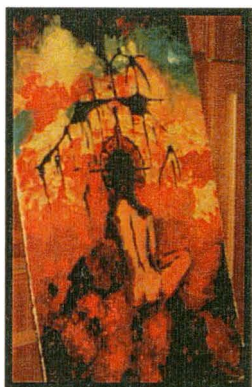
E timpul copiilor din grădina cu
pruni
Ce culeg fără voie,
Roadele necoapte și acre.
E mult prea seară,
Și găsesc încă piesele,
Tabloului pierdut.
În cântecul lor,
Aud zbuciumul nopții.
Dar nu-i,
Decât sinele meu
În cântecul lor.

**Din rude mari împărătești,
Adelina M. VOROVENCI**

La mijlocul icoanei asfințite

Cu pași ușori și-nceți printre
străduțe,
descopeream orașul cel din veacuri;
ascuns în antice cuvinte și dorințe,
A voii înțelepților de gânduri,
Apuși, acum, sub asfințit de soare.
Ne-am minunat agale printre
timpuri.
Cuprinși de dorul mâinilor ținute,
Strângeam tot mai puternic palma-ți
mică
Ne bucuram de râsul blând de inger,
al marilor copii crescuți din timp.
Ne-am legănat atunci ca'ntr-o
poveste
în parcul liniștii ș-al nopții învelite,
trăiam un vis străin, era al nostru.
Un film cântat într-o baladă citadină
La mijlocul icoanei asfințite,
Ce bine a fost în vremea minții
noastre?

Tablou , Gabriel POPESCU

rădeam, atunci ca pentru totdeauna,
copii fără de voie, alinați în
leagănul cel strâmt al îndurării.
Ne-am regăsit în fericirea blândă.
C-un surâs ș-un țipăt am desenat
prea multa bucurie peste clipa scurtă
a vieții neclintite.
Acum clipa veacurilor noastre,
așteaptă, să nască o amintire
nemurindă.
În timpul prins de ramurile fine, al
plantei încălcite
A apărut o pasăre divină ca ochii tăi
albaștri,
Privit-a stelele strivite, sub norii
liniștii și-ai nopții,
Apoi s-a prins în ramurile casei
învechite,
să-ți cânte dorul cel menit din daturi
Sfios, eu m-am ascuns în tine, fără de
gânduri, parcă,
un noi pierdut pe veci în note
muzicale,
privirea dusă în dansul alb de nouri,
spre zări necunoscute ca să caut....

celălalt eu

mi am pus celălalt eu în avion,
aruncându-mi ascuns
un sămbure de călătorie
împachetat într-un zâmbet.
mai înainte mi-ai dat o lacrimă
ce mirosea a trandafir,
ți-am ascuns-o în pânzele
multicolore
în albastru, apoi în galben și la final
în roșu
doar nu s-ar pierde mirosul
trandafirului fără tine!

***

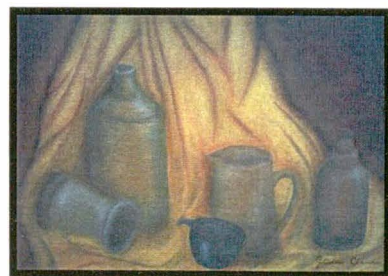
mi-am pierdut în adâncuri puterea
divină,
acum am uitat cine sunt.
Mă întreb oare cine- mi alungă din
vise, o singură știință.
sunt eu oare amintirea de care-mi
vorbești?
impresia vagă spre care tânjești?
ori poate vaporul de vise ce se tot
scufundă?
am mâinile mele, ce descriu o
poveste, nu-mi trebuie alta.
Să fiu eu dragonul chinuit de ninfele
suave pe muntele gol?
ori poate fecioara chinuită aiurea de
zei?
un cântec vorbit în pustie ? Ori poate
un fiu al luminii?

Ciprian PANTEA

VIRGIN KILLER

O să ucid în mine dorința
Dacă o să-mi facă bine
O să ucid în mine curajul
Dacă o să-mi folosească la ceva
Deși..mă îndoiesc
O să ucid în mine groaza și sila
Față de tot și de toate
Dacă o să mă ajute cu ceva
O să ucid în mine speranța
Dacă n-o să mai am nevoie de ea
Deși..nu e sigur
O să ucid în mine chiar și ura
Pentru că sigur n-o să mai am nevoie
de ea
Dar dragostea n-am s-o ucid
niciodată
Pentru că o să mai am nevoie sigur
de ea
Spre deosebire de toate celelalte..

**THEODORUS VON RUCKEN,
MAGISTER LITERATOR**

Static, Claudiu GHIDAN

ARS LONGA, VITA BREVIS !

iată, prinosu-mi, din focu-nțețit, cu rebelă, aripa –

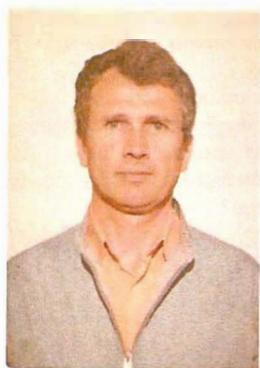
iar gestu'-mplinit, în orice candelă, ori lumânare,
aprinse la capul dreptilor veșnici părinți
vestească în Ceruri arzândă dorință a Zeului Mare
și patima firii-ncrustată pe inimi albastre de Sfinți.

Elogiul fluturilor

Lui Yehuda Berg

Mi-e teamă de fluturi, mi-e teamă de licurici,
de zborul lor anapoda, de apucăturile lor,
de nervii lor hulpavi prin haosul lumesc, etern,
de realitatea nemărginită până la care trebuie să cobor –

presimt, lahve, infinitul vârtej,
nemăsurată furtuna
iscată de imperceptibilii strigoi nărași
dar ochii-mi sunt treji, în fiecare clipă,
la rădăcinile ierburilor și florilor de pe imaș

Elogiu obârșiei

Lui Andrei Pleșu

Căutați-mă, oricând, „de cealaltă parte a rațiunii”
dibuind drumul spre alfabetul metafizicii,
adunând, petale galbene din Grădina Ghetsemani,
adunând, pe creste, focuri în vremea iernii și a fricii –

căutați-mă, oriunde, mai ales la obârșie, izvoarăș
strecurându-mă printre albele pietre în iureș,
adunând, laolaltă, un suflet de Olt și unul de Mureș,
maluri de Dunăre și piscuri c. Făgăraș-

căutați-mă-n Cer, ori în Iad, ca pe oricare
ori, cel mai sigur, de-a dreapta Întâiului
poate, puțin adormit, la rădăcina trandafirului ori a gutuiului,
sub sarica strămoșului, lângă turma de mioare.

Elogiu focului

Lui Iosif Constantin Drăgan

La sacra flacără mi-am încălzit permanent sufletul
și carnea ursului și a cerbului am rumenit-o în vatră
la nestinsa flacără am vegheat, nopți la rând, și vestalele
și alți nesupuși, încă aprind, focul, în piscul din Piatră –

cuvântu-mi de slovă pentru Ei, toți neînfrânți, Luciferii
se înalță, în vreme, peste ruguri, deodată cu clipa –
adamilor-sfinți și părinți -. Lumină și eternă căldură

Peisaj –Nelu Constantin

Elogiul zidului

De nu s-ar fi înălțat zidurile și iedera
toți meșterii
ar fi murit de melancolie –
De nu s-ar fi prăbușit zidurile și întemnițatii,
toți schimnicii,
ar fi murit de melancolie.

POEME de Ion MÂRZAC

dă-mi, Doamne, pedeapsa cea mare,
oricare îi vrea
numai ochii mi-i lasă, să admir, în zori,
fluturii ! –
când roiesc, ca licuricii, ca albinele, ziua
și noaptea,
și sorb, ca și mine, pe nerăsuflăte, roua
din ciuturi.

Eliberare – Gabriel Popescu

Elogiu Cutiei Pandorei

Voi spera, toată viața,
că mult visata Armonie
va fraterniza
cu pacea universală –

voi spera, toată viața,
că Religia mea
va fraterniza
cu-a lui Nietzsche și Rimbaud –

voi spera, toată viața,
că ministerul nevinovăției
va fraterniza
cu nefericirea Afroditei –

voi spera, toată viața,
că mitul Cutiei Pandorei
nu va fraterniza
cu ruga ultimei vrăjitoare.

Elogiul inimii

Lui Emil Cioran

Când inima-mi va înceta să bată
va muri, în aceeași clipă, și Dumnezeu

vom trece, braț la braț, în Nirvana
și se vor bucura, că au scăpat, în sfârșit,
de noi
toți zeii nebăgați de milenii în seamă
și, înaintea lor, Belzebut

ARS LONGA, VITA BREVIS !

Cezar NEACȘU

* * *

Ce iau cu mine și ce las cu tine
frunze veștejite de un soare sec
ceasul tot mai bate-n lumină și în vine
nu știm unde-i cotul marelui înec.

Unde mi-este nordul, unde ți-este sudul
drumul cel subțire cu ce să-l mai dreg
între noi iubirea naște curcubeul
care cheamă ploaia unui dor întreg.

Chemare

Scurge-mi doamnă în pahar
Stropi de noapte și de har
Să scapăr și eu – amnar

Adă-mi doamnă pe tipsie
De lumină o felie
Să ard și eu – iască vie

Vino, doamnă, vino dar
Te cer eu – iască, amnar
Și tipsie și pahar.

***

Aripă de fluture
De zori să se scuture -
Cine să mă vânture?
Ochi de undă să m-audă
La un ceas de ziuă udă -
Cine noaptea să-mi răspundă?
Floare - soare pe ninsoare
Cu-o rotire mă dogoare -
Cine să-mi fie răcoare?

Ion POPESCU

Ion BURHAN

Bătrânii

Se prăvălesc de viscol stâlcite porți de nuc
Câte o țeastă de cal în năluci se mai aruncă
Gata cu truda – bătrânii satului wse duc
Șpre bălciurile firii din veșteda luncă

Cresc pădării cărunte în valea umbroasă
Părinte, mă iartă, de coasă n-am să m-ating
Roade-o rugina sub streășină, acasă
Zăresc migrări prin ierburi, priviri care mă ning

Înconjurați de vite se duc nemuritorii
Cu zestrea adunată-ntr-un car cu patru boi
Șpre Calea Laptelui trec pururea păstorii
Mânând din urmă stele și turmele de oi.

Ogor de veșnicie

Mai cred în brațele obosite ale părinților
În legănarea lor deasupra ierburilor
Deasupra lupilor
Deasupra norilor

Mai cred în curcubeul ce-l aruncă
Peste vremi, o brazdă
În foșnetul mătăsoș al pământului
Când lasă să treacă
Nesupusul atelaj al vieții

Virgil NICULA

* * *

Am săpat, săpat din zori,
Mână-n piatră să nu mori
Până când vei da de apă
Piatra-n vreme să nu zacă.
Brațul gustul humii-nvață
Stropi de noapte-i curg pe față
Iar pământul cum ating
Ard întâi, apoi se sting

Sub adânc ivește-adânc
Glasul lumii, ca un prunc
Câte-o lespede pustie
Stă hotar statornicie.

* * *

Mă pierd clipele pe la porți de cetate
Trecătoarea lor umbră mă cheamă să-ncli

Ochi buni mai veghează, tresărind din
Columnă
Vinu-n cupe spumegă dinspre Dacia vin

Burebista alungă somnul dac al zăpezii
Mai statornic ca locul dinspre el dacii se-
ntorc la festin

Brațul lor de milenii s-a-ntrupat cu Carpa
Cu râul și ramul ziurind în destin

CENACLUL LITERAR TUDOR MUȘATESCU
MIOARELE

Mamă ești mai frumoasă...

Mamă ești mai frumoasă ca oricând
- lumină fără de asfințit -
M-ai alăptat cu sufletul tău blând,
Iar ursitoarele,
Drumul haiducului mi l-au hărăzit...
Poate de aceea mă întreb, mă întreb
Unde-i aroma proaspătă de busuioc ?
Cât mă iubește pădurea, hangerul
Ține-mă-va ruga-ți de foc?
Cât de repede trec zilele, anii
Cât de repede te pierzi într-o undă...
Așa se duc mamă toți țărânii
Într-o zi, într-o noapte, într-o secundă ?

Știu

Știu că există!
Undeva sus, mult prea sus
Unde sufletul meu n-a ajuns
Sau jos, jos în adânc...

Știu că există!
Palmele mele te-au pipăit
Și sângele, sângele
Are exact culoarea sângelui tău...

Știu că există!
Îți sărut ochii mari, sinceri, triști.

ARS LONGA, VITA BREVIS !

Pătuțul Cleopatrei

Poveste

Micuța pictoriță-
Cleopatra -Maria

A fost Odată ca Niciodată...
și Am Încălecat Pe-o șa

Alina este cea mai bună prietenă a Cleopatrei.

Ea are părul lung, blond și mătăsoș precum zânele –pentru că Alina este de fapt o zână-doctor, care o vizitează foarte des pe Cleopatra. Ea nu vine niciodată din motive medicale, vine să-i spună povești, ori ca să se joace.

Alina este înaltă, slăbuță și foarte elegantă. Poartă rochii albe sau colorate, cusute cu fire de mătase, la care au lucrat timp de sute de ani niște fluturi nocturni, sandale și cizmulite moi, șaluri înolăcite strategic în jurul gâtului sau măgele complicate făurite de către cine mai știe ce mare meșter, brățări nenumărate și inele grele magice, în care vede trecutul și viitorul, pălării elegante legate cu funde mătăsoase, iar iarna poartă căciulițe și blănuri groase, oferite de prinți îndrăgostiți și nostalgici.

Trăsura ei este albastră și are nu mai puțin de o sută de cai negri și

înaripați, care o ascultă și o duc acolo unde dorește.

Ca orice zână, ea este tare năstrușnică și are întotdeauna tot felul de povești pe care să le spună. Odată a venit la Cleopatra împreună cu Sânziana și cu Anastasia – două prințese din alte povești frumoase. Era o dimineață care părea nehotărâtă și friguroasă. Alina, Sânziana, Anastasia și Cleopatra mănâncă dulceață de trandafiri și se gândesc la piesa de teatru în care vor juca.

– Eu voi fi o balerină, șopti Anastasia. Voi dansa pe o muzică pe care doar eu vreau s-o aud, prin iară și printre copacii înalți...

– Iar eu, mormăi Sânziana, voi fi tot prințesă. O să am multe chei și o să deschid cu ele ușile palatelor tuturor și o să mănânc tot ce voi găsi dulce pe-acolo...

Printre cristale de gheață soarele se ridica vesel și își răsfira razele firave și blonde, încercând să se încălzească....

Spre seară, Sânziana și Anastasia au plecat în lumea poveștilor, într-o caleașcă trasă de un cal fermecat, iar Alina a promis că se va întoarce în curând.

Nici Sânziana, nici Anastasia și nici Alina nu știu de oițele albastre și nici de aricii curioși... poate o să le spun data viitoare...

Odată....ca Niciodată...

Odată ca niciodată am văzut într-un pătuț o fetiță cu ochii mari, cenușii, niște oițe albastre și trei aricii somnoroși.

*

– A riciule, zică că știi povești? întrebă o oiță jucăușă pe ariciul gras așezat pe piciorul Cleopatrei.

– Poate... răspunse tainic ariciul.

– Hi!Hi!Hi! chicotiră oițele și blănița lor albastră se transformă în noroșori pufoși ce pluteau deasupra Cleopatrei. Aricii știu povești! Hi!Hi!Hi! râdeau ironic oițele.

– Da, știm! răspunse ariciul puțin enervat din cauza oițelor obraznice. O să vă spun cea mai frumoasă poveste din lume, se lăudă acesta. A fost odată...

– Ariciule?!

Și ariciul fu întrerupt de către o oiță ce abia se vedea sub pălmuța catifelată a Cleopatrei...

– Daa...

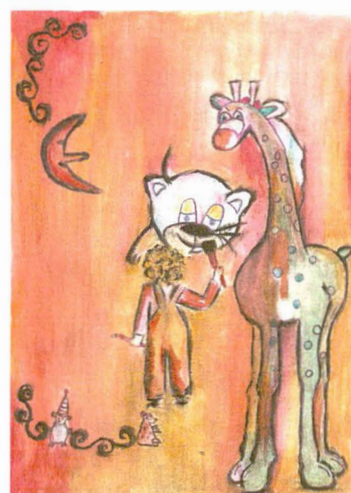
– Eu vreau o poveste veselă.

– Da! Cu oițe albastre, adăugă altă oiță mai friguroasă, care tocmai se furișase în botoșeii Cleopatrei și care își lăsase afară o urechiușă, ca să audă mai bine povestea. Ariciul își îndreptă țepii lungi și vru să înceapă povestea, când... fu din nou întrerupt...

Adelina M. VOROVENCI

1 Iunie ...
LA MULȚI ANI, COPII!

ARS LONGA VITA BREVIS !

Dor de vară

Vară, cu sclipiri de-argint!?!
Ochii mei spre zări privind
Așteptând cu nerăbdare
Să vadă raze de soare ....

Și cu sufletul pierdut
Printre gânduri așternut
Ascultând involuntar
Doar un sunet , iar și iar...

Parc-atunci devin ce-am fost
Privind pe geam, fără de rost
Visând în alb, cu ochi albaștri
Mă văd plutind printre reci aștri....

*Ioana-Bianca Pârnuță –
clasa a VIII-a A,*

Familia mea-desen:
Comărniceanu Paula-Ioana,
clasa a-IV-a

Mărturisire

„ A sunat clopoțelul și paznicul școlii , Nae Niculescu , ne-a rugat să intrăm în clasă . Eu l-am înjurat că nu mă lăsa afară , după care am intrat nervos. Profesorul de religie m-a mustrat, zicând : „ cine înjură, cheamă numele diavolului și este păcat mare ” . Am rămas răutăcios și după o săptămână , la ora de religie , i-am zis profesorului : „ domnu’ , eu n-am mai putut dormi de la ora două noaptea , c-am visat urât . În visul meu a venit o stafie neagră ca să stea de vorbă cu mine . Mi-a zis : „ eu cutreier școlile ca să-i fac pe copii răi și necredincioși ”

*Peisaj cu păsări-
Pâtea Gabriel, clasa a III-a C,*

PAGINA ELEVULUI ȘCOALA NAE A. GHICA RUCĂR

În vis

În visul meu, o bestie ataca orașul, iar o lumină strălucitoare a coborât din cer și mi-a zis : „ Nu te teme , Domnul nu-l lasă să te omoare !” . Bestia a apărut din nou și, când a vrut să mă omoare cu ghiara, i-am spus că sunt credincios . Satana, auzind că bestia i s-a alăturat lui Dumnezeu, a început să blesteme pe Dumnezeu și pe toți care-L iubesc . Dumnezeu , auzind gâfăitul bestiei , i-a dat putere să vorbească , iar bestia i-a zis Satanei : „ , tu ești rău și m-ai mințit , nu trebuia să te ascult ! ” .

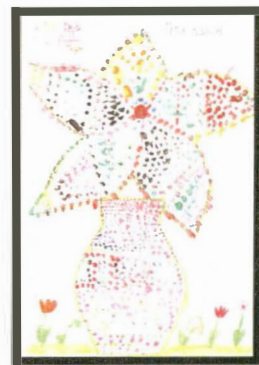
Alexandru Mălăcea – elev , clasa a III-a B , Școala Nae A. Ghica

.Unii oameni se întreabă : „ De ce Dumnezeu îi lasă liberi pe diavoli ? ” Iată că și diavolii sunt buni la ceva , mai sperie, în vis, câte un copil neascultător . Unii copii , numai chinuți de diavoli, vin în brațele lui Dumnezeu , ale părinților și profesorilor , cerându-le ajutorul !

*Mihai Priboi - elev clasa a III-a ,
Școala Nae A. Ghica*

*Peisaj cu moară-Comărniceanu
Paula-Ioana, clasa a-IV-a, Școala
Nae A. Ghica*

*Flori
Pâtea Gabriel, clasa a III-a C,
Școala Nae A. Ghica*

Rufina

Cățelușă mea Rufina
Sare și latră ca Mina
Rasa este pekinez-cățea
Pekinezii pot realiza:
“Mintea mea, puterea sa și la, la, la...”
Casa este ca un Rai
De-ar putea să fie trai
Descrierea nu-i ca la bal
Doar că e ceva real!

*Desen și poezie: Comărniceanu
Paula-Ioana, clasa a-IV-a, Școala
Nae A. Ghica*

Noaptea

Soarele încet apune,
Stelele iar se aprind,
Noaptea albastră parcă spune
Somnul dulce să-l cuprind,

Fluturii de noapte zboară
Prin văzduhul liniștit,
Luna albă lin coboară,
Iar orașul e adormit.

Eu visez povești cu zâne
În pătuțul meu pufoș
Și cum mama iar îmi spune
“Noapte bună , pui frumos!”

*Mihăilescu Irina,
elevă Câmpulung*

Doamnei inimii mele, din singurătate.

Cine a spus că nivelul de trai pe care îl avem nu este benefic!? Mai ales pentru dragoste? O afirm din proprie experiență. De vreo 7-8 ani, soția mea pleacă în Spania prin contract, cu forme legale, la munca câmpului. Avem și noi « câmpuri » dar își dau binețe cu pârla și paragina sau munca prestată nu este retribuită corect. Cei « mari » trebuie să trăiască mai bine. Este greu ca un cuplu, o familie să trăiască mai tot timpul anului departe unul de celălalt, unii de alții. Ceea ce îi unește este dragostea. Iubesc din ce în ce mai mult, aproape fără să-mi dau seama. Nu știu dacă este bine sau rău (!?), prielnic sau păgubos, trebuincios sau irositor de energii și vătămător, veșnic sau trecător, îngăduit sau forțat de împrejurări. Iubesc. Visul nopților devine roman și rămâne totuși vis, umbra soției este reală, făcută trup, fără greș, fără pată, fără dorințe mari și fără cusur, dar cu nume și personalitate. Le simt prin toți porii, o adulesc și-mi pare sirenă ce se zbate în brațele valurilor c-a să ajungă la țărâm. Lumea întreagă s-a redus la o singură ființă - EA - preamărirea unei singure făpturi până la îndumnezeire. Dragostea e închinăciunea pe care îngerii o fac stelelor. Ce trist e sufletul când e trist din dragoste. Ce gol e lipsa ființei care ea singură ar umple întreaga lume! Ah, ce adevărat este că ființa iubită devine idolul suprem, care ar putea fi gelos, dacă natura n-ar fi făcut dinadins întreaga fire pentru suflet și sufletul pentru dragoste! Un zâmbet zărit pe o față strălucitoare e destul pentru ca sufletul să pătrundă în palatul viselor. Idolul e în fiecare lucru, dar toate îl ascund. Lucrurile sunt cufundate în noapte, ființele sunt opace. A iubi o ființă înseamnă a o face străvezie. Anumite gânduri

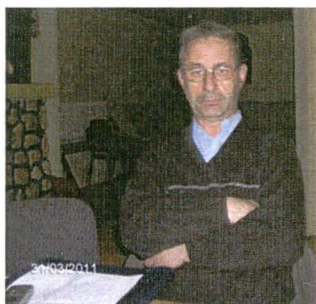
ARS LONGA VITA BREVIS !

devin rugăciuni. Sunt clipe pe care oricum ar sta trupul, sufletul e în genunchi. Îndrăgostiții despărțiți înșeală absența prin mii de închipuiri, care totuși au realitatea lor. Sunt împiedicați de a se vedea, nu-și pot scrie, dar găsesc o mulțime de mijloace tainice de a-și vorbi. Își trimit cântecul păsărilor, mireasma florilor, râsul copiilor, lumina soarelui, suspinele vântului, razele stelelor, întreaga fire. De ce nu? Toate înfăptuirile naturii sunt făcute ca să slujească dragostea. Aceasta este destul de puternică pentru a încălca cu mesajele ei. O, primăvară, tu ești scrisoarea pe care i-o scriu ei! Viitorul e încă și mai mult al inimilor decât al minții. Dragostea e singurul lucru care poate umple eternitatea. Infinitului îi trebuie ceea ce nu se isprăvește niciodată. Dragostea e sufletul însuși. E de aceeași natură. Dragostea e o scântie divină ca și sufletul, e tot ca el, e incoruptibilă, indivizibilă, nepieritoare și inalienabilă. E un punct de foc în noi, nemuritor și înfinit, pe care nimeni nu-l poate atinge. Îl simți arzând până în măduva oaselor, și-l vezi strălucind până în adâncurile cerului. O, dragoste, adorație, voluptate a două gânduri care se înțeleg, a două inimi care se dăruiesc, a două priviri care se pătrund! Cu gândul la o redresare financiară, mă tot gândesc: « Fericire, veni-vei și la mine!? ». Atunci zilele vor fi binecuvântate și strălucitoare. Până atunci, parcă anumite clipe din viața îngerilor se desprind și vin aici, pe pământ, amestecându-se în destinul oamenilor. Providența nu poate dăruia fericirii celor care se iubesc decât o durată infinită. După o viață de dragoste, o eternitate de dragoste, da, e o întregire! Dar nici acesteia nu-i e cu putință să facă ceva mai mare decât fericirea desăvârșită - pe care o dă sufletului, iubirea. Dumnezeu e împlinirea în cer. Dragostea e împlinirea omului pe pământ. Privești o stea pentru că e luminoasă și pentru că e nepătruns. Departe dar și totuși lângă mine se află o strălucire mai dulce și o taină mai mare pe care am descifrat-o parțial și vreau să o descifrez în continuare. Noi toți, oricare-am fi, avem în noi un izvor dătător de viață. În clipa în care îl pierdem, seacă, ne lipsește aerul, ne

înăbușim. Murim. Cred că e groaznic să mori din lipsă de iubire. E o sugrumare a sufletului. Când dragostea a strâns laolaltă și a contopit două ființe într-o unitate sfântă și ingerească, aceste ființe au găsit taina vieții. Nu sunt decât cele două taine ale aceleiași destin, sunt două aripi ale aceleiași zbor. A iubi înseamnă a pluti. Gândind la persoana dragă, ești înconjurat de lumină, simți că iubești dar ai impresia că pământul se cutremură, soluția ar fi să gândești că ești iubit la fel. Ceea ce începe dragostea, nu poate fi încheiat decât de Dumnezeu. Adevărata dragoste e nemângăiată sau se încântă pentru o mânășă pierdută, pentru o batistă găsită și are nevoie de veșnicie pentru devotamentul și nădejdele ei. E alcătuită în același timp din infinitul mare și din infinitul mic. Dacă ești piatră, fii magnet; dacă ești plantă, fii simțire; dacă ești om, fii iubire! Dragostei nu-i ajunge nimic. Dacă are fericirea vrea raiul; dacă are raiul, vrea tot cerul. Voi cei ce iubiți "în dragoste se află toate, numai să știi să le găsești". Iubirea are, ca și cerul, contemplarea și, ceva mai mult decât cerul, pasiunea. Dragostea are plăcerile ei, copilăriile ei iar celelalte pasiuni au micimile lor. Rușine pasiunilor care micșorează omul! Cîntecele celor care-l fac copil, pentru că totul devine frumos, nevinovat. Este plăcut să fii împreună cu ființa dorită în același loc, mână în mână și din când în când în întuneric, să mângâi și să stângi câte un deget și să te simți împreună. Veșnicia s-ar mulțumi cu atât. Voi, cei care suferiți pentru că iubiți, iubiți încă și mai mult și cu mai multă patimă. A muri din dragoste înseamnă a muri în ea! Iubiți! Agonia își are extazul ei! Dragostea e respirația cerească a aerului din rai. Iubim și suferim, nădăjduim și gândim. N-ar trebui niciodată să iubim decât formele, trupul, aparențele. Trebuie să iubim sufletul pentru a regăsi trupul. Când iubești sufletul, inima îți este plină de stele; ce minunat este când iubești, un singur lucru poate fi mai plăcut: să fii iubit cu aceeași măsură! Inima trecând prin iubire devine eroică; este alcătuită numai din puritate: nu se mai reazimă decât pe ceea ce este mare și înalt. În ea nu poate încolți nici un gând nevrednic, cum nu pot crește urzici

ARS LONGA VITA BREVIS !

într-un ghețar. Suflul este înalt,
mare și senin, neatins de patimi și
emoții josnice, care domină viața și
umbrele lumii acesteia, nebuniile,
minciunile, urile, vanitățile,
mizeriile; locuiește în albastrul
cerului și nu mai simte decât
zguduirile adânci și subterane ale
destinului, așa cum culmea munților
simte cutremurul de pământ. Soarele
s-ar stinge dacă n-ar iubi nimeni cu
adevărat. Optimismul nostru este
fără margini, dar poate peste ani
vom fi alături de alții, iar toate
familiile vor fi reunite, neajunsurile
mai mici, acest element, banul, va
face ca și noi să putem trăi un trai
decent și fericit.

Costel MOICEANU,
secretar redacție revista
"Piatra Craiului"

Omul - bărbat plus femeie

A ieșit poruncă de la Dumnezeu
să se adune toate numerele
și m-am adunat și eu.

Dumnezeu a dat poruncă
să se scadă oamenii între ei;
oamenii s-au scăzut,
pân-am rămas noi doi.

Am primit binecuvântarea
și s-au adunat unu la doi;
am auzit chemarea sfântă,
să fim familia lui Dumnezeu.

Din adunarea numerelor,
am rămas noi doi;
s-au scăzut oamenii între ei
și ne-am adunat și noi.

Gheorghe (Doru) AVRAM

**Desene de
Claudiu GHIDAN**

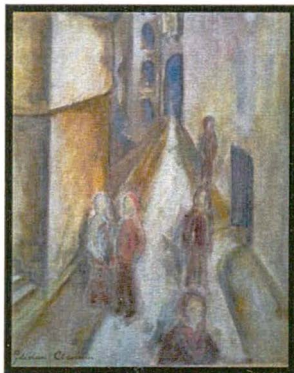
Poem

Mă agăț de firul de viață din mine
Și-mi ridic șovăielnic infirmitatea
Mă încăpățânez și mai strig
o dată:
-Eli,Eli,Lama Sabactani?
Într-un târziu, halucinanți îngeri
Deschid porțile către poezie

De dor

Îngerul vine și mă recunoaște
Îmi lasă o pană și îmi spune să o
aprind
Când îmi e frică...
Apoi , vine moartea și mă golește de
suflet:
-Tata, bunica, străbunica, prietenii-
Îmi lasă o coasă și-mi spune să o
aprind când îmi va fi dor...
Într-o noapte vine zeul și cere:
Învățătorule, dă-mi un ban!
Îmi lasă o cruce și-mi spune să o
aprind
Când voi muri...

Adelina M. VOROVENCI

blestem de dragoste

un sărut strivit
de umbra unei paseri
răsucită-n zbor

creatie

coapse de rouă
dezmiardând lujer de gând -
arome de făt

cicatrice

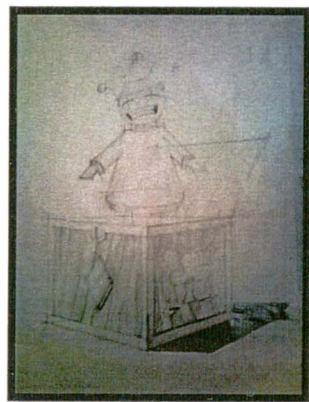
recea umbră a
sărutului lui Iuda
rană pribeagă

origine

a putrezit cerul, Maică
la capătul unde ai zămislit –
la celălalt mai foșnește durerea
țipătului de fecioară nemurit...

derută...

timpul e ciuntit
ziua corb rânit
noaptea amurgit
dulce adormire
nestins de din fire
cui de răstignire
durut să prefire
altar de iubire
să vindece rănile
pe crucea cu vămile !?

Palimpsest

Rămuriș de stea
Caligrafii de Iisus
Luminând cerul...

Foc sacru

Pe un dangăt nins
Lumini din paradis
Urzeală sfântă

George Nicolae-PODIȘOR

ACUARELĂ DE RUCĂR

~ 1935

O lume în imaginile trecutului

Adelina M. VOROVENCI

Întotdeauna m-au fascinat obiectele și casele cu parfum de veac și de praf. Poate și fiindcă am copilărit în casa bunicilor, un tărâm plin de dragoste, de căldura sobei din cărămidă pe care se tolănea nemiloasa mea pisică neagră, de tablouri care mai de care mai înfricoșătoare sau mai plicticoase, unde soldați, bunici, străbunici ori nepoți năzdrăvani se încâpățănau să rămână veșnic tineri.

Bunicii, (Ion și Maria Avram, foto) și ei aparținând acestei lumi de basm cu happy end, urzeau poezii, povești sau desene pentru a liniști năvala, de orice natură, a ființei mele. Copilăria a fost minunată, plină de aventuri, de fericire, de șoapte și jocuri, de planuri ascunse ce trebuiau să determine găsirea comorilor uitate. Expedițiile începeau dimineața devreme și se terminau seara târziu și nu țineau cont de obstacole.. Am început

desigur cu interiorul necuprinsului -camera mea, apoi a urmat CASA. Odaia mea era situată către lume, către lumină și inspirație; am epuizat repede acest câmp de lucru mulțumindu-mă doar cu o balerină îmbrăcată într-o rochie galbenă cu fluturi și un ursuleț cicălit. Dar CASA promitea ... și într-o bună zi am cucerit-o!

Am inspectat totul-minunatele colțoare, în care era imposibil să nu găsec ceva; demne de menționat: "bufetul" galben cu trei sertărașe care parcă râdeau și mă chemau să le deschid, dulapurile în care dormitau haine din timpuri clandestine, saricile grele sub care ne piteam iarna și ascultam vântul, costumele țărănești, cusute de către cine știe ce rudă mai îndepărtată ori de vreo străină talentată într-ale acestei arte, printre care puneau bunica frunze de nuc anti-orice gânganie care ar fi răvnit la ele! Îmi plăcea să ascult acea dulce tăcere ce mă mângâia pe creștet și rar invitam prieteni în tainicul miraj.

Apoi am trecut la examinat exteriorul casei... lumea se lărgea o dată cu înaintarea mea în vârstă. Podul, loc al fericirii mele! Mirosul de fân proaspăt cosit mă îmbia la somn și reverie. Scriam povești în care eu eram, desigur, eroina, ghiceam formele norilor stând cu capul pe o mână de otavă, îmi construim castele din ce găseam pe "jos", toate alături de prieteni" pe viață". Podul mai ascundea cutii și cutiuțe pline cu mirări, lada de zestre a bunicii, în care a înghesuit tinerețea fără de bătrânețe și viața fără de moarte, șuruburi ruginite, un brăduț artificial, mereu gata împodobit și câte și mai câte nimicuri roase de nepăsare.

Uneori mă cățăram pe acoperiș și mâncam vișine acrișoare ori priveam oamenii agitați sau mai liniștiți cum treceau și-mi imaginam unde s-ar duce și ce ar putea face acolo.

Curtea și nelipsita grădină, plină cu zarzavat, mă fascinau mai ales primăvara când se topea zăpada... atunci când mirosea a pământ ce transpiră sub razele calde ale soarelui, când mirose a viață!

Nu am putut NICIODATĂ să mă despart de Rucăr... și de oamenii care locuiesc aici.

Când am început să caut urme ale trecutului- fierul de călcat cu jar, plosca de nuntă pictată cu flori, poze, rame de fotografii sau oglinzi, etc. – am început să "pictez" o lume rurală fascinantă... o lume în imaginile trecutului!

Ana și Ion Crăciun- "1936... când m-am căsătorit"

193...subofițer Gheorghe și Veruța Avram

Satul meu

Sever Bălău, 1923-1970

Satul meu e sat de munte
Așezat pe Râușor
Cu străzi largi și uliți multe
Și cu case cu pridvor.

Rucărenii –s oameni harnici
Care- au transformat comuna
Într-un orașel de munte
Vizitat de toată lumea.

~1932, familia Avram și Oțelea

La depănat povești... adevărate!

Ion Ghidan

Era în vara anului 1993, mai exact în luna august, pe când eram un tânăr pădurar, cu drag de serviciu și de tot ce înseamnă natură. Am plecat de la Rucăr pe la orele 6.00 dimineața, așa cum obișnuiam și cum de regulă o făceau toți silvicultorii din acea perioadă, vizitând cantoanele din zona așezărilor omenești, pe rând, pentru a "citi" urmele lăsate de vânat cât și de cei mai puțini bine-intenționați. În jurul orelor 14.00, când soarele strălucea cu puterea unei zile superbe de vară, cu un cer senin, de un albastru cum nicăieri nu mai întâlnești, fără niciun nor care să strice mirifica priveliște, am poposit în Valea Oarzânii unde *părinții și bunicii* (foto bunicii, Maria și Nicolae Ildoraș) mei dețin o foarte frumoasă proprietate- de aici producem nutreț pentru animale pe timp de iarnă.

Cu mari insistențe am reușit să-l "fur" și pe fratele meu, care este cu zece ani mai mic decât mine, dar numai cu promisiunea că în jurul orelor 18.00, când începea strânsul fânului să-l înapoez acasă la părinți. Astfel, am reușit să pornim împreună spre muchia ce desparte Valea Oarzânii de Valea Porcului, cu scopul de a ajunge în apropiere de stâna Țefeleica, unde aveam în gestiune o plantație tânără de rășinoase, de circa cinci-șase ani,

ACUARELĂ DE RUCĂR

plantație protejată și de ciobanii care pășunau cu oile în muntele respectiv. După un mers milităresc de aproximativ o oră am ajuns la plantația despre care aminteam, o suprafață de douăzeci de hectare, pe care în vârf fiind, o scrutam cu vederea aproape în întregime, dar și cât configurația terenului permitea acest lucru. Ca în orice zona de munte, în plantațiile tinere de rășinoase, cresc specii de amestec: arbuști și subarbuști, găsindu-se și tufe de alun, soc, zmeură și bineînțeles mesteacăn și cătină, care reduceau foarte mult din zona de observație. În timp ce vorbeam cu fratele meu, i-am dezvăluit acestuia urmele lăsate prin zonă, i-am spus să nu-i fie teamă că nu de mult timp pe acolo trecuse un urs sau poate doi, i-am arătat alunii și zmeurișul culcat la pământ- pentru urșii care sunt o specie de omnivore, alunele crude și zmeura sunt un adevărat deliciu sau festin. Am hotărât să o luăm pe poteca ce ducea chiar prin plantații, până în Valea Oarzânii, mergând în zig-zag-uri pentru a observa și chiar însemna puietii care erau "ciupiți" de oi. La un moment dat, găsind un loc mai așezat, am făcut o pauză, chiar în preajma unor tufe de alun și de zmeuriș.

Cum fratele meu nu avea mai mult de 15 ani, era foarte curios și mă întreba într-una despre tot și toate. Din gălăgia iscată de noi, dintr-o dată, ca din pământ, în spatele nostru, la numai câțiva pași, a apărut o namilă de urs care stătea ridicat în două picioare, cu gura deschisă, cu părul zburlit, având colții și ghearele la vedere, răcnind cât putea (precum o sirenă în cazul calamităților naturale), iar cu labele anterioare ne făcea parcă semn să părăsim habitatul, deoarece îi aparținea. Ca orice cunoscător al zonei și bineînțeles al vânatului, nu m-am pierdut cu firea, dimpotrivă am simțit o forță în plus având de apărut și pe frățiorul meu. M-am hotărât să înfrunt namilă prin strigăte (chiote) și fără să ne mișcăm nici măcar un pas. Am reacționat ca la carte, dar am simțit că ceva nu era în regulă, ursul nu ceda, dimpotrivă era din ce în ce mai furios și prin felul în care am procedat nu știa ce să creadă: suntem un dușman de temut sau unul ne semnificativ? După ce ne-a "certat" vreo zece minute, care atunci au părut ore, s-a lăsat de trei ori pe cele patru labe și s-a ridicat de fiecare dată mai furios și abia a patra oară când a coborât și-a luat puiul în brațe- în marea nebulie nici nu l-am văzut!- îndreptându-l în direcția opusă nouă și abia atunci mi-am dat seama că de fapt era mamă și asta explică totul- insistența, furia, cumpăna în care a stat

în tot acest timp. Nu știu cum pare povestit dar în realitate a fost groaznic, eram atât de aproape încât îi simțeam răsuflarea, iar când ne certa scuturând din cap, saliva din gura deschisă, cu o dantură ca și desenată, perfectă, ne spăla pur și simplu pe față.

Desen- Claudiu Ghidan, elev al Liceului Dinu Lipatti, Pitești

Până în ziua de azi nu mi s-a mai întâmplat așa ceva, am fost la un pas de moarte; în asemenea cazuri, nu numai ursul ci toate femelele, mamele devin agresive, instinctul de apărare- atac fiind foarte puternic. Poate faptul că fost o luptă dreaptă, adică și eu eram tot un fel de părinte, a dus la un final fericit pentru toată lumea. Ursoaica a plecat într-un final împingând pur și simplu de la spate puiul, dar oprindu-se de trei- patru ori, timp în care se uita la noi, iar noi eram în același loc, nemișcați mai mult uimiți de cele întâmplate. Revenindu-ne ne-am strâns în brațe și am pornit spre vale. Am întârziat! Mama m-a certat că nu am ajuns așa cum promiseseam, neștiind prin ce trecuserăm.

Mult timp nici nu am povestit cuiva această pățanie, foarte interesantă, mai ales că în spate aveam și arma de vânătoare care s-a dovedit inutilă în această situație. Și totuși, omul este "stăpânul". Noi, oamenii nu stim ce vrem și abia reușim să distingem binele de rău. Am distrus aproape tot ce exista natural de la Dumnezeu, așa că nu putem avea pretenții la comportamentul vietuitoarelor sălbatice pe care le-am "înghesuit" de tot, cu bunăvoință dar fără conștiință, chiar la ele acasă...

Au trecut mulți ani de atunci, dar când îmi amintesc parcă a fost ieri, așa ceva nu se uită niciodată!

*Claudiu GHIDAN,
Artist plastic*

ACUARELĂ DE RUCĂR

Precum iubirile dintâi

Ce păcat! Mi-a fost dat să descopăr cam târziu acest veritabil fenomen al Argeșului și al țării, ce poartă numele de Rucăr.

Rucăr, foto Răzvan Ududec

Eram în primul concediu, după mulți ani trăiai în Japonia, ca sol diplomatic al țării mele. Pe drumul de la Pitești la Dealul Sasului, din fuga mașinii, privirea mi-a fost tulburată, cum nu se mai întâmplase, de un tablou de vis. Care cuprindea verdele neverosimil de captivant, siluetele munților pictate de Creator pe șevaletul unui cer mediteranean, conturul caselor spațioase ce te îmbiau să le treci pragul, mirosul cașului în coajă de brad, femeile din ilustratele de odinioară, îmbrăcate în fermecătorul port național...

A fost dragoste la prima vedere.

Acele imagini mi s-au lipit de-apururi de retina memoriei, și le-am luat cu mine la întoarcerea în țara Soarelui Răsare și-n nesfârșitele mele călătorii. Alături de Gliganu de Jos, Rucărul a fost mica mea Românie, pe care am purtat-o în căușul inimii.

Fidel acestei iubiri, m-a ajutat Cel de Sus să am o casă de vacanță aici, Peste Vale, unde visează natura. De-atunci, mă întorc cu nedisimulată bucurie, ori de câte ori negociez și închei pace cu timpul. În căminul ca un schit, ridicat la îmbrățișare de ape limpezi, curgătoare, stau la gura sobei, și re trăiesc un timp ce nu va mai fi nicicând. Rugul de brad se vaită cu lacrimi de jar.

Superbul ciobănesc carpatin, "Fuji", îmi ține companie, lătrând a bucurie și mirare, încercând să descifreze tainele naturii.

Pe firul văii, prin filigranul argintiu stelar, zăresc conturul bisericii unde a slujit cu har, o viață întregă, părintele Ion Libianu, om de ales spirit.

Rucărul de dor și vis ! Așa îmi place să spun și să scriu despre locul ce m-a adoptat ca pe unul de-al lui. Iar eu n-am să obosesc spre a-i mulțumii, nemurindu-l în modestele mele pagini. Chemarea lui urcă din adâncimi mistuitoare. Vârful Crucii parcă se prăvălește pe treptele unui fantastic amfiteatru. Amurguri fără de seamă, inserări de taină mă învăluie, îndemnându-mă să nu mai plec.

Rucăr, împletire între vis și gândurile mele. Aici mă simt acasă.

Ajuns la capătul confesiunii în amurg de biografie, simt că sufletul meu este unul de copil. Prin el se bucură natura și nu conținește să hoinărească pe tărâmul viselor.

Din constelația nemuririi, mama îmi surâde ca o giocondă a împăcării cu soarta. Glasul ei vine dintr-o poveste simplă de demult, iar tata pare atins de aripile serenității, luminii și bunăvoinței, ca și cum s-ar fi eliberat de povara buștenilor purtați pe umeri, în ghețarul Siberiei.

Nostalgia solitudinii curge prin inima mea, ca un balsam. Dar și ca un început de plâns liniștit. Cândva, o să mă pierd și eu în uitare. și-am să las amintirile să plângă, cu lacrimi de rămas bun. Pentru că, gândurile mele încep să ațipească sub monotonia tăcerii cea mare.

Mihai EPURE

Rucăr

Ei, au greșit !?

M-am născut într-o zi de apus de vară în care razele soarelui se mai hărjoneau prin luminișul brazilor ce fremătau fastuos deasupra satului, trimțând umbre adânci și liniștitoare peste casele oamenilor. Satul purta pecetea blagoslovirii dumnezeiești, de parcă raiul întreg ar fi știut de nașterea mea și că ea ar fi trebuit să fie un dar divin făcut bieților consăteni care, până la urmă, neavând încotro, trebuiau să mă primească cu oarece nădăjduire printre ei...

În ziua aceea de 30 august, de Sfântul Alexandru, Dumnezeu i-a încredințat mamei mele Alexandrina, ca dar pentru continua și sacra pomenire a « omenirii » din familia noastră, o infimă fărâamă materială, într-un interval de timp pe care ursitoarele mi l-au prescris c-o să-l străbat. Am venit pe lume tipând în mâinile vâjnoase ale moașei Calimache, m-am supus « fără voie » cred ritualului de după naștere, înconjurat de grija și căldura exagerate în astfel de momente. Eram înconjurat numai de femei, bărbații casei fiind plecați cu treburile zilnice. Bunicul era cu vacile în Tâlva, tata era la Câmpulung cu serviciul, acasă fiind doar bunica, mătușa Tinca, sora mamei, trei prietene ale ei și doamna Calimache, moașa comunală

- Du-te, Tinco, la Vergina, c-a făcut Didina copchilul, îi zise bunica tușii Tinca. Mătușa Vergina locuia aproape de noi, la două case mai la vale așa că peste puțin timp și-a făcut apariția, gravă și sfătoasă cum îi e felul. Mult mai târziu aveam să reconstitui evenimentul acelei zile, după cele povestite de minunata tușă Tinca, acea ființă care mi-a purtat de grijă cu priceperea și bunătatea ei native, duse până la sacrificiu. De

ACUARELĂ DE RUCĂR

altfel aceeași dragoste nedisimultă și deloc părtinitoare o purta și față de verișorii mei Cornelia și Gheorghiță Vlaicu, copii sorei sale Vergina, și mai târziu și fratelui meu Viorel.

Dar mai bine să-mi prezint « cuibul » nostru, pentru un mai bun înțeles al lucrurilor. Pe bunicul matern, lângă care am crescut anii copilăriei, îl chema Ion Oancea, zis Niță Oancea al bătrân, în sat lumea-l știa de Niță al Grancii, nu știu de unde până unde. Probabil că era singurul copil al Tănei, o fi diminutivul de la « bătrânei » sau așa o fi chemat-o pe străbunica, nu am prea multă cunoștință în acest sens. În monografia satului a cărturarului Gheorghe Pămuț, om de valoare al satului, numele de Oancea este pomenit din vechime iar o ramură se întinde în familia Marinoi.

Era un rotar foarte căutat pe vremuri, îmi povestea când eram mai mărișor, despre drumurile lui peste munți în Ardeal, după lemn de ulm pentru roți, despre întâlnirea lui cu vestiții haiduci de-ai locurilor și ascunzișurilor de sub Piatra Craiului, despre Fulga și Budac și despre multe alte aventuri despre care le-a petrecut în viața lui. Era un moșneguț blând, puțin adus de spate, un prea înalt, cu părul alb ca un patriarh bătrân cum voi vedea mai târziu pe schimnicii de la mănăstiri, călugări sau ce-or fi fost, cu vorbă rezervată, tacticoasă și prevăzătoare, la locul ei cum se spune, măsurat în toate cele întreprinse și mai ales cu multă frică de Dumnezeu.

Totdeauna purta straie strămoșești, cioareci albi de dimie țesută în casă, opinci de piele, mai puțin din cauciuc, adesea papuci făcuți din felurite corcoate și materiale textile, cămașe cu râuri lăsată peste brăul cioarecilor, adesea petrecută cu un chimir înflorat, căciulă de miel rotundă și înaltă ce amintea de boierii divanului de pe vremuri, că era vară sau iarnă era purtată ca pe un rămășag cu viața, o fi fost sau nu așa n-am știre... De multe ori, vara când soarele ardea cu putere îl întrebam :

- Nu ți-e cald, tată-mare !? Iar el, zâmbind larg, îmi răspundea mucalit :

- Ei, ce știi tu, iarna îmi ține cald, vara îmi ține umbră, mi-e tocmai bine, nepoate...

Tăceam încurcat neștiind ce să cred, dar o luam de bună ca orice cuvânt pe care îl rostea, știind că nu făcea glume decât rar și când era cazul și nu mințea niciodată. Iarna mai lua un piețar de blană de oaie argășită și peste el îmbrăca un dulman negru și gros de lănică țesută în război de bunică-mea. De ea, atunci când îmi apare în gând, o căldură plăcută mă cuprinde iar o liniște binefăcătoare se coboară asupra mea, într-o vrajă fără de margini, era ca zâna bună și pilduitoare care părea că-mi ocrotise copilăria și-mi îndreptase primii ani ai vieții, simplu și curat, oferindu-mi deprinderea pentru respect pentru lucrurile sfinte care ne înconjoară de multe ori fără să le observăm și pe care ea le clarificase în știința ei neșcolită, respect față de semenii, de durere, de muncă, de cinste, de sacrificiu c-a s-ajungi să fii om (lucru greu, zicea !) și în primul și primul rând față de familie. Aceasta era un lucru pentru care nu ai nici un merit că te-ai născut în el, meritul îl ai mai târziu când știi s-o aperi și s-o cinstești, ea era universul ei restrâns dar esențial și mai ales pe respectul față de omul din casă, înțelegând prin asta pe bărbatul care aduce în casă și este stălpul ei de nădejde.

Așa erau vremurile atunci, femeia era « supusă » bărbatului, zicea potrivit acestei « teorii » (le zicea « chiorii » !) parcă pentru a atenționa că aici ochii se țin încă închiși și nu larg deschiși cum ar trebui și cum zic Scripturile când vorbesc despre asta, zicea pe temeiul acestui principiu că « bărbatul să conducă în viață » și « femeia în casă, să aibă grijă de copii și de educația lor », lucru care mulțumea pe toți fără scrâșniri sau alte alea...

Ion Dorel ENACHE - ANDREIAȘI

Maria Nica~1923

ȚĂRANUL ROMÂN

Când a venit țărănul din război
El n-a intrat în casă, întâi s-a dus la boi
I-a mângâiat pe ceafă și-a mers apoi în șură
Să vadă ce războiul stricase-n băătăură

Atunci, în poarta șurii pe când chema hulubii
Țărănul ce se-ntoarse părea stăpânul lumii -
A mers apoi la glie privind adânc în zare
Și-o lacrimă fierbinte depuse-n bărăgane

S-a-ntors apoi în casă, și-a sărutat băiatul
Și-a întrebat femeia de-ncepe seceratul...

Ion Dorel ENACHE-ANDREIAȘI

Gheorghe MOICEANU
cu soția și copii

POVEȘTI CU ZEI

Noi semănăm iubirea la margine de rău
Să-și îplinească rodul în boabele de grâu
Ne întâlnim cu doina pe culmile de munte
Și creștem mari copiii, cu soarele pe frunte.

Când punem temelia granitul și simțirea
Să ne-nfrățim solia în toată omenirea
Când se adună norii în neguri de furtună
Îi mângâiem pe frunte și le-mpletim cunună

Din raze de visare și din povești cu zei.

**Prof. Petruța PURNICHÎ,
Câmpulung**

ACUARELĂ DE RUCĂR

RUCĂRUL ÎN PRESA TIMPULUI...

Hanul Rucăr începe să semene a motel și nu e rău. Noua conducere a Cooperativei de consum (președinte, domnul Mircea Avram) a hotărât să dărâme „zidul” suspinelor...masculine (o să vedeți de ce!). Spre satisfacția consumatorilor (aici, de gen masculin, exclusiv) care, nu puteau datorită lui, să „monitorizeze”, nici vizual și nici audio iminența primejdiei venită „furibund” din partea „jumătăților” turbulente! Acum, pare-se, totul e O.K. Oricum, vajnicii ocupanți ai locurilor pe terasă găsiseră salvarea „pieilor” lor: retragerea precipitată într-un loc care, cu două decenii în urmă avea o funcționalitate firească, rotund-bazinul plin de apă (dar cu multă mizerie) al fostei fântâni arteziene. Acum, e amintire... Uraaaaa! Integritatea ne este asigurată, s-au „încurajat” ciocnind o barbântă, hâtrii înșetați...

Fermajul capitalist „a la Dallas” (din serialul cu același nume) face prozești și la Rucăr. Se intenționează împrejmuirea hanului cu gard alb din lemn, cu țepușile de-a curmezișul, de fapt niște scânduri late și vopsite în alb, cum se vedea în ranch-ul dinastiei Ewing din filmul pomenit, un fel de țarc cuprinzător în care cowboy-i texani își sechestrău animalele, îndeosebi trapașii, făceau echitație și întreceri de rodeo...S-o încadra, nu s-o încadra specificului nostru de munteni mioritici? Așteptăm „dotarea” selectivă cu Colt-uri a consumatorilor... Doamne, ferește și iartă!

Apropo, pe timpul „Faptului divers” al lui Ștefan Zidăriță și Gheorghe Popescu (nimic de-a face cu reputatul internațional român de

fotbal), doi vrednici ziariști de la „Scânteia”, slujbași cu simbrie în serviciul „comanda(n)t” al partidului unic și al vuvuzelei sale propagandistice PCR de presă scrisă (pentru un timp și chiar onor senatorul de azi al lui Voiculescu, Sergiu Andon, de altfel un om respectabil), hanul turistic Rucăr era cunoscut în România în anii 70 (în afara interesului turistic) și ca „ozenoport”, loc ospitalier în care farfuriile zburătoare (primul la „figurat”, al doilea la propriu) luau traiectorii curioase pe deasupra capetelor clienților și, aterizau, bine mersi în scăfârliile vesele și matrafoxate ale celor dinăuntru, asta după ce „străpungeau” prin efracție geamurile. Cineva îmi șoptește, aducându-și aminte, că gestul și calitatea de „lansator” n-ar fi fost străin(ă) nici unui tânăr-spre matur bine, viitor-fost edil al semiurbei noastre de azi...

Și tot cam pe vremea imediat postdecembristă, o cerșetoare venită de hăt, la Rucăr, câștiga, duminical, la intrarea în piață, 3-4 ajutoare medii de șomaj sau un salariu peste mediu pe lună al oricărui funcționar bugetar. Miloși, rucărenii!...Ăla și ăia de-atunci, c-acu’ gestul unui echivalent ca cel de mai sus ar fi umilitor. Guvernul, era concluzia la știre, ar putea lua drept punct de reper, în evaluarea „coșului zilnic” mărunțișul din poala ne(fericitei) femei. *O, tempora!*

Se fac demersuri pentru botezarea liceului din Rucăr. Nașul răvnit? VICTOR SLĂVESCU, fiu al locului, eminența cenușie a științei finanțiste românești din perioada interbelică. Poate de la botez să ne vină mândria de-a fi rucăreni. Că n-am fost oricine și nici preș în spiritualitatea și știința românească. Judecând lucrurile post-factum, gestul, diligențele au rămas încremenite în proiect. Adică pe hârtie, sau nici măcar!...

Vești preluate și adăugite, culese, re(consemnate) și în parte actualizate de George Nicolae-PODIȘOR din ziarul Gazeta de Muscel din 14 IX 1995

50 DE ANI DE ... IUBIRE!

"O mare sărbătoare"

Mi-a fost dat de la Dumnezeu să trăiesc o zi măreață, plină de semnificație și încărcătură sufletească.

Cu ajutorul unui om de mare caracter, cu un suflet de aur, nimeni altul decât domnul primar al minunatei noastre comune, împreună cu Consiliul Local Rucăr, am reușit să luminăm, să încântăm, să bucurăm și să mulțumim, sufletele mereu tinere și pline de dragoste ale celor care cu mulți ani în urmă, cel puțin cincizeci, își uneau destinele pentru totdeauna cu multă încredere și speranță întemeind un lucru sfânt" familia".

Ghidan Vasilica și Moise

Au reușit din plin, cu bune - cu rele, cu zilele senine sau înnourate, cu ajunsuri sau neajunsuri, cu multe râuri de lacrimi, poate uneori chiar de bucurie să țină nestinsă flacăra dragostei pe care au aprins-o în urmă cu cinci decenii.

Pentru dumnealor poate a însemnat mult și partea materială despre care nu o să spun nimic, dar pentru mine acest eveniment a însemnat mai mult decât pot să scriu în cuvinte, o bucurie imensă, un amalgam de sentimente care mai de care mai puternice, poate pentru că am avut și un motiv în plus: din rândul sărbătoritorilor făcând parte și scumpii mei părinți, pe care îi iubesc și îi respect din suflet.

Tuturor sărbătoritorilor le doresc ani mulți, sănătate, bătrâneți frumoase și liniștite, să se bucure din plin de tot ce au realizat, de copii, de nepoți, strănepoți iar Dumnezeu să le ofere tot ce are El mai bun.

Vă mulțumim că existați, că ne sunteți un exemplu demn de urmat, că ați rămas mereu tineri sufletește, și în lumea aceasta plină de ură ați continuat să vă iubiți. Vă rog să ne iertați că în viața aceasta tumultuoasă uneori v-am uitat.

Să ne trăiți pentru a ne binecuvânta!

Ion GHIDAN

ACTUALITATE

Arta plastică la Câmpulung

– 50 de ani de activitate !

Succesiunea unei practici care avea în spate o tradiție de secole, « zugrăvirea în subțire » cum i se spunea picturii, a izbucnit în Câmpulung după cel de-al doilea război mondial, odată cu venirea pe plaiurile muscelene a profesorului Alexandru Donici. Născut la București, din tată, moldovean din Vaslui și din mamă, munteancă din Rucăr, arta plastică a început să se înfiripeze ca artă insitucionalizată și pe aceste plaiuri străvechi încărcate de istorie, să devină un reper de interes cultural și să-și extindă zona de interes și de cuprindere care să trezească o maximă atractivitate.

Alexandru Donici a reușit să coaguleze pasiunile celor cu har în cadrul unui cerc de pictură al Casei de cultură orășenești: profesori, medici, pictori, executanți, restauratori, elevi, muncitori, toți dornici de a învăța și a se afirma și-au dat întâlnire cu muza harului lor. Ulterior, a reușit să aducă la Câmpulung o secție externă a școlii de artă din Pitești, pe atunci aceasta funcționând ca școală populară. Începând din anul 1961, până în anul 1986, școala ca atare a fost absolvită de multe promoții, din cadrul cărora s-au desprins talente viguroase.

Pictorul Alexandru Donici (1)

Beneficiind de profesori excelenți, pictori și istorici de renume precum

acad. George Oprescu, Adam Bălțatu, Ion Mândru, Alexandru Donici, acad. Eugen Pahonțu, prof. Chirovici, prof. Flaminu Mârțu etc

Pe data de 29 ianuarie 1970, la inițiativa profesorilor Donici și Pahonțu se înființează Cenaclul de arte, ca grupare artistică independentă, cu statut și organizare proprie și căruia i s-a găsit și un nume adecvat, cu rezonanțe istorico-revoluționare dar și artistice, pașoptistul și pictorul câmpulungean Ion D. Negulici (1812-1851). Primii președinți onorifici ai grupării au fost poetul Gheorghe Tomozei și criticul de artă Radu Ionescu. Președinte executiv a fost ales Alexandru Donici care a reușit să facă din cenaclu o mișcare artistică de valoare, el dovedindu-se un bun pedagog, un talentat pictor și un excelent organizator. În toată această perioadă activitatea cenaclului s-a dezvoltat și a funcționat în paralel cu Școala de Arte.

După dispariția prematură a profesorului Donici în 1973, activitatea școlii este preluată de prof.

Gheorghe Paulian și ulterior de Radu Adrian. La conducerea cenaclului s-au perindat mai mulți oameni și artiști de valoare, fiecare aducându-și un real aport în funcție de pricepere dar și determinați de situația politico-economică a contextului istoric al țării, printre ei aflându-se prof. univ. Eugen Pahonțu, inv. Victorian Stăncescu, dr. Mircea Constantinescu, prof. Doru Oncete și prof. Gh. Paulian. După evenimintele din 1989 și până în 1997, activitatea cenaclului a avut de suferit, manifestările specifice fiind mai puțin evidențiate, mai ales că două spații expoziționale situate în centru urbei au fost cedate Primăriei, respectiv sediului FSN/PSD, adică sălile « ARTA » și « AGORA »...

Începând cu anul 1998 s-a elaborat un nou statut punându-se bază pe competență și performanță, trecându-se de la cel de amator, la profesionist. Spațiul de funcționare a fost oferit de

Casa de cultură "Tudor Mușatescu". Președinte a fost ales artistul plastic Nelu Constantin, ca secretar C. Dâmboianu, ulterior Alexandru Marinescu și Gh. Paulian. Până la intrarea în renovare a Casei de cultură, în incinta ei funcționau 2 săli de expoziție, o sală de cursuri, sală-atelier, cu toate dotările necesare procesului artistic. A început o perioadă de colaborare cu instituții culturale din județ și din țară, participări la manifestări artistice și școlare. Artiștii musceleni au participat la diferite tabere de creație, începând cu cele de la Rucăr din 1968, la Pitești, Păuleasa, Băjești, Budeasa, Curtea de Argeș.

Începând cu anul 1998, Cenaclul de arte împreună cu Primăria și Casa de cultură au organizat un număr de 18 tabere de creație, iar din anul 2009-2010 alături de asociația ALIZAR (Asociația Localităților și Zonelor, Istorie și de Artă din România) la Câmpulung, Voina, Măgura, Dragoslavele. Colaborarea cu această asociație - al cărui membru fondator este și Câmpulungul - a devenit parte fructuoasă la care pictorii și lucrările lor participă, la manifestări din foarte multe orașe din țară: Hunedoara, Năsăud, Orăștie, Galați, București, Târgoviște, Pucioasa, Pitești, Mioveni, Reșița, Brăila dar și în mediul rural, unele comune sau școli: "Dinicu Golescu" și Pedagogic din Câmpulung, școlile din Băjești, Dragoslavele, Albeștii de Muscel, Bughea. Alte participări se realizează prin organizarea de expoziții personale și de grup într-un număr impresionant în mai multe locații și localități pe care nu le mai amintim din motive de spațiu. Numai în anul calendaristic trecut (2010) au fost organizate un număr de 40 de expoziții și alte manifestări pendinte domeniului de creație.

Și activitatea cenaclului s-a diversificat și s-a extins, pe lângă acesta funcționând în prezent cercul de pictură « Alexandru Donici » și « Școala de la Galerie » având

ACTUALITATE

îndrumător pe prof. Gh. Paulian. Cenaclul de arte plastice « Ion D. Negulici » este format din 30 de artiști plastici, care practică genuri și problematici diverse: de la grafică de carte la metaloplastie, de la pictura reprezentând portret, natură statică, peisaj, iconografie, compoziție de gen, la vitralii și picturi pe sticlă, toate acestea fiind consemnate de mijloacele media și intrând în memoria cetății. Pictorii membrii ai cenaclului sunt și din alte localități, ei manifestându-și dorința de a fi alături de cei locali datorită condițiilor și zonei unde funcționăm.

Așa cum Câmpulungul și Rucărul sunt cunoscute de-a lungul istoriei de pictori care au lucrat aici, așa și acum acești artiști duc faima frumuseții locurilor și oamenilor. Planul de viitor al cenaclului este foarte încărcat și în acest an: expoziții de pictură cu ocazia unor zile ale localităților din țară, expoziții personale ale artiștilor, organizarea și participarea la taberele de creație alături de de asociația « ALIZAR », « Arsiniul Parc » Orăștie, Curtea de Argeș, Pucioasa, Câmpulung, sunt forme ale prezenței noastre active în acest spațiu tematic și de creație.

Din păcate, încheierea renovării Casei de cultură « Tudor Mușatescu » se târâgânează, de peste 8 ani activitatea noastră artistică limitată întrucâtva privându-ne de sălile de cursuri, atelier și expoziții, fără de care funcționarea artei în multiplele ei ipostaze nu poate fi posibilă. Chiar și așa activitățile nu se opresc, gândind la vremuri mai bune care să demonstreze că arta face parte efectiv și eficient din infrastructura dezvoltării societății, a creației pentru frumos și receptare a lui

Laudă limbii române!

Cultivarea limbii

Profesor, Gheorghe ȚIGĂU

Argument de suflet:

Răspund cu bucurie și maximă solicitudine propunerii făcute de consătenii mei din Rucărul Muscelului, vechi sau actuali prieteni, colegi sau cunoscuți, de a colabora la prima revistă cu profil cultural din această parte de țară românească, considerând chemarea lor ca pe o reîntoarcere și reîntâlnire cu locurile care mi-au « scăldat » copilăria, o regăsire a unei fericiri întreruptă brusc prin moartea bunilor și neuitaților mei părinți, la o vârstă la care nici nu buchisem îndeajuns litera cărții, dar mi se părea să fi încercat cuprinderea lumii de lângă mine sau de aiurea care, de-atunci încolo, mi se așternea privirilor pustie, nesigură și nerostuită...

Ar fi un moment de recunoaștere, cu umilință, a unor timpuri, oameni și locuri care nu m-au bucurat îndeajuns la timpul potrivit și care, de-abia acum sunt de natură să compenseze absența lor îndelungată, cu lumina, priceperea și înțelegerea copilului de 12 ani care am fost când le-am părăsit, însă le-am purtat cu mine pretutindenea pe unde s-a întâmplat ca viața să-mi poarte pașii, mintea să-mi fie însământată cu iubire și limpezime, să rodească și să împrăști știință de carte altora - cum și eu am primit, la timpul meu, de la alții.

O nestăvilită satisfacție mă încearcă, la rugămintea inițiatorilor revistei « Piatra Craiului » din Rucărul Muscelului de odinioară, de a-mi aduce modestul meu aport la cauza luminoasă a rucărenilor mei. Toată această colaborare, din nu prea mari depărtări, mă onorează și mă obligă.

Argument științific:

O exprimare corectă și cât mai precisă - orală și scrisă - în limba română presupune nu doar bun simț,

dar și un anumit nivel de stăpânire a acesteia, la care se ajunge prin cultura dobândită în școală și, mai apoi, prin autoeducație, de-a lungul întregii existențe.

Ca oricare altă limbă, româna este un organism viu, evoluând fără încetare și în interdependență cu societatea, cu transformările mai lente sau mai accelerate ivite în toate straturile și componentele ei. Inexplicabil și dăunător, în ultimii ani, acțiunile de cultivare a limbii române, râvna de creștere și dezvoltare îngrijită, de apărare a acesteia de neglijențe și stricăciuni, au slăbit vizibil.

Ce-i drept, nu trăim într-o lume românească ideală, deși ne-o dorim. Presa, radioul, televiziunea au renunțat cu prea multă ușurință la rubricile sau emisiunile speciale destinate cunoașterii, generalizării și respectării normelor pronunțării și scrierii corecte, îmbogățirii și desăvârșirii mijloacelor de expresie.

Pronunțarea, scrierea și etimologia (originea) unor cuvinte care au pătruns în limba noastră, din 90 înapoi, din engleză, franceză, germană, italiană și spaniolă, formularea corectă din punct de vedere morfologic și sintactic a unui enunț (propoziție sau frază), evitarea confuziilor între cuvinte și înțelesurile lor, folosirea adecvată a termenilor într-un context sau altul, utilizarea cât de cât a semnelor de punctuație și de ortografie reprezintă tot atâtea teme pe care mass-media, școala, toate instituțiile statului care folosesc, într-un fel sau altul, limba română, n-ar trebui să le negligeze.

Cât îi privește pe vorbitori, ei ar trebui să ajungă la înțelegerea faptului că le va fi de folos dacă vor cunoaște mai bine limba română, dacă o vor folosi corect în familie, la locul de muncă, în spațiile publice, în toate împrejurările faste și nefaste ale vieții, dacă o vor prețui cum se cuvine. Deschidem, în paginile revistei rucărene « Piatra Craiului », încă de la al doilea număr al său, această rubrică, pentru o mai bună înțelegere a bogățiilor fenomenului de limbă care stau astăzi în atenția vorbitorilor, indiferent de vârstă, profesiunea și condiția lor socială.

***

Ritmul nostru de viață este extrem de rapid, venindu-ne din ce în ce mai greu să mai avem și grija unei exprimări elaborate, îngrijite, curate.

În bucurii și necazuri, fericiri sau îndurerări, pierdem din vedere alcătuirea corectă a propozițiilor și frazelor, dorința noastră fiind numai

în spiritul aprecierii și creativității omului.

Tablouri -

Nelu CONSTANTIN,
artist plastic

Președinte Cenaclul de arte plastice « Ion D. Negulici »
Câmpulung - Muscel

ACTUALITATE

transmiterea cât mai grabnică a unui mesaj către receptor. Din această realitate s-au născut și clișeele lingvistice, formulări stereotipe, grupuri stabile de cuvinte, mai restrânse ori mai dezvoltate, înrădăcinate în exprimarea unui mare număr de vorbitori.

Îmi amintesc că, în copilărie, flăcăii și tuteorii de carte, plecați din sat, la oaste, pentru 3-4 ani, trimiteau acasă epistole, care, după formula de adresare, începeau invariabil cu fraza: « Eu sunt bine sănătos, ceea ce vă doresc și vouă ».

De atunci încolo, am auzit o sumedenie de clișee lingvistice. Unele dintre acestea ne sunt folositoare și se explică prin ceea ce se numește *economia de limbaj* sau exprimarea concentrată, ca în cazul clișeului *Bună ziua!*, folosit în locul unei construcții mai largi « *Doresc ca ziua de astăzi să-ți fie mai prielnică!* »

Alte clișee lingvistice (*sănătos tun, încheșat tun, doarme tun sau beat tun*) sunt expresii care dau culoare vorbirii, bucurându-se și ele de o largă circulație în toate mediile sociale.

Este evident că dorim să scurtăm exprimarea, să spunem lucruri cât mai multe în cuvinte cât mai puține, numai că, în vorbirea curentă, în presă, la radio și la televiziune, cu sau fără motiv, formule de acest fel au fost preluate cu insistență, singurul lor efect fiind scurtarea inutilă a exprimării (*OK, foarte tare, super* etc) sau lungire, tot nejustificată a acestora.

Pentru această din urmă situație, vom aduce în discuție mai multe exemple. Astfel, la radio și la televiziune ni se spune că *Afară, mercurul termometrelor a scăzut până la -2 grade, în loc de Afară, sunt -2 grade.*

În altă parte, ni se spune că *A fost depusă la bancă suma de trei mii de euro*, deși cei trei mii de euro reprezintă chiar suma depusă.

Alte clișee lingvistice sunt centrate pe substantivul comun *treabă*: *Își face treaba; Nu-și face treaba bine; Nu-i treaba lui; E treaba mea* etc.

S-au consacrat în limba română de astăzi și clișee lingvistice având ca nucleu substantivul comun *problemă*: *Am o problemă de rezolvat; În ce problemă ai venit?* și, mai ales, *Care-i problema?* și *Nicio problemă!*, construcții la fel de supărătoare precum acelea folosite, tot în exces, în mediul didactic, de tipul: *Ce lecții ați avut de pregătit pentru astăzi? la să-mi spui tu mie!*, *Pentru data viitoare, aveți lecția...* etc.

Ne vom face vreme să tratăm și tema exprimării pompoase, prețioase cu orice preț, la care apelează persoanele cuprinse de prea mare importanță a prestației lor politice, sociale, scriitoricești, gazetărești, juridice ș.a.m.d.

O comunicare frumoasă poate să fie obținută prin relatarea sinceră și simplă a ceea ce avem de spus.

E foarte puțin probabil că mulți dintre cei care folosesc clișeele verbale vor renunța cu ușurință la acestea. Noi doar consemnăm fenomenul, reamintindu-i cititorului că limba română va rămâne « *Împărăteasă la ea acasă* », « *bogată și vie* », cum o caracteriza Mihai Eminescu.

Arhivă foto:

Piatra Neamț- 01.08.1978, cursurile de vară ale Societății de Științe Filologice

În centru: academician Iorgu Iordan și conf. univ. dr. Ștefan Cazimir

În partea dreaptă, rândul al doilea: prof. Rădescu Mircea, Rucăr

În partea dreaptă, în spate: prof. Neacșu Cezar

În centru, ultimul rând: prof. Țigău Gheorghe

Săracul Ion al nostru.....!

**Profesor Nicolae PANTAZICĂ,
Băjești**

Nu, nu vă duceți cu gândul prea departe și nici nu încercați să-l descoperiți pentru că nu este vorba de un ins anume, ci de Ion, așa, în general, ca marcă onomastică de bază, nu numai la români, ci și la alte popoare, după cum zicea Farfuridi al lui Caragiale: „fiecare națiune are un 64 al ei”. Așa și cu Ion. Fiecare neam are un Ion pe care-l întâlnim sincron în toate colțurile lumii:

Ioanis în Fanar, Ianis pe Olimp, Giovanni „ante portas Romae”, Juan de Catalonia sau Lisboa, Jean la Paris,

lordul John în ceața londoneză, Johan valsând la Viena, Ianoș vecinul și, mai ales „prietenu nostru” din pustă, Ivan cu turbinca lui fermecată în care a încăput tezaurul României, bașca Basarabia și Bucovina de Nord, iar la poale de Carpați dai de Ion, românașul cu „șapte vieți în pieptu-i de aramă”.

El nu este numai „cel dintâi, înainte mergător”, părinte al creștinismului. Soarta l-a hărăzit să fie încununat de glorie: Botezătorul, Gură de Aur, Evanghelistul, dar și purtătorul unor simboluri: Cel Milostiv, Postitorul, Rusu, Scărarul, Cel Nou, Pustnicul, Colibașul. Oricum, în calendarul creștin-ortodox este întâlnit de 34 de ori. Avem și noi, românii, câțiva sanctificați: Ioan de la Gales, de la Neamț, de la Suceava, de la Râșca, Valahul.

La catolici vreo 23 au purtat tiara papală, împărați la Bizanț și regi ai Franței câte 8. Unii au fost exotici: regele Ioan fără de Țară în Anglia medievală, țarul moscovit „cel Groaznic”, Ioan vodă cel Cumplit, dar spre bucuria noastră era .....armean, așa că răsufălăm ușurați de păcat!

„Ion” este un personaj important în literatură datorită complexității de situații în care este întâlnit tipologic. Caragiale ni-l prezintă slugă umilă a unui arendaș, dar și năpăstuit, cu mintea rătică. La Rebreanu e lacom de pământ pentru care își sacrifică iubirea cea arzătoare pentru Florica, iar la Creangă „vesel ca vremea cea bună și șturlubatic și copilăros ca vântul în tulburarea sa”.

Este prezent în creația populară în ipostaze care de care mai fermecătoare: cu felinaru-n brațe, având castel de sticlă dar sărac de ibovnică, Ionel de peste deal, proprietarul unei grădini în care pasărea n-are somn.

Mirajul politicii l-a atras ca pe orice român care se respectă. Așa au apărut rând pe rând Ioan Cuza, Ionel Brătianu, Ion Antonescu, și ce s-o mai lungim, cu voia dumneavoastră..... Ion Iliescu! Nu-i așa că ar fi bun un Ion dintre ei să ne conducă prin meandrele acestei dureroase tranziții din care ne chinăm de douăzeci de ani și mai bine să ieșim!?

În satul meu de la poalele mușcelor Ion a ajuns relativ târziu. Într-un document din 1604 din cei 23 de bărbați, capi de familie, ce s-au vândut marelui pitar Dragomir, nici unul nu purta acest nume. Numai că 10 ani mai târziu apare Oancea care dă numele unei funii din moșia Băjești, funia Onceștilor. Prin 1950 existau aici 8 case în care trăiau 33 de suflete, 26 purtând numele Oancea iar în dublet

ACTUALITATE

**"VIATA, CA UN CÂNTEC
DE IUBIRE"**

Anul acesta a apărut în cartea profesorului Virgil Mocanu din Constanta - „Simple dialoguri”, - un interviu cu doamna Ileana Șipoteanu despre locurile natale. Redăm, și noi, acest interviu împreună cu urările domniei-sale cu ocazie apariției revistei "Piatra Craiului" și a aniversării a 50 de ani de la înființarea Liceului Rucăr.

**Focul sacru,
Tudor VLAD**

***Dialog cu interpreta de
muzică usoară ILEANA
ȘIPOTEANU***

"Din Rucărul Muscelului/De sub Piatra Craiului/De-acolo de unde munții/Se-nfrățesc cu astrele,/Rai românesc de dulce grai/ Frumusețe, fără seamăn, de plai" (folclor) ...

De pe meleaguri argeșene înfiorate de-un dulce dor, sentiment inefabil românesc, își trage obârșia Cosânzeana muzicii ușoare românești, Ileana Șipoteanu. Acest nume de familie care degajă deopotrivă emoție și frumusețe,

robustește și armonie, purtând pecetea unei rezonanțe rustice, derivă de la "șipot" care înseamnă "izvor a cărui apă tâșnește cu putere", tot așa cum talentul, înzestrarea nativă pentru cântec ale Ilenei noastre celei fără de pereche au tâșnit din adâncurile nebănuite ale tezaurului de spiritualitate muscelean. Este știut că apa de izvor îngemănează în conștiința neamului românesc o mare varietate de sensuri și de simboluri, dintre care cel de trezire la viață, de viață exemplară și de durată transpare cu o deosebită claritate.

Cu interpreta de muzică ușoară, Ileana Șipoteanu, e o mare plăcere să interviezi, mai ales că vioiciunea ei de spirit, seninătatea privirii, spontaneitatea replicii și exuberanța firii te predispun la indiscreții de ordin profesional.

• Spune-mi, Ileana, ce izvor nesecat (câțun, sat, târg) te-a adus pe lume?

Unde și când ți-ai făcut apariția în lumină?

- M-am născut într-o localitate de munte, Rucăr-Argeș. Mama mea, Adriana-Genoveva, m-a adus pe lume în ziua de 22 iulie 1967 când, în luna lui Cuptor, soarele degaja o arșiță toropitoare. Tatăl meu, Spiridon, a ținut să port numele Ileana, fiindcă a iubit foarte mult muzica populară și, mai ales, melodiile interpretate de Ileana Sărăroiu. Ca mezină a familiei, eram iubită și răsfățată de toți și, Doamne, tare mult îmi plăcea când mă simțeam adorată de ai mei și băgată-n seamă de alții!.. În pofida zilei toride în care mama m-a adus pe lume, m-am ivit cu zâmbetul pe buze, răsând chiar, și poate de aceea văd viața cu aceeași ochi și când e grea, dar și atunci când e frumoasă și interesantă. Nimic nu mă sperie, nimic nu mă doboară! Prefer să iau viața așa cum e, cu Binele și cu Răul care-i brăzdează parcursul.

• Cum ți-ai petrecut copilăria și adolescența? Cine ți-a fost tutore spiritual?

- Am trăit o copilărie minunată, datorită părinților mei, care au avut grijă să ne ofere tot ce era mai bun și mai folositor atât mie cât și fraților mei Dan (zis Șarpe) și Florina. Tata prezenta o fire veselă. Îi plăcea să glumească mai tot timpul, străduindu-se să ne învete să cântăm și să ne jucăm în așa fel, încât să deprindem multe din tainele copilăriei. Ne purta cu el peste tot, la nunți, la petreceri, cutreieram munții, cântând și răsând, cu rucsacul în spinare și nu ne dădea voie să ne plângem vreodată, când ne-ar fi fost greu, la urcuș sau la coborâș. Îndeplinind funcția de șef al

Oancea Ion erau 5. Întorcându-ne la Catagrafia din 1838 observăm că din 278 de bărbați, 82 se chemau Ion, după cum la 1865 din 119 bărbați întâlnim 13 Ion, 12 Niță, 8 Ioniță, 2 Ivan și câte unul Iancu și Onel, în procente în jur de 30%, cifră ce se menține și în anii 1895-1896.

Privită mai de aproape, onomastica locală pare săracă, dar în profunzime întâlnești o mulțime de diminutive, adevărate serii derivate pe care am încercat să le grupăm:

Ion- Onu, Onea, Oneață, Oane, Oanea, Oanță, Oancea, Oncioi, Oncică.

Ionel- Onel, Onuț, Ionuț, Nuțu, Nel, Nelu, Neluș, Lușu, Neluță, Neluțu,

Ionică- Nelică, Onică, Nică, Ică, Ionaș, Ionilă, Iancu.

Ioniță-Oniță, Niță, Nițică, Nițache, Noane.

Uneori funcționalitatea numelui este dublă, fiind atât nume de botez cât și de familie, mai ales dacă cel de familie derivă de la Ivan: Ivănescu, Ivănescu, Iovan, Iovănescu, Ivansuc.

Ca nume de familie derivate de la Ion notăm : Ioncescu, Ionean, Ioneci, Ionicescu, Ionisie, Ionițiu, Ionete, Onuțan.

Diacronic, în urma cercetării unor documente vechi ori a studierii fenomenului onomastic actual, rezultă perioade care reprezintă adevărate „mode” în a pune nume copiilor. Pe la 1865 Ion era secondat de Niță și Ioniță, pentru ca în 1895 Niță să se impună cu autoritate. În perioada interbelică predomină Nelu sub forma ceva mai scurtă: Nel. Fără prea mari eforturi de memorie notez pe următorii, pe care i-am cunoscut în copilărie, ei fiind născuți în perioada amintită: Nel din Deal, Nel Oancea, Nel al lui Roma, Nel Măcău, Nel Surlu, Nel Tomeci, Nel Breluș, Nel Marinescu, Nel Frunzel, Nel Boteanu, Nel Hoțu, Nel Rumănescu (2), Nel Onofrei etc.

După 1980 începe ...ofensiva lui Ionuț. Vezi la emisiunile TV niște zdrăhoni fâlcoși și mustăcioși, cu cefe de taur și mers apăsător dar purtând numele atât de gingaș..Ionuț, diminutiv ce contrastează flagrant cu alura lor de superatleți. Hilar va fi și apelativul folosit mai ales la sate „, nea” sau „,moș” care în asociere cu Ionuț sună ciudat: moș Ionuț- o expresie pe cât de ciudată, pe atât de oximoronică, cu termeni ce se opun vehement.

De aceea vom încheia și noi tot oximoronic: Săracul Ion, ce bogat este!!

ACTUALITATE

vânătorilor și pescarilor sportivi din zonă, tata ne-a înlesnit cunoașterea munților, a apelor de pe versanți, dar și de la poalele lor, a râurilor rezezi pline cu păstrăvi, a animalelor ca și a oamenilor de tot felul, de la care am învățat câte ceva de bine sau de rău. De la tata am împărtășit mirajul zborului cu schi-urile pe covorul translucid de nea și am prins gustul vânătorii prin codrii albiți, iarna, dar renăscuți în verde-crud, primăvara. Trăind în mijlocul naturii, am preluat de la tata grija de a ocroti florile și am conștientizat respectul idolatru, dus până la iubire, pentru vegetația și pentru animalele campestre și silvestre. Mama, fire mai caldă, ușor melancolică, era de o frumusetă naturală. Îi plăcea să primească complimente de la cei din jur, ne făcea mâncăruri gustoase și prăjituri delicioase, agrementând melodic atât reușitele culinare, cât și treburile gospodărești.

• Încin să cred că vârsta inocentei și a candorii, visele și idealurile ei ți-au fost hrănite de cultură folclorică. Darul cântecului tot viersul cu foc al doinei ți l-a procurat?

- Adolescența mi-am petrecut-o, în mare parte, la bunicii pe care-i ajutam la muncile câmpului, atât cât mă pricepeam eu și cei de seama mea. Răspundeam astfel ofertelor Ocolului Silvic Rucăr de a merge la strâns fânul sau la descopleșit de puieti de brad. Cea mai frumoasă parte a adolescenței a aparținut anilor și colegilor de liceu, ceea ce nu se uită niciodată și ceea ce ți-ai dori să re trăiești de fiecare dată la fel. Mi-amintesc cu drag de profesorul de limba franceză domnul Trifu și de cel de matematică, Vasilescu veritabili părinți spirituali, care m-au încurajat și mi-au dat avânt spre lumea muzicii și a teatrului. Auzindu-mă cântând la chitară, pe o bancă din parcul școlii. Înconjurată de colegi și de prieteni, dâșii mi-au propus să pregătesc activități artistice, precum montajul literar-muzical, și brigada satirică. Eram încăntată ori de câte ori mi se cerea părerea referitor la modelul de costum, croiala sau combinația de culori a acestuia. Am avut un exemplu frumos dat de diriginta noastră, Ana Vorovenci care se asorta de fiecare dată în ținuta vestimentară și arăta foarte șic. De mică adoram să fac parada modei, încălțată cu pantofii și îmbrăcată cu rochiile mamei, iar fetița mea Dumitrana care în curând împlinește 16 ani, nu se lasă mai prejos, nu e nici pe departe altfel decât am fost eu, o zgâtie de fată în lumea fascinantă a modei acapatoare.

• Ce loc a ocupat în epoca miturilor și a povestilor cu pajuri și cu zmei, cântecul în raport cu învățătura de carte?

- La noi, în familie și în orașelul montan, se asculta mult muzică populară, strada vuia de vocile vedetelor din anii '70-'80. De aceea, am îndrăgit folclorul muzical românesc, autentic și portul popular care n-au rival în lume. Îmi crește inima de bucurie când aud sau văd cum muzica populară, cântecul popular românesc sunt respectate și prețuite și-n afara granițelor țării. Din păcate, acolo, poate mai mult decât de către unii dintre conaționali noștri, aici. Când aveam nici mai mult nici mai puțin decât trei anișori, cântam împreună cu frații mei melodia uneia dintre cele mai îndrăgite interprete a cântecului popular dobrogean, Elena Roizen - "Triști și negri rămân norii, hai, Dunărea mea". Cântam cu înflăcărare, de da să ne sară inimile din piept, fără să ne pese că deranjăm pe cineva ... Nici măcar n-am visat vreodată că voi urma drumul muzicii și al teatrului! Părinții mi spuneau tot timpul că trebuie să învăț pentru a ajunge ceva în viață. La școală, am învățat bine, am beneficiat de profesori foarte buni, dar tot muzica și poezia au ocupat primul loc în preferințele mele. Mi-am dorit dintotdeauna ca vorba scrisă sau spusă să fie pe măsura gândului, să poarte în ea o scânteie magică, pentru ca, atât eu, cât și cei care mă ascultă, să-i simțim puterea, atunci când o metaforă ori un vers tresaltă la trecerea lor prin sensibilitatea noastră. Cum spunea "poetul boabei si al fărâmei", Tudor Arghezi, referitor la forma mesajului lexical al unui cântec sau al unei poezii, acesta trebuie să devină "un vesmânt nou pentru idee, pentru sentiment".

• Când s-a petrecut prima apariție "a capella" în public? A reprezentat această apariție la fată de cortină un succes, un imbold?

- "A capella" cântăm tot, de când ne naștem până murim. Imposibil ca cineva să nu fi încercat măcar o dată, dar depinde de destinul fiecăruia cât de departe s-a făcut auzit. Personal, când am luat în serios spusele celor avizați că sunt talentată, m-am convins că trebuie să urmez calea sacră a cântecului. Artiștilor, de cele mai multe ori, le sunt călăuziți pașii de către Dumnezeu, iar eu la datoria să facă tot ce este omeneste posibil pentru a duce mesajul lor către inimile tuturor. Cât de bine reușim asta, numai cei care ne urmăresc pot ști ...

• Ce școli ai urmat de-a lungul vremii și ce-ai gândit că poți deveni la maturitate?

- Mai întâi, cursurile Școlii Generale Numărul 2 la Rucăr și, tot acolo, Liceul Industrial. Școlile acestea se aflau la doi pași de casă. În liceu, primii doi ani i-am urmat la specialitatea "chimie" și ultimii doi - la specialitatea "prelucrarea lemnului". Mă gândisem să urmez o facultate cu specializarea în unul din cele două domenii enumerate. Aș fi devenit profesoară, ingineră sau cine știe? Mi-a fost însă dat să absolv Facultatea de Teatru și Film și să devin artistă.

• Stimată Ileana Șipoteanu, în viața fiecărui om, după botez, al doilea mare eveniment existențial îl reprezintă căsătoria, al cărei corolar e nunta. Ei bine, ai avut parte de o nuntă ca-n povești?

- Fiecare domnișoară visează la o nuntă ca-n povești, purtând o rochie cu trenă lungă de 5 m, pe care s-o ducă niște îngerași de copii, visează să aibă sute de invitați, dar să pupe pe cine vrea ea, să aibă un tort de 3 etaje (cel puțin), dar nu toate tinerele au parte de așa ceva. De ce? În primul rând, nu exista timpul necesar. Noi, slujitorii Thaliei, alergăm mult, de colo-colo. În turnee și nu avem răgazul de a ne gândi măcar la așa ceva. Eu am avut o nuntă frumoasă, fiind înconjurați numai de părinți și frați. Ne-am simțit absolut minunat și am avut un invitat sui-generis pe care nu-l întâlnești la alte nunți. Este vorba de fiica noastră Dumitrana. Ați ghicit! Am făcut nunta odată cu botezul ei! ..

• În ce împrejurări l-ai cunoscut pe Dumitru Lupu și ce anume v-a determinat să vă uniți destinele?

- Pe Mitică l-am cunoscut la Teatrul "Alexandru Davilla" din Pitești, în calitate de dirijor al orchestrei de estradă. A fost cooptat în comisia de angajare de soliști și de instrumentiști și, vrând-nevrând, ne-am intersectat. Așa a fost să fie! Ne-am cunoscut și mi-a plăcut felul lui de a cuceri femeile. Era prin 1985, dar ne-am căsătorit 10 ani mai târziu.

• A favorizat cumva căsătoria cu Dumitru Lupu cariera ta solistică?

- Cariera mea solistică se datorează în primul rând părinților care mi-au dat viață, lui Dumnezeu care mi-a dat talent și apoi lui Mitică care a avut meritul de a șlefui, a cizela, a perfecționa înzestrarea mea nativă. El mi-a înlesnit cele mai îndreptățite sfaturi, mi-a făcut cele mai judicioase recomandări și mi-a oferit un repertoriu de muzică ușoară unic, dar și foarte potrivit pentru mine, un repertoriu cu care am străbătut țara în

ACTUALITATE

lung și-n lat și cu care am făcut o impresie excelentă în străinătate.

• Când putem data începutul carierei tale, Ileana Sipoteanu, în muzica ușoară și ce-a reprezentat Teatrul "Fantasio" în contextul înnoierii tale artistice și scenice?

- La .Fantasio", m-am angajat la un an după Revoluție, când în muzica noastră ușoară domnea haosul, așa încât nu mai înțelegeam nimic din ceea ce se întâmpla. Conducerea de atunci a teatrului de revistă tomitan (director Jean Badea), ajutată de Dumitru Lupu, a acționat rațional și metodic, izbutind să mențină sus steagul performanței artistice în spectacolele revuistice, caracterizate prin rigoare, echilibru și frumusețe. Cu bani puțini, dar cu mulți și incurabili entuziaști, pasionați de Bine, Frumos și Adevăr, s-a reușit redresarea corabiei și continuarea cursei, în pofida valurilor potrivnice. .Fantasio" a avut forța, cetezanța și meritul de-a organiza, pentru prima dată în analele Revistei românești, la Constanța, nu mai puțin de opt ediții consecutive, anuale, ale Festivalului Național al Teatrelor de Revistă. În ce mă privește, am marcat pe scena de la .Fantasio" nenumărate apariții, unele extrem de spectaculoase, altele mai puțin reușite, totul depinzând și de stările emoționale ale fiecărui artist în parte, dar sunt sigură că am lăsat ceva în urma noastră, indiferent de transformările pe care le-a suferit în chip fortuit teatrul de la țărmul Mării Negre. Revista nu e un gen facil, cum spun unii, ci reprezintă una dintre cele mai frumoase și mai exigente experiențe artistice pe care le poate trăi un artist în cariera sa.

• Cineva spunea: "Cu cât cânt atâtea sunt". Subscrii la această reflecție?

S-ar putea oare afirma că muzica e viața ta?

- Reflecția prezentată poate fi aplicată tuturor artiștilor care-și iubesc meseria și respectă publicul, făcând în așa fel încât să existe și să se facă auziți și dincolo de moarte. Fiind născută în Zodia Racului, m-am ghidat întotdeauna după principiul "Încet, dar sigur", așa că am dreptul să cred că mai e mult până departe. În vremea din urmă, familia ocupa primul loc în viața mea, iar muzica a rămas o pasiune constantă, puternică, de la care nu abdic și pe care vreau s-o transmit fiicei mele, Dumitrana.

• Te rog să faci un imperios necesar efort de aducere aminte, precizând câte concerte, spectacole de revistă, recitaluri ai susținut până acum.

- Dacă as fi putut ține o evidență strictă a acestora, sunt sigură că m-aș

fi speriat pe mine însămi, deoarece, cu deosebire în perioada anilor 1985-1990 nu-mi amintesc să fi avut vreo zi liberă. În intervalul 1992-1995 am fost studentă. Dar să facem, totuși, un calcul: 5 ani la Teatrul "Alexandru Davilla" din Pitești, 12 ani la .Fantasio", plus alte colaborări cu diferite instituții de cultură din țară și din străinătate, la care se adaugă activitatea actuală la Teatrul de Stat Constanța, înseamnă ceva, nu? Un înțelept spunea -în antichitate: "Nulla dies sine linea". Îmi vine ca o mânășă acest dicton.

• Ești o fire emotivă? Ce gândești, emoția e generatoare de succes?

- Să știi, că emoțiile au jucat un rol foarte important în cariera mea, fiind într-adevăr generatoare de succes. Emoțiile așa-zis constructive m-au înălțat deasupra condiției umile de Histriion și m-au făcut să zbor spre Absolut. S-a întâmplat să am, uneori, nu atât emoții, cât temeri. Și-atunci succesul mi se părea ceva mai greu de obținut, ca un liman mai puțin accesibil. Cu cât emoțiile sunt mai multe și mai mari, cu atât trăirea scenică e mai puternică, mai sinceră, mai directă!

• Ce melodii anume te-au adus în prim-planul atenției publicului? A propos de melodii, care e cea mai frumoasă amintire din întreaga ta carieră?

- Am lansat în 1986 șlagărul de succes "Cine mi-a luat iubirea". Au urmat apoi alte și alte șlagăre care mi-au asigurat o priză tot mai mare la public: "Ce mult te-am iubit" (1987), "Băiatul care mă iubește" (1988), "Ai venit prea târziu" (1989), Să-mi dai o aripă să zbor (1989) "Am trup de ceață" (1991), "Iubește-mă așa cum te iubesc" (1992), .Rendez-vous" (1994), Iubire trădată (2000) etc. Cele mai frumoase amintiri din cariera mea îmi sunt prilejuate de spectacolele în care publicul fredona împreună cu mine fiecare vers al cântecelor interpretate de mine. Aceste mesaje care ajungeau rapid la sufletele celor din sală produceau inefabila osmoză dintre mine și sensibilitatea ascultătorilor și a privitorilor mei, care mă înțelegeau pe deplin, semn al identificării mele cu gusturile, intențiile și aspirațiile lor estetice. Meritul reușitelor mele se datorează în considerabilă măsură minunașilor mei colaboratori - textieri care s-au mulat perfect pe configurația romantică a gusturilor interpretei care sunt, ca și pe cea a compozitorului Dumitru Lupu. Printre acești textieri se află Mala Bărbulescu, Florin Pretorian, Carmen Aldea- Vlad și Viorel Popescu. Din fericire, am avut

numai presa bună și m-am bucurat doar de aprecieri pozitive în cea mai mare parte a carierei mele.

• Ileana, care e cel mai mare prieten și cel mai înversunat dușman al tău, ca interpretă și ca actriță, știut fiind că la revistă ai jucat și anumite roluri?

- Cel mai mare dușman al meu - și cred că nu numai al meu - este, fără doar și poate - Timpul. Doamne, câte-ai vrea să faci și pe scenă și acasă!.. Din păcate, ca actriță, m-am desfășurat prea puțin, dar atunci când mi s-a oferit acest prilej, cred că mi-am etalat convingător aptitudinile și disponibilitățile creatoare de personaje vii, credibile. Aprecierile la adresa mea au atras invidia și răutatea celor din jur. Nimeni nu s-a bucurat sincer de succesele mele, în afară de familia mea, iar observațiile pe care le-am primit din partea mass-media sau a altora m-au ajutat într-o mai mică măsură. N-am refuzat niciodată să primesc sfaturi, știut fiind că omul e supus greșelii, iar artistul, atunci când greșește, trebuie iertat. Are o muncă de Sisif.

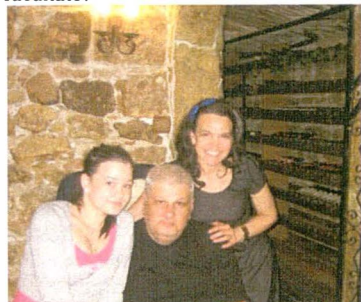
• Te invit să enumeri măcar trei condiții sine qua non ce garantează succesul unei cariere solistice.

- Talentul, sinceritatea, frumusețea. Când ai într-adevăr ceva de spus în viață sau pe scenă, nimeni nu te poate opri, poate doar oamenii lipsiți de bunătate și de talent. Eu sunt un om foarte norocos, care a avut șansa de a întâlni oamenii potriviți la locul potrivit. Aceștia m-au ajutat să-mi continui ascensiunea muzicală, conservându-mi - și la propriu și la figurat - poziția verticală. Cred că nu am dezamăgit niciodată pe nimeni și, dacă am făcut-o vreodată, cer cuvenitele scuze! Cine sunt eu? O artistă de bună credință căreia i-a plăcut să cânte melodii de dragoste armonioase, unduioase ca valurile mării, senine ca orizontul marin al Pontului Euxin în faptele verii, melodii despre "marea cea mare", despre poveștile de viață ale oamenilor. Azi, spre regretul multora dintre noi, tinerii caută succesul imediat, dar efemer, neapelând la profesionalism în materie și atunci melodiile și textele lor sunt lipsite de substanță și de farmec. Mulți dintre acești tineri risipitori și grăbiți, prea grăbiți, sunt talentați, dar, dacă nu se școlesc, folosesc doar 3 note în loc de 7 și muzica lor e în suferință. Asta e...

• Fiica ta și a lui Dumitru Lupu, Dumitrana, cântă de la o vârstă timpurie, afirmându-se la "Mamaia copiilor" și la alte festivaluri naționale.

ACTUALITATE

Se-nțelege că în formarea ei ca "steluță" și în metamorfozarea ei ca "star" sau "vip" artistic, tu și Mitică ați avut partea leului, ca aport. Ce crezi că va deveni Dumitrana, după ce va absolvi liceul și bineînțeles, o facultate?

- Am ascultat multă muzică de calitate ca să-i putem forma Dumitranei gustul pentru frumos. Nu am oprit-o de la nimic și, finalmente, ea a hotărât ce anume i se potrivește. Mergem și vedem împreună tot felul de spectacole încă de când ea avea 2 ani: operă, operetă, balet, revistă, teatru și circ. Are predispoziții certe pentru creația literară și o voi încuraja să persevereze în această direcție. Mi-ar plăcea să scrie o carte despre noi, ca părinți, și ca artiști, dar ceva mai târziu. Dumitrana este cel mai competent și mai exigent critic al meu. Nădăjduiesc să poată deveni critic de artă sau regizor de film, cum vrea taică-său, cântăreață de operă, cum vrea mama sau, de ce nu,

designer vestimentar, cum ea însăși dorește. S-o ajute Dumnezeu să fie sănătoasă, ca să le poată face pe toate acestea în chip profesionist, altfel spus, perfect.

• Ce cuprinde repertoriul tău actual, unde îl etalezi și ce intenții aspirații sau planuri desfășori în viitorul mai apropiat sau mai îndepărtat?

- De 10 ani încoace, vară de vară, la Palatul Copiilor din Constanța, areloc o tabără muzicală pentru copii și adolescenți, pe care o conduc împreună cu Mitică. Vin în această tabără tinere talente fete și băieți din toate colțurile țării pentru a învăța să cânte, să danseze, să ia lectii de dicție cu profesori de specialitate. Chiar dacă tabăra nu durează decât 10 zile, micii nostri discipoli – interpreți și dansatori - acumulează suficiente cunostințe și deprinderi actoricești. Eu, personal, -evoluez în diferite spectacole interpretând preferențial melodiile compuse de Dumitru Lupu. Mai nou începând din 2005, joc în filme muzical-distractive realizate pe scenariul unor spectacole de gen. Acestea sunt "Mulin roșie" (2005), "Peștele verde" (2006), unde alături de

mine au jucat vedete ale muzicii și teatrului românesc, precum Benone Sinulescu, Jean Constantin, Gabriel Dorobanțu, Alexandru Jula, Jean Paler, Nae Lăzărescu, Luciana Crudu, Dana Vitcu etc, "Pădurea albastră" (2007), muzica Dumitru Lupu, libretul Florin Pretorian, scenariul acestui film fiind adaptat pentru scenă și pentru teatrul radiofonic, "Trupa de show" în care vor juca și alte vedete. Astfel, magia celei de-a șaptea arte va căpăta, în preocupările mele artistice, o extensie benefică.

Chiar dacă sunt interpretă de muzică ușoară și artistă, în sensul deschiderii generoase către variate ramuri ale artei, liantul tuturor preocupărilor mele atât de diverse este poezia, cea mai suplă, rafinată și lapidară formă literar-artistă de transmitere a unui univers de gânduri sentimente și stări de spirit. Poezia e comparată, ca frumusețe, cu "umbra unei idei", ceea ce înseamnă că "ea" poate semnifica nu numai poezia, ca atare, ci și iubita, ambele fiind identificate prin iubire.

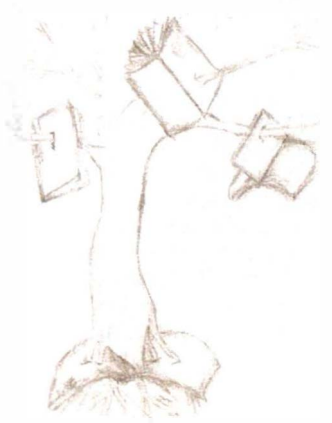
Poezia, prin romantismul ei intrinsec, este însăși viața mea, care înseamnă iubire pentru tot ce e frumos, prețuire pentru cei ce-ți sunt aproape și cinstire a tuturor valorilor autentice ale existenței.

Și pentru că ne aflăm la ceas aniversar- 50 de ani de la înființarea Liceului Rucăr- dați-mi voie să aduc și eu un omagiu tuturor celor care au trudit de-a lungul timpului să devină școala europeană și să ne facă să fim mândri că am absolvit acest liceu.

MULȚI ANI ÎNAINTE !

CU DRAG ,

Ileana Lipoteanu

Adelina M. Vorovenci

Tragedie cu un tânăr româno-american cu origini...rucărene !

Acum o săptămână (23 mai), Nicholas Dimănescu, un tânăr regizor american de origine română (cu dublă cetățenie, americană și română) a cărei ascendență este, pe linie maternă, rucărenă din cunoscuta familie de boieri Baștea (strănepot al vestitei Stanca Radu Baștea, rămasă în memoria rucărenilor ca o femeie de o frumusețe răpitoare, chipul ei fiind immortalizat pe pânză de marele Nicolae Grigorescu !) s-a prăpădit într-un nefericit accident montan în Munții Șuranu. Accidentul s-a petrecut când tânărul Nicholas, de 26 de ani., se afla în exercițiul funcțiunii, el și echipa sa de prieteni realizând al treilea film documentar despre istoria și spiritualitatea geto-dacilor în Parcul Național Grădiștea Muncelului-Cioclovina, după ce primele două documentare fuseseră date deja pe post de TVR și bucurându-se de o largă audiență).

A căzut de la o înălțime de 150-200 de metri, după ce se îndepărtase de grup, stăruind, pe timpul unei ploi torențiale cu vânt puternic, să mai surprindă pe peliculă țesătura magnifică de fulgere ce biciuia nemilos cerul. Cum soarta își urma cursul ei implacabil, tânărul a ajuns pe buza prăpastiei care se căsca în apropierea poziției lui de operator și regizor totodată. A căzut fără să strige să fie auzit și a fost reperat de căutători și găsit fără suflare într-o prăpastie adâncă de zeci de metri, abia a doua zi, nu departe de intrarea în peștera Cioclovina, important punct de atracție turistică, speologică și istorică a aceste zone din vestul Carpaților Meridionali.

Tatăl său, Dan Dimănescu, cu rude și prieteni la Rucăr și în Muscel este un eminent profesor universitar, fondator și președinte de companie de cercetare și marketing tehnologic, consultant pe probleme internaționale în domeniul de vârf ale tehnologiei dezvoltare, autor de cărți în domenii variate, jurnalist, cu studii diplomatice, fost sportiv de performanță, campion la ciclism al statului Connecticut de pe coasta de est a Statelor Unite. Ultima dată, era consul onorific al României la Chicago. Despre el și istoria familiei sale româno-americane în numerele viitoare ale revistei.

Rucărenii, autoritățile locale și cu modestie, colectivul redacției revistei Piatra Craiului, regretă profund și aduc un ultim omagiu talentului rămas nu îndeajuns de valorificat al tânărului regizor Nicholas Dimănescu, dispărut în floarea vârstei pe pământul natal am moșilor săi și sunt alături de familia îndurerată din Statele Unite ale Americii dar și de rudele din țară.

Redacția « P.C »

ACTUALITATE

TURISMUL ÎN CONTEXTUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Conf. Univ. Dr. Virgil NICULA-MIOARELE

Este vremea cireșelor, umblăm prin păduri și parcuri doar de dragul de a admira paleta de culori pe care numai ea, natura, le poate dăru, pe care dorim să le reținem ca să ne ajungă un an întreg până când le vom revedea...Bucuriile acestea mărunte mi-au fost brusc alungate la vizionarea unuia dintre cele mai șocante clipuri video realizat de o organizație non - profit portugheză "Quercus" care și-a propus ca obiectiv creșterea gradului de conștientizare asupra problemelor de mediu pe tema încălzirii globale. Cele trei personaje (un urs polar, un cimpanzeu și un cangur) simbolizând prin culoarea lor cele trei rase umane, într-un decor sumbru, chiar apocaliptic, care indică consecințele dezastruoase ale schimbărilor climatice, își pun capăt vieții, mesajul transmis fiind: "Dacă tu renunți și ele renunță". Cimpanzeul se spânzură, ursul polar se aruncă în gol de pe singurul ghețar de calotă rămas netopit, iar cangurul alege să moară într-un mod tolstoian, aruncându-se în fața ultimului tren care mai circula prin imensul pustiu australian.

Acest mesaj este un semnal de alarmă adresat tuturor actorilor cu putere de decizie în problemele de mediu. Activitatea umană influențează atmosfera în numeroase modalități. Regimul climatic este cel care are cel mai mult de suferit, deoarece emisiile de gaze, schimbarea albedo-ului prin defrișări sau incendieri, sau deversarea apelor uzate determină modificări notabile și adesea ireversibile.

Planeta albastră a cunoscut în istoria sa schimbări climatice, evidențiate prin relația dintre variabilitatea solară și perioadele glaciare. Aceste schimbări au depins de cauze naturale și s-au manifestat ciclic. Există însă și schimbări climatice cauzate de om, cu impact puternic negativ asupra efectului de seră.

Consecințele efectului de seră vizează încălzirea aerului cu 1,5°C până la 4,5°C, în condițiile în care emisiile de CO₂ se dublează cantitativ, apoi se referă la producerea unor anomalii sezonale, prin

diminuarea regimului termic hibernal. Schimbările climatice vor determina atât creșterea cantității de precipitații la nivel planetar, cât și ridicarea nivelului oceanic, prin topirea calotei glaciare și a ghețarilor și prin încălzirea apei oceanelor.

Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, a cerut liderilor europeni, înaintea Summit-ului de la Bruxelles, să-și respecte angajamentul de a lupta împotriva încălzirii climatice, în pofida crizei financiare.

Barroso a reamintit țărilor Uniunii Europene de angajamentul luat în unanimitate anul trecut, sub președinția germană, și proclamat în întreaga lume. "Înțelegem că, în fața unei situații economice dificile, guvernele să se aplece, să fie mai prudente și mai receptive în privința presiunilor din anumite sectoare economice", a subliniat el.

UE a semnat în martie 2007 un acord care prevede, printre altele, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% până în 2020. Măsurile de limitare a emisiilor de gaze cu efect de seră în spațiul UE vor costa aproximativ 60 de miliarde de euro anual.

Însă mai multe state, între care și Italia, sunt refractare privind respectarea acestui angajament din cauza costurilor și a consecințelor asupra industriei. "Lumea s-a schimbat după prezentarea pachetului privind schimbarea climatică de către comisie în ianuarie (...)", a spus șeful diplomației italiene, Franco Frattini, în timpul unei reuniuni cu omologii săi, la Luxembourg. "Dacă am aplica măsurile europene, ele ne-ar costa 1,14% din PIB, doar în cazul Italiei. Din acest motiv, trebuie să evaluăm impactul lor asupra economiei reale", a mai spus Frattini. Președintele Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso, a sugerat sancționarea producătorilor de automobile care nu se vor conforma normelor UE privind emisiile de dioxid de carbon. Se știe că scăderea concentrației de O₂ din atmosferă se datorează creșterii consumului industrial. Astfel, un automobil care parcurge 1000 km consumă O₂ necesar unui om în 75 de ani, iar un avion Boeing 707 consumă 35 t de O₂ la o singură traversare a Atlanticului).

"Propunerile comisiei formează un ansamblu coerent al cărui echilibru și parametri fundamentali trebuie să fie menținuți (...)", a anunțat președinția franceză a UE. Într-o scrisoare adresată omologilor săi europeni, prin care îi invită la summit, șeful statului francez și președinte în exercițiu al UE, Nicolas Sarkozy, a recunoscut că actualul context economic influențează discuțiile: "Trebuie să progresăm în mod decisiv spre obiectivul unei adopțiuni a pachetului

privind energia și climatul înainte de sfârșitul anului, ținând cont de dificultățile economice actuale".

Schimbările climatice reprezintă "marea provocare a secolului XXI" și "o amenințare". În anul 2009 țara gazdă a Zilei Mondiale a Turismului, eveniment care se sărbătorește anual în 27 septembrie, a fost Peru, manifestarea având ca slogan "Turismul și ariile protejate în contextul schimbării climatice". Pe lângă direcțiile generale de acțiune privind protecția mediului, turismul implică și conservarea patrimoniului conform noilor norme internaționale și trebuie modificat în contextul schimbărilor climatice, altfel riscă să-și dezamăgească turiștii.

Este unanim acceptată ideea că secolul actual va fi dominat de trei megaindustrii: telecomunicațiile, tehnologia informațiilor și turismul. În prezent, industria turismului și a călătoriilor reprezintă, pe plan mondial, cel mai dinamic sector de activitate, constituind în același timp, cel mai important generator de locuri de muncă.

Potrivit studiilor întreprinse de Consiliul Mondial al Turismului și Călătoriilor (WTTC), această industrie va genera, în mod direct și indirect, în următorii ani, aproximativ 12,5% din PIB și o creștere a numărului de locuri de muncă la aproape 330 de milioane. Specialiștii din turism apreciază că în următorii 10-15 ani, numărul persoanelor care călătoresc se va dubla față de nivelul actual, Organizația Mondială a Turismului previzionând că sosirile turistice internaționale vor crește de la 805 milioane turiști în anul 2007 la peste 1 miliard în anul 2015, iar profiturile se așteaptă să crească la 1550 miliarde USD.

Activitatea turistică depinde într-o mare măsură de autoritățile publice: de exemplu, un prestator de servicii turistice nu poate să-și atragă clienții numai prin calitatea produsului, ci trebuie să ia în considerare și calitatea infrastructurii, frumusețea și calitatea mediului natural și social, la fel ca și nivelul altor servicii distribuite în zonă. Nu stă numai în puterea industriei turismului să controleze toți acești factori. Nu vom avea mai mulți turiști străini în România, până când nu vom avea autostrăzi și infrastructură la standarde europene.

Turismul constituie șansa relansării după o perioadă de criză, alături este cartea de vizită pentru multe țări, dar cel mai adesea se constituie și într-o sursă pentru degradarea mediului. În prezent asistăm la o creștere a presiunii ce se exercită asupra factorilor decidenți din domeniul dezvoltării turismului pentru eliminarea supraaglomerării, poluării și altor fenomene cu impact negativ asupra

ACTUALITATE

mediului. Evaluarea acestui impact devine din ce în ce mai mult un element obligatoriu în analiza propunerilor de noi proiecte de dezvoltare în domeniu.

Tot în cadrul acestor factori se include siguranța călătoriilor, element vital în domeniul calității din turism. Acest aspect a determinat oficialii din turism să-și concentreze eforturile, împreună cu alte autorități publice, mass-media, ONG-uri și alte grupuri interesate în crearea condițiilor pentru siguranță.

Din ce în ce mai des se exprimă dorința pentru produse și servicii noi, alternative, iar consumatorul este tot mai exigent, mai selectiv.

Trei factori economici generali influențează direct activitatea turistică: *creșterea economică*, ce determină în mare parte locurile de muncă și veniturile; *cursul de schimb*, care determină evoluția puterii de cumpărare a rezidenților și nerezidenților; *repartiția*, care determină evoluția puterii de cumpărare a clienților. Efectele celor trei principale variabile macroeconomice - rată de creștere, rată de schimb și repartiție - se completează deci pentru a orienta viitorul cererii turistice către limitarea cantitativă și necesitatea unei reînnoiri calitative. Trei factori specifici sectorului turistic vor influența direct viitorul cererii turistice internaționale: durata sejurului și numărul de vacanțe; prețurile produselor turistice; dereglementarea transportului aerian.

În consecință, una din datele de bază privind viitorul imediat al pieței internaționale a turismului este faptul că, în afara unei răsturnări imprevizibile de tendințe, nu trebuie să ne așteptăm la un nou val de turism de masă care ar rezulta dintr-o redistribuire a puterii de cumpărare în profitul familiilor. Se prevede mai degrabă o mai mare selectare a cererii turistice care rezultă, pentru consumatori, din necesitatea de a efectua alegeri bugetare, inclusiv cheltuieli turistice.

Deși turismul internațional și-a continuat global progresul, în ciuda crizei economice, el a intrat într-o perioadă marcată de multe incertitudini. Dinamismul actual al turismului rămâne fragil, efectele mecanismelor economice, în special monetare, necesitând întotdeauna un termen de reacție de circa 6 luni. În plus, tendința unei reluări a creșterii economice mondiale întârzie să se confirme semnificativ și constant atât în SUA, cât și în Europa sau în Japonia, adică pe principalele piețe emițătoare. În aceste condiții, viitorul pieței internaționale a turismului depinde tot mai mult de factorii calitativi.

Istoria recentă arată că ceea ce turismul a dobândit poate fi rapid contestat din cauza evenimentelor politice (Tunisia,

Kosovo, Irak, Georgia, Egipt, SUA, Afganistan), a efectelor modei (Grecia, Turcia), a pierderii de competitivitate (Spania, Italia) sau a oricărui alt factor exogen (inundații catastrofale, uragane însoțite de tsunami, seisme puternice - Indonezia, China, Mexic, S.U.A.). În schimb, efectele negative ale unor factori ca poluarea, deteriorarea mediului, eroarea de amenajare a teritoriului, rămân, chiar în caz de scădere a frecvenței turistice. În aceste condiții, orice analiză a "filiei turismului" trebuie să se sprijine pe studierea structurilor cererii și ofertei existente și pe studierea prospectivă a evoluției previzibile a fluxurilor turistice în raport cu analizele prospective ale economiei mondiale.

Dezvoltarea unui turism durabil este tributară protejării resurselor turistice ale mediului și unor reglementări și acțiuni concertate la nivel local și regional.

În planificarea, dezvoltarea și gestionarea într-un mod adecvat a unui turism durabil la nivel local și regional este necesară existența unui parteneriat între cercetători, industria turistică reprezentată prin proprietarii firmelor turistice, specialiștii care asigură protejarea mediului natural, comunitate, grupurile de interese, liderii locali și autorități. Acest parteneriat, printr-o cooperare fără prejudecăți și interactivă, conduce la dezvoltarea unui turism durabil și eficient, la ameliorarea și creșterea calității vieții în comunitățile locale, asigurând totodată protejarea mediului și a resurselor turistice, precum și beneficii rezonabile industriei turistice. De exemplu, numai în cazul județului Argeș, concret pentru zonele turistice Câmpulung Muscel și Curtea de Argeș, în paralel cu dinamica cererii și mutațiile intervenite în structura acesteia, s-au manifestat unele tendințe și în evoluția ofertei. Ele privesc o multitudine de aspecte, cum sunt: amenajarea domeniului schiabil la Mățul, realizarea telefericelor, organizarea școlilor de schi, crearea de structuri de primire cu funcțiune de cazare turistică și alimentație pentru turism adecvate, dezvoltarea mijloacelor și formelor de agrement etc. Care se integrează procesului de adaptare a ofertei la solicitările și orientările cererii. Acestea constituie totodată punctul de plecare pentru amenajări turistice viitoare, în contextul dezvoltării durabile. În amenajarea turistică a zonei montane, condițiile naturale au o importanță fundamentală, asigurând calitatea de integrare a amplasamentului în cadrul montan și oferind condiții prielnice pentru practicarea sporturilor de iarnă, în special a schiului, ca motivație principală a clientelei turistice în zona montană.

Clima este un element dinamic, cu potențial turistic semnificativ. În zona montană, un accent deosebit se pune pe precipitațiile solide, care generează stratul de zăpadă a cărui grosime și durată a suferit mutații semnificative în condițiile schimbărilor climatice. Experiența internațională în dezvoltarea ofertei în turismul de iarnă a condus la definirea unor principii care să fundamenteze științific și eficient conceptul modern de stațiune de iarnă. Dată fiind importanța condițiilor climatice pentru desfășurarea activităților turistice, literatura de specialitate face o clasificare a elementelor climatice în funcție de gradul lor de favorabilitate pentru turism. Produsul turistic se obține prin prelucrarea condițiilor naturale, prin dotare, amenajare și servicii, urmărindu-se cu strictețe protecția mediului ambiant. În relația om-climat se discută adesea despre stress, ce reprezintă o solicitare puternică a organismului. Pentru operatorul de turism este de reținut că unele valori extreme ale elementelor climatice pot fi stresante pentru turiști (expunerea îndelungată la o radiație puternică, la frig, la căldură, uscăciune, umezeală, vânt puternic, presiune scăzută). De asemenea, unele variații meteorologice excesive produse în timp scurt, brusc, sunt considerate stresante pentru organism. Precipitațiile, alături de scăderea presiunii atmosferice și în mod corespunzător a presiunii parțiale a oxigenului, intensitatea mai mare a radiațiilor ultraviolete în special iarna, comparativ cu regiunile cu altitudini mai reduse, au efecte ce constau în stimularea și echilibrarea activității sistemului nervos central și a sistemului nervos vegetativ, odată cu scăderea activității glandei tiroide. Analiza variației elementelor climatice evidențiază rolul lor în turismul itinerant, alpinism, drumeție. În sezonul cald, în arealul montan sibiian precipitațiile solide lipsesc pana în apropierea altitudinii de 2200 m, altitudine dincolo de care oricând este posibil să cadă ninsori. Elementele climatice se diferențiază în timp și în spațiu, clima fiind un factor dinamic ce poate susține sau limita activitatea turistică.

Abordarea interdisciplinară a efectelor schimbărilor climatice asupra turismului permite elaborarea unor produse turistice noi. Utilizarea noilor achiziții conceptuale și teoretice privind studiul factorilor climatici se reflectă în furnizarea de servicii turistice adecvate pentru consumatorul de turism.

Evidențiem cele analizate prin imaginile ce redau retragerea ghețarilor de pe Kilimandjaro (situația comparativă 1993 cu 2003) și a celor din Alpii Francezi.

OSTAȘII NOȘTRI

ION MUȚIU **- OMUL CARE A SEVIT** **ȚARA SUB PATRU** **COROANE REGALE!**

Colonelul Ion Muțiu s-a născut în anul 1891, în comuna Rășinari din județul Sibiu. Descinde dintr-o familie care a dat țării pe marele poet Octavian Goga, căruia îi era nepot după mână. Bunicul său fusese stegar în armata populară a lui Avram Iancu. După clasele primare, pe care le-a urmat în satul natal, și-a făcut studiile liceale la Sibiu, iar în 1912 trece Carpații, pe la vama Cucului și se înscrie la Facultatea de Litere a Universității din București. După licențiere îmbrățișează cariera militară, devenind un distins ofițer al armatei române. Ca militar de carieră a ajuns până la gradul de colonel, Ion Muțiu făcând în același timp parte din pleiada de cărturari și patrioți transilvăneni care au contribuit la lupta pentru întregirea neamului, înfăptuirea idealului de veacuri al românilor, Unirea cea Mare de la 1918.

La intrarea României în războiul din 1916-1918, participă circa 30 de mii de emigranți ardeleni, din care unele regimente au fost integral nimicite. Ion Muțiu, după ce a făcut școala de ofițeri, s-a înrolat cu gradul de sublocotenent în armata română participând la luptele de la Mateiaș-Dragoslavele-Predeal și Predeluș, ulterior la luptele de la Mărășești, săvârșind fapte de vitejie deosebită pentru care a primit ordinul „Virtutea Militară” și medalia „Ferdinand I cu spadă”. După terminarea războiului s-a căsătorit cu o rucăreancă, Ortansa Năstăsescu, dintr-o veche familie de

moșneni, devenind fiu adoptiv și activ al acestei frumoase și străvechi așezări românești și a Muscelului.

Colonelul Muțiu, în cei aproape 32 de ani de carieră ostășească, a făcut parte din cadrul Regimentului 30 Dorobanți cu garnizoana în orașul Câmpulung Muscel iar apoi, după restructurarea organizatorică a fost numit comandant al Regimentului 4 Dorobanți-Argeș. Pe parcursul întregi cariere, în ierarhia superioară a armatei române, a activat și ocupat funcții de răspundere în următoarele corpuri regimentale și de comandă: în 1916 la R 83 infanterie; între 1916-1924 la R.6 „Mihai Viteazul”; între 1924-1933 a activat la Marele Stat Major; 1933-1935, la R. 30 Dorobanți-Muscel; 1935-1937 a activat ca Inspector de Pregătire Militară; 1937-1939, detașat din nou la Marele Stat Major; 1939, devine Ajutor de comandant la R.30 Dorobanți; 1939-1940 la R. 26 infanterie, ca ajutor de comandant; între 1941-1943 este numit comandantul R.4 Dorobanți Argeș; în 1943 îl găsim activând pe lângă Cartierul general al Corpului I de Armată; 1943-1945 este detașat la Comandamentul București, adjunctul Comandantului Comandamentului Militar al Capitalei, care a fost generalul Iosif Teodorescu, cu rădăcini rucărene.

La declanșarea celui de-al doilea război mondial, când mareșalul Ion Antonescu a ordonat istoricul îndemn „Ostași, treceți Prutul!”, col. Ion Muțiu, în fruntea Regimentului 4 Argeș pe care îl comanda a acționat cu bărbăție eliberând străvechiul pământ al Basarabiei lui Ștefan cel Mare, ajungând la finele anului 1941 la porțile Odesei, eliberând-o după lupte aprige în luna octombrie. Calitățile deosebite demonstrate pe câmpurile de bătaie în calitatea de comandant al regimentului au fost recunoscute de însuși mareșalul Ion Antonescu căruia, într-o vizită pe front, i s-a adresat cu apelativul și aprecierea de invidiat : „Bravo, Muțule!”, expresie laudativă dar îndreptățită, care este consemnată pe ordinul de zi al armatei (și care va fi subliniată și în dosarul personal de cadre).

Pentru meritele deosebite în întreaga sa activitate militară, a fost apreciat și evidențiat cu următoarele distincții: Ordinul „Steaua României” cu spadă în grad de cavalier cu panglică de „Virtute

Militară” în 1916; Ordinul „Coroana României” în grad de ofițer în 1924; Crucea comemorativă cu beretele „Dunărea”, „Dobrogea, Carpați” 1918-1919; Medalia „Victoria” în 1921; Medalia „Ferdinand I” în 1924; Medalia „Apărarea Galațiului” în 1919; Insigna pentru serviciu în R 6 „Mihai Viteazul” în 1933; Centenarul „Regele Carol I” în 1929; Ordinul „Steaua României” în grad de ofițer cu spadă și panglică de „Virtute Militară”. A participat efectiv și nemijlocit la cele două campanii din cele două Mari Conflagrații Mondiale, în 1916-1918 și 1941-1943.

A fost rănit de două ori, în luptele de pe Valea Buzăului și Valea Prahovei.

În afară de pasiunea pentru istoria patriei, pe care după cum se vede a servit-o cu devotament și pilduitor sacrificiu, colonelul Ion Muțiu, veteran al celor două mari războaie a avut și pasiuni ardente, de o înaltă elevațiune spirituală, cea de folclorist, începută explicabil încă de pe băncile facultății și continuată, cât timpul și împrejurările i-au permis, ca și după pensionare, până la sfârșitul vieții. Și, firește, cu ramura înrudită folcloristicii, lingvistica.

În anul 1927, Ion Muțiu a fost gratulat cu titlul de laureat al Premiului Uniunii Compozitorilor pentru culegerea sa de folclor, care cuprindea 37 de melodii din alte comune din județul de baștină Sibiu, 4 melodii din Făgăraș. A adunat de-a lungul vieții peste 1200 de doine și cântece bătrânești, culese de prin aproape toate provinciile românești pe unde l-au purtat pașii datoriei de ostaș. Întreg acest material documentar a fost strâns cu răbdare și meticulozitate aproape profesională, într-un răstimp cuprins între 1900 și 1950, și așteaptă negreșit lumina tiparului, cuprinzând un buchet larg și variat de creații, doine vesele, triste, cântece haiducești, de cătănie, melodii de hore, melodii bătrânești vechi și foarte vechi, balade, cântece pastorale, doine de munte, de șes, de dor etc.

O altă mare pasiune a lui Ion Muțiu a fost lingvistica. A întocmit chiar un „Dicționar al neologismelor din limba română”, încă nepublicat însă vădind preocupările sale certe și care i-au îndreptat primii pași spre litere. S-a săvârșit din viață în 1975, la o vârstă venerabilă, marcată în ultimii ani de pasivitatea autorităților

OSTAȘII NOȘTRI

de a-i recunoaște meritele integrale incontestabile puse în slujă servirii și apărării patriei. Ba, mai mult, în 1984, la o percheziție făcută de securitate în casa socrilor săi din Rucăr, în urma prăbușirii casei acestora datorată greutății zăpezilor căzute în acel an, au fost confiscate urmașilor săi lada de companie - în care au fost scoase la iveală toată „agoniseala” și comoara documentară” pe care reușise să le asigure cât de cât pentru a le transmite generațiilor viitoare; peste 500 documente inedite de o excepțională valoare privind luptele din primul război mondial din regiunea Câmpulungului de Muscel și din cele ale Transilvaniei. .

Documentele au fost confiscate de către fostul căpitan N. Duțescu, din cadrul Miliției județene Argeș. Valoarea lor a fost consemnată în ziarul „Secera și Ciocanul” nr.6794 din 21 iunie 1985, publicația interpretând abuzul drept „donație a familiei Muțiu”(!)....

Urmașii săi, cei șase copii, crescuți în spiritul vibrației patriotice și a valorilor moralei creștine au primit o educație aleasă, deprinsă cu umilința, onestitatea și dreptatea, în cultul negreșit al muncii și respectului față de semeni și de demnitatea lor. Oricine ar fi și oriunde s-ar afla. Toți cu studii superioare, specialiști apreciați în domeniile lor de activitate și pe care îi anintim succint mai jos: Voichița, profesoară, scriitoare apreciată; Ion, arhitect, prozator de prestigiu și original în tot ce scrie sau întreprinde, cu simțul măsurii înăscute, bun sfătuit și prieten inegalabil, autor a mii de pagini de schițe, povestiri, nuvele, adunate și publicate în majoritate în regie proprie, plus sute de pagini de manuscris care așteaptă lumina tiparului și un sponsor iubitor de cultură și recunoscător de osârdie scriitoricească; Rodica, pictoriță; Șerban, inginer și istoric, autor de studii și cărți din acest domeniu; Dinu, profesor; Radu, geolog, artist liric și poet; cu toții, îndrăgostiți de meleagurile rucărene.

Colonelul Muțiu, în afara calităților militare de excepție a fost și autor de scrieri din domeniul militar, istoric, folclor muzical, lingvistic și beletristică. Dintre scrierile istorice amintim: „Desfășurarea luptelor în zona Câmpulung și în Transilvania în primul război mondial (manuscris aflat în arhivele militare din Pitești);

Tactica de luptă dincolo de Nistru; Beletristică: Urmașii dacilor(1917), La urși pe Negoii(1922), Ochi de vultur(1922), Armă necunoscută(1942), Un trecător – Matusalem(1929), Completări la monografia Rășinariilor.

Atât în activitatea militară cât și după pensionare, col. Ion Muțiu a intrat în contact și a avut relații strânse și dezinteresate cu multe personalități ale timpului: Regele Carol I, după trecerea Carpaților în 1912, cu Regele Ferdinand Întregitorul, la numirea ca membru al Ordinului „Coroana României” în 1924, cu Regele Carol al II-lea când i se conferă medalia Ferdinand I, cu spadă, în 1931 pentru voluntarii ardeleni, cu Regele Mihai I, în 1941, cu ocazia vizitei Suveranului pe front în Transnistria, cu generalul Ion Antonescu, la aniversarea pentru acordarea gradului de general de divizie.

Ceilați, capete neîncoronate, dar arhangheli ai spiritualității și românismului prin mesajul și valoarea inestimabilă a operei lor: Octavian Goga, consătean și rudă de sânge, Tudor Arghezi, prin corespondență și întâlniri, Nicolae Iorga, prin audierea de cursuri la Universitatea București, Ion Ilcuș, general, ministru apărării, consătean, naș al fiului său, Gheorghe Eminescu, nepotul lui Eminescu, scriitor, camarad de arme pe front (acesta a scris istoria lui Napoleon Bonaparte).

Deviza întregii sale vieți ar putea fi sintetizată în sintagma „DUMNEZEU, Țara și Familia!”. Pe toate le-a servit cu cinste, demnitate și le-a transmis celor 6 copii ai săi. A murit în sărăcie, nedreptate și durere.

**Colonel(r),
Gheorghe(Gogu) RĂDESCU**

Bibliografie:

- doc. din arhiva militară și cartea memorialistică a Reg. 4 Dorobanți Argeș;
- Interviu cu Ion Muțiu din vol. "Tăifăsuind coacerea-n scorburi" de George Nicolae-Podișor, Editura Sitech, Craiova, 2002, pp.86-96

**centru:Gheorghe AVRAM,
~1926**

CALENDAR 2011

Sărbători, aniversări și comemorări locale :

1686 - 325 de ani de atestare a instrucției școlare la Rucăr (preotul Zaharia)

1894 - 125 de ani de la construcția și darea în folosință a școlii generale Nae A.Ghica

1896 - 125 de ani de la înființarea corului mixt din Rucăr, laureat al multor festivaluri

1911 - 100 de ani de la răscoala țăranilor dn Rucăr

1961 - semicentenarul înființării Grupului școlar forestier Rucăr-Muscel, Argeș

1871 - 140 de ani de la nașterea arheologului și istoricului Dimitrie (Tache) Băjan

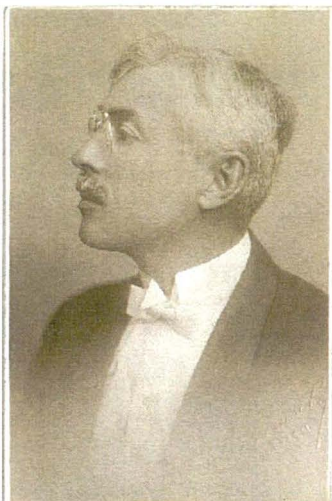
1881 - 130 de ani de la nașterea învățătorului, director de școală și fost primar, Ion Ștefănescu

1891 - 120 de ani de la nașterea academicianului economist și ministru de finanțe Victor Slăvescu

sept. 2011 - "Zilele Rucărului" (Expopastoralis)

ȚUA VADIS DOMINE !

**PRAZNICUL ÎNĂLȚĂRII
DOMNULUI
-ZIUA DE POMENIRE A
EROILOR NEAMULUI**

**IN MEMORIAM
SCRIITORUL
MIHAIL LUNGIANU**

IUBITULUI NOSTRU TATA

O viața 'ntraga-ai scris povești!
Tăticule, tu nu mai ești!
Povestea ta azi s-a sfârșit,
Tu ai plecat, ne-ai părăsit.

În urma ta rămân comori,
Cu slove pentru cititori.
În ele-ai pus talentul tău,
Cu ce e bun și ce e rău.

Copiilor ce i-ai crescut,
Le-ai fost și tata, le-ai fost scut.
I-ai învățat să fie buni,
Cum ai știut tu din străbuni.

Condeiu frânt azi nu mai scrie,
Stă spart pe-o coală de hârtie
Ce a rămas necomplectată,
Căci viața ți s-a stins deodată.

Îți vom păstra în veșnicie,
Figura ta, lumină vie
Și-om ridica-o peste creste,
Ca Făt-Frumos dintr-o poveste.

Tu ai plecat, ne-ai părăsit,
Motorul vieții a obosit!
Tăticule tu nu mai ești,
Să scrii volume cu povești!

**Ștefan Ulpiu Lungianu,
23 ianuarie 1966**

„Și pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă. Iar ei, înspăimântându-se și înfricoșându-se, credeau că văd duh. Și Iisus le-a zis: De ce sunteți tulburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră? Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu însumi sunt; pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am. Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Sale. Iar ei încă necrezând de bucurie și minunându-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare? Iar ei i-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere. Și luând, a mâncat înaintea lor. Și le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proroci și în psalmi. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile. Și le-a spus că așa este scris și așa trebuie să pătimească Hristos și așa să învieze din morți a treia zi. Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Voi sunteți martorii acestora. Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.” (Luca 24, 36-53)

Înălțarea este unul dintre cele 12 mari Praznice Împărătești ale Bisericii noastre. În această zi prăznuim momentul în care, în prezența Apostolilor Săi, Domnul nostru Iisus

Hristos, s-a înălțat la cer de pe Muntele Măslinilor. Aceasta a avut loc la 40 de zile de la Înviere. Cu puterea Dumnezeiască prin care a înviat și a părăsit mormântul, tot cu aceeași putere s-a înălțat de pe pamânt la cer; s-a înălțat cu același trup cu care s-a Răstignit și a înviat.

După ce a înviat, Domnul se arată ucenicilor Săi de mai multe ori, vorbindu-le despre Împărăția lui Dumnezeu. Dar iată că după 40 de zile, sosise timpul să se întoarcă iarăși la Tatăl și să primească cununa luptelor Sale precum și cinstea biruinței Sale, amintindu-le ucenicilor și nouă tuturor, că ne va trimite putere de sus prin Duhul Sfânt Mângâietorul.

Cerul era cuprins de cântări și strigăte de bucurie și în această atmosferă nemaîntălnită, Iisus se înălță spre Ceruri. Ucenicii și tot poporul îngenuncheau și cu ochii plini de lacrimile bucuriei, priveau spre Mântuitorul care se ducea la Tatăl și toată această priveliște minunată.

Noi toți să înălțăm inimile noastre către Ierusalimul cel Cereș unde Iisus Hristos s-a înălțat astăzi și acolo să ne punem toate nădejdiile noastre, dezlipindu-ne inimile de desfătărele lumesti, căci acestea sunt numai nor și fum. Să ne bucurăm în aceasta zi a Înălțării, din toată inima noastră, că și nouă ne este deschis Cerul și Raiul prin Harul Domnului nostru Iisus Hristos.

În fiecare an, la Înălțarea Domnului, a intrat în tradiție ca să aducem un prinos de recunoștință eroilor neamului, care s-au jertfit pentru apărarea pământului strămoșesc. De altfel, după primul război mondial, s-a hotărât ca în această zi importantă a creștinismului, să se sărbătorească și Ziua Eroilor, România devenind primul stat din lume care a decretat această zi ca sărbătoare națională.

Mormintele le monumentele eroilor la care depunem flori, aprindem lumânări și ne reculegem, reprezintă un simbol al dăinuirii noastre în timp, al sacrificiului suprem pentru înfăptuirea idealului național.

Este o faptă înțeleaptă ca să ne aducem aminte de toți cei ce s-au jertfit pentru dreapta credință, pentru țară și neamul românesc. Noi pomenim eroii în această zi a Înălțării Domnului, pentru ca avem credința sfântă și credem în nemurirea sufletului, așa cum au crezut toți adevărații creștini, moșii și strămoșii noștri, și chiar dăci și romanii înainte de a se încreștina.

În timp ce Înălțarea la cer a Domnului încoronează opera de izbăvire și mântuire câștigată de Mântuitorul lumii, cu infinite lupte, renunțări și jertfe trecute dincolo de bariera morții, ziua și cultul eroilor simbolizează culmea măririi, a luminii, a jertfei și a

QUA VADIS DOMINE !

gloriei la care s-au ridicat, peste veacuri, aleșii neamului, ca să aducă întregirea, dezrobirea, pacea și libertatea după care am însetat de veacuri.

Mai presus de toate, azi, neamul nostru odată cu Înălțarea Domnului își serbează istoria eroismului său legendar personificat prin eroi. Este istoria sufletului românesc împodobit cu bogate realizări ale virtuților de bărbăție și vitejie străbună prin care s-a clădit viața României de azi și se plămădește România de mâine.

De aceea toți cei buni la inimă, iubitori de neam, se adună și se vor aduna cât va fi lumea, în jurul sfintelor morminte ale marilor noștri înaintași, ca să ia tărie de credință, de luptă și de biruință. Orice popor își reazămă ființa pe morminte de eroi și își toarce istoria din caietul jertfei aceluia, care în clipe de grea încercare au o mare putere de dăruire și sacrificiu.

În ceasurile grele și hotărâtoare, la Posada, Rovine, Chilia, Podul Înalt, Călugăreni, Plevna, Oituz, Mărăști, Mărășești, Odesa, Timișoara, București etc. ei au înțeles că viața noastră nu trebuie să se măsoare cu lungimea anilor, cu bogăția plăcerilor, cu umilința și robie, ci cu puterea de muncă, cu luptă, cu jertfă, cu eroismul, cu dragostea și cu afirmarea idealului ce trebuie slujit.

Suntem convinși că visul milenar înfăptuit prin ei, ne cheamă să apreciem spiritul lor de sacrificiu și să ne apropiem cu sfințenie, ca să luăm tărie de credință, de luptă, de jertfă și de biruință.

Căci prin ei, prin jertfa lor se face un punct de întâlnire cu istoria neamului și cu omenii și în același timp jertfa lor constituie semnul vizibil al faptului că viața noastră devine o cruce și o înviere, un punct de întâlnire, sprijinit de dragoste și nădejde fără de care sufletul nostru ar fi sărac și pustiu, lipsit de firul ce îl leagă de istoria și credința întregului neam.

În ființa lor se află niște comori sfinte, truda și jertfa înaintașilor din care se hrănește neîntrerupt prezentul și viitorul nostru.

În ei stă, într-o exprimabilă legătură, ceea ce este vremelnic cu ceea ce este etern în făptura omului. Ei formează cartea de dăinuire a neamului din care au răsărit veac după veac în vatra zămislirii lui. Sunt brazde adânci în istoria neamului din care au răsărit idealuri și împliniri mărețe – jertfa lor a fost motivată de faptul că cine luptă pentru dreptate, cinste, libertate luptă pentru Dumnezeu, apără familia, moșia, cultura, limba, legea, neamul.

Ei sunt născuți din credință, hărnicia, truda și jertfa poporului. Ei au crezut în ființa neamului, pe altarul căruia au adus cea mai sublimă jertfă: Viața! Graiul pământului românesc din

adâncuri și pe o arie tot mai întinsă de mărturie sfinte despre adevărații lui stăpâni, care l-au lucrat cu sudoarea frunții lor și au pecetluit dreptul asupra lui și Libertății cu sângele de eroi și martiri. Din jertfa lor, în ceasurile noastre de îndoială, ne vin îndemnuri, muștrări și sfaturi, ca să pricepem ce este viața și scopul unui sublim ideal. Ei s-au jertfit pentru idealuri atât de înălțătoare cum sunt acelea pe care le reprezintă Sf. Cruce și tricolorul național. Pilda lor de slujire necondiționată și jertfa neprecupețită pe altarul pământului strămoșesc, ne dau în aceste momente statornicia și viitorul țării și ne asigură biruința pe care o dorim.

E lung, nesfârșit de lung pomelnicul de eroi și martiri ai neamului românesc. Ei își dorm somnul în nădejdea învierii alături de strămoșii și părinții noștri și lasă ca pe osemintele lor de jertfă să se ridice mărețul edificiu: România! Pentru aceasta ziua eroilor, care se sărbătorește în această zi sfântă, simbolizează culmea jertfei, a bucuriei și gloriei la care s-au ridicat peste veacuri, aleșii neamului, ca să ne aducă întregirea, dezrobirea, pacea și libertatea după care am însetat! Dintre atâtea zile de reculegere „Ziua Eroilor” este și una din cele mai sfinte sărbători care ne poate da prilej de aducere aminte, căci prin jertfa lor au devenit pentru noi toți un adânc legământ sufletesc și înălțare.

Astăzi, ca niște trimiși ai neamului ei vin la noi, cu rol hotărâtor în viața de zi cu zi și ne cer să dărâmăm egoismul, răutatea, dușmănia, ura, nedreptatea și tot ce ne desparte și ne îndepărtează.

Să ne unim ca un snop de grâu – pentru a simți și împlini datoria noastră față de noi și de neamul nostru. Să prețuim valorile neamului și să le cultivăm cu grijă și să le punem în practică prin fapte bune, care se cer acum mai mult ca oricând.

Eroii reprezintă jertfa de veacuri a unui neam! Dar nu-i de ajuns numai să ne aducem aminte de ei cu respect și recunoștință! În această sfântă zi, ei cer de la noi să ne schimbăm firea prin înnoirea minții, schimbarea mentalității, și o recăștigare a gândirii sfinte care să ne ducă spre o renaștere, o reinnoire a sufletelor noastre în a deveni mai buni, mai cinstiți, mai muncitori, plini de înțelegere și dăruire.

În a ne contopi cu sufletul, viața, durerile și nevoile întregului popor.

Se vorbește de o lume nouă! Duhul eroilor vrea de la această lume, o slujire nouă, un ideal nou de viață plin de demnitate, de muncă cinstită, iubire, de jertfă și istorie. Să căutăm a ne ridica cu viața și faptele noastre la înălțimea Virtuților lor.

Noi nu cinstim astăzi doar țărâna eroilor, ci opera lor care este țara și

sufletul lor nemuritor, care este la Dumnezeu. Credem că sarbatoarea aceasta ce se face în toată țara are rasunet și în cer, acolo unde eroii se bucură de recunoștința noastră pe care le-o oferim, pentru ca prin jertfa lor avem bisericile în picioare, ni s-au pastrat atâtea bunuri și mai ales credința. Prin jertfa eroilor și a martirilor neamului nostru ne-am păstrat numele de creștini și de români, căci un român adevărat trebuie să fie mai întâi un creștin adevărat.

Luminați de această credință vie, să mergem la mormintele eroilor și martirilor noștri, să ne împărtășim cu duhul lor, și cu adâncă recunoștință să trimitem cerului cântările și rugăciunile noastre.

Mucenicii și eroii creștinătății au murit încredințați că apărând credința, apără adevărul și dreptatea. Eroii neamului au murit încredințați că cine luptă pentru dreptate și libertate, luptă pentru Dumnezeu.

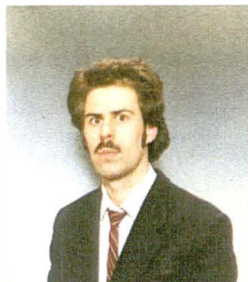
Cine luptă și își apără familia, credința, cultura, limba, legea, neamul, patria luptă pentru adevăr și dreptate. Astăzi toți eroii cunoscuți și necunoscuți ai neamului nostru românesc din totdeauna vin și ne întreabă dacă suntem vrednici de jertfele lor, chemându-ne să le urmăm credința.

Biserica mamă Creștină Ortodoxă se roagă pentru odihna eroilor, le binecuvantează amintirea și cântându-le veșnica pomenire, înalță rugăciuni către Dumnezeu, ca sufletul lor nemuritor să se odihnească în veșnica fericire.

Ei nu se jelesc, ei cer să fie urmați pe calea muncii, a faptelor și a idealului de lumină din care să răsără pentru noi toți o viață mai bună, liberă, cinstită, plină de pace, dragoste și demnitate națională. Cinstirea faptelor lor eroice le-o vom arăta și dovedi nu prin simple discursuri și confesiuni retorice, ci prin înălțarea noastră la măreția și strălucirea jertfei lor! Facile de lumină și de înălțare, eroii neamului ne cer astăzi un stil de viață nouă și devotament cu dăruire pe altarul neamului. Să plecăm genunchii și inimile noastre pentru pioasa reculegere în fața eroilor noștri, ctitori ai veșniciei românești și să lăsăm să cadă o lacrimă de recunoștință, în rugăciunea noastră pentru veșnica lor odihnă! Dormiți în pace scumpi Eroii, și pomenirea Voastră să fie în veci! Amin

Pr. paroh *Arsulescu Ioan Sebastian*, Parohia Rucăni de Jos

TRADIȚII

SÂNZIENELE- O SĂRBĂTOARE MILENARĂ A ROMÂNILOR

Tudor Vlad

În calendarul tradițional românesc sărbătoarea Sânzienelor era de o importanță majoră, datorită caracteristicilor ei de hotar magic al verii dar și al timpului. Reprezentări fantastice în alaiul Sânzienei sau- Drăgaicei, zeiță agrară celebrată la solștiul de vară, când se împărguiesc lanurile de grâu și înfloresc planta ce-i poartă numele (Sânziana sau Drăgaica), Sânzienele sunt divinități nocturne (lunare) care apar numai în cete, de obicei în număr fără soț. Ele ar fi zâne sfinte sau fecioare frumoase răpite de zmei și ținute în palate ferecate, ascunse prin păduri neumblate de picior de om. În noaptea de Sânziene (23/24 iunie), în timp ce umblă pe Pământ sau plutesc în aer, cântă și dansează, împart rod holdelor și femeilor căsătorite, înmulțesc păsările și animalele, stropesc cu leac și miros florile, tămăduiesc bolile și suferințele oamenilor, apără semănăturile de grindină și vijelii. Spre deosebire de -lele și -Rusalii, care sunt Zânele Rele, Sânzienele sunt Zânele Bune. În sud-estul României Sânzienele sau Drăgaicele sunt fetele necăsătorite care împlinesc ceremonialul nupțial ale zeiței agraie, cunoscut sub numele de-Dansul Drăgaicei. În situații speciale, când oamenii le nesocotesc ziua, Sânzienele pot deveni forțele distructive: stârnesc din senin furtuni și vijelii, aduc piatră(grindină), ridică în vârtej pe cei păcătoși lovindu-i de boala numită"luatul din Drăgaică", lasă câmpurile fără rod și florile fără leac etc. Sânzienele sunt atestate atât ca divinități fitomorfe(planta

care înfloresc de ziua lor-Sânziana), cât și ca divinități antropomorfe(ceata feminină care formează anturajul în care se desfășoară zeița agrară) în Oltenia, Banat, Transilvania, Maramureș, Bucovina, Moldova de nord. Local, în acest extins areal, apare și sinonimul sudic al acestor reprezentari mitice, Drăgaicele. 2. Sărbătoarea cu dată fixă, dedicată Sânzienei, zeiță agrară, protectoare a lanurilor de grâu și orez aflate în pârgh, invocată de fete la vârsta căsătoriei și de tinere neveste în ziua de 24 iunie, sinonimă cu - Drăgaica. Sânziana, una dintre cele mai îndrăgite sărbători ale verii, adună laolaltă un impresionant număr de obiceiuri și acte magice, specifice scenariului ritual de renovare a timpului anual sau sezonul: efectuarea observațiilor astronomice și meteorologice, în special la răsăritul -Găinușei, sau -Cloștei cu Pui, în raport cu care se calcula apoi timpul favorabil semănăturii grâului de toamnă;culegerea celor mai multe plante de leac și a picăturilor de rouă pentru cosmetica populară; încingerea mijlocului cu tulpini de cicoare(Cichorium intybus L.) pentru a preveni durerile de șale la secerișul care se apropie; însușirea magică(furarea) manei și a rodului holdelor și vitelor; spălarea părului de către fete cu iarbă mare(Inula helenium L.) pentru a deveni plăcute feciorilor; scaldă rituală a fetelor și nevestelor tinere în ape curgătoare, în locuri tănuite sau tăvălirea lor prin pașiștile înrouate în nopțile de Sânziene pentru a fi frumoase și îndrăgite de-a lungul anului; aflarea ursitei prin împletirea-Cununii de Sânziene și aruncarea acesteia pe acoperișul caselor și șurilor; expunerea hainelor și a așternuturilor la Soare pentru a nu fi roase de molii; aprinderea-focurilor de Sânziene și arderea substanțelor puternic mirositoare; aprinsul și Umblatul cu făclia, producerea zgomotelor nocturne(strigăte, sunete din tulpine pentru alungarea spiritelor malefice), practici de pomenire a morților(Moșii de Sânziene, pomeni, săparea și plantarea florilor pe morminte) și altele. În această perioadă a anului cucul încetează a cânta, semn că a sosit

vremea cositului fânețelor, prin păduri apar-licuricii care luminează calea rătăciților, se răsucesc frunza pe ramurile de tei, plop, ulm, se organizează vestite -Târguri de Sânziene,-Drăgaică sau-de Fete. Sărbătoarea se numește Sânziene în sud-vestul, nordul și centrul României (Oltenia, Banat, Transilvania, Maramureș, Bucovina, Moldova centrală și de nord) și Drăgaică în restul teritoriului (Moldova de sud, Dobrogea, Muntenia).

Bibliografie: ION GHINOIU-*Obiceiuri populare de peste an*-Editura Fundației Culturale Române, București, 1997

Sânzienele-Adelina M. Vorovenci

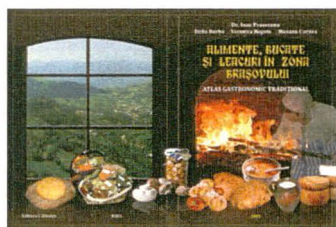
DENUMIREA POPULARĂ A LUNILOR ANULUI

IANUARIE-GERAR-Vreme de povești la gura sobei
FEBRUARIE-FĂURAR-vreme de făcut pluguri, furci, coase,potcoave
MARTIE-MĂRȚIȘOR-vreme de ieșit la curățenie și la făcut de gard
APRIIE-PRIER-vreme de arat și semănat,ieșit cu oile la munte
MAI-FLORAR-vreme de brânză nouă
IUNIE-CIREȘAR-vreme de coasă
IULIE-CUPTOR-vreme de secerat mei
AUGUST-GUSTAR-vreme de secerat „pâne și bucate”
SEPTEMBRIE-RĂPCIUNE-vreme de gustat din poame
OCTOMBRIE-BRUMĂREL-vreme de pus butoaie de boască și borhot, vreme de socoteli ciobănești, vreme de Sâmedru
NOIEMBRIE-BRUMAR-vreme de adus lemne și clăi de fân
DECEMBRIE-UNDREA-vreme de tăiat porc, de colinde, de praznic

VĂ RECOMANDĂM:

ALIMENTE, BUCATE ȘI LEACURI DIN ZONA BRAȘOVULUI de

*Ioan PRAOVEANU,
Delia BARBU,
Veronica BOGOIU
și Roxana CORNEA*

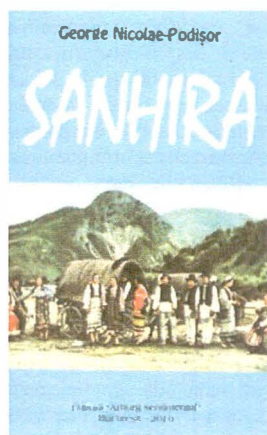
“Componentă a vieții materiale prin funcția sa fiziologică, cu rol determinant pentru existența umană, alimentația tradițională aparține în egală măsură vieții spirituale prin funcțiile complexe pe care alimentele le îndeplinesc

în practicile rituale și ceremoniale legate de credințe și obiceiuri.

Apariția unei lucrări privind alimentația tradițională este oportună, mai ales într-un județ ca Brașovul, cu străvechi tradiții culturale ce pot fi puse în valoare și promovate printr-un turism cultural și ecologic. Lucrarea „Alimente, bucate și leacuri din zona Brașovului” este rezultatul cercetărilor desfășurate în Țara Oltului, Țara Bârsei și Rupea-Târnave de către colectivul de cercetători Dr Ioan PRAOVEANU –coordonator al lucrării, Delia BARBU, Veronica BOGOIU și Roxana CORNEA al compartimentului cercetare al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brașov. Titlul sugerează, pe de o parte, complexitatea actului alimentar cu cele trei etape: procurarea hranei (alimentele), prepararea acesteia (mâncărurile – bucătăria

tradițională) și păstrarea ei, iar pe de altă parte prezentarea leacurilor tradiționale alături de alimente, ca o necesitate pentru asigurarea unui regim de viață sănătos. Primele capitole tratează aspecte privitoare la alimente și bucate, începând de la prezentarea evoluției sistemului alimentar în spațiul românesc, sursele de procurare și modalitățile de conservare și păstrare a hranei și rețete de mâncăruri specifice fiecărei etnii din cele trei zone etnografice. Ineditul lucrării constă în prezentarea leacurilor alături de alimentația tradițională. Asocierea a fost posibilă și considerată necesară, întrucât unele plante de leac erau folosite și în alimentație, ca alimente și condimente. Structura lucrării și consistența rețetarului gastronomic tradițional recomandă cartea și ca un prețios ghid pentru bucătăriile pensiunilor agroturistice.”

Veronica BOGOIU

Note de lectură

Profesorul Gheorghe

TIGĂU despre vol.

„SANHIRA” de George

Nicolae-Podișor

Istoria literară

înregistrează nume importante ale spiritualității muscelene: C.D.Aricescu, Dimitrie Nanu, Ion Barbu, Radu Gyr și Ileana Mălăncioiu (poezie), Mihail

Lungianu, Mihai Tican-Rumano (proză), Tudor Mușatescu (dramaturgie). În ultimele decenii s-au adăugat nume noi, între care și acela al lui George Nicolae-Podișor, poet, prozator și publicist.

Formația etică și scriitoricească a lui George Nicolae-Podișor nu poate fi desprinsă din baștina sa, de Rucărul natal, pe care, din dragoste, n-a acceptat să-l părăsească definitiv niciodată, legăturile sale cu mediul rucărean rămânând profunde, statornice, durabile și iată, fertile pe plan literar. Altfel spus, anii copilăriei și adolescenței patriarhale, cei mai mulți ai maturității ostentivoare într-ale învățământului și culturii s-au petrecut în miraculoasa așezare străjuită de cumi semețe și păduri umbroase.

Nu întâmplător, în cele opt povestiri reunite în volumul intitulat Sanhira, apărut nu cu mult timp în urmă, în prestigioasa editură bucureșteană „Amurg sentimental”, asemenea humuleșteanului Ion Creangă ori tăzlăuanului Constantin Ardeleanu, își mărturisește, direct sau indirect, legăturile de nezdruccinat cu locul natal. Astfel, una dintre eroine, „Sanhira” „a fost vecina lui”, ca și Vlăicenii, Panacoadă, Niță Hermeneanu, Niță Aldea, sau Marița Râșnoveanului.

Nu de puține ori, relatarea întâmplărilor se face la persoana întâi, autorul narator incluzându-se printre personagiile sale participante la evenimentele evocate: „pe Sanhira o iubeam cu toții”, „mie dându-mi din când în când binețe”. Fierăriile lui Deleanu și Aldea sunt situate în „Susenii Rucărului”, „nu departe de casa nașterii autorului-narator” iar acesta se află „într-un continuu neastâmpăr, până când dangătul clopotului de la biserica veche din cimitirul de peste apă nu ne încredința că ultimul bulgăre de pământ s-a prăvălit deasupra mortului în groapă”.

Este limpede că această simbioză între autor și comunitatea rucăreană constituie unul dintre pilonii existenței celui dintâi izvor de inspirație pentru scrierile lui.

Copil și adolescent fiind, cu mintea deschisă spre lumina învățăturii, a strâns în ființă fapte, evenimente, chipuri de oameni, toate fixate acum în povestirile sale, în contururi precise și revelatoare, topite într-un univers artistic original. Vieții individuale și sociale, credințelor, obiceiurilor și superstițiilor satului muscelan de munte li se conturează o imagine veridică, frustă, ștergându-li-se trandafiriul minciunii și idilismului.

APARIȚII EDITORIALE

Grupul, al cărui exponent devine scriitorul, este cel al rucărenilor care trăiesc într-o anume libertate a spiritului mai puțin cunoscută și obișnuită, dar în solidaritate în fața unor evenimente care se rostogolesc pe neașteptate și brutal peste existența lor, cum ar fi, de pildă, năvălirea în sat a rușilor, marele incendiu din anii 50 ori apariția noilor autorități comuniste. Membru al acestui grup, scriitorul a preluat felul de gândire și limbajul caracteristic acestuia, pe care le dezvoltă, le cizează și le transformă în creație artistică.

Existența lumii pe care o evocă este neconstrâns activă. În interiorul ei, se făuresc relații umane și sociale întemeiate pe o veritabilă religie a muncii deprinse din copilărie, de vreme ce „ghioroi”, „flăcăandrii cărora abia le mijiseră tuleiele și le incolțea timid puful mustăcioarei, nechemăți de nimeni (la fierăria lui Deleanu - n.n.), se înghesuiau să arate fiecare ce poate (...); cereau chiar ei la ce caznă să se aștearnă, să măture, să deretice în fierărie, să spargă carbune și trunchiuri noduroase de lemn și să lepună la adăpost, pregăteau cu migală surcele și le puneau la uscat, ațâțau și apoi întrețineau focul în vatra cuptorului”.

Vredniciei îi sunt asociate sensibilitatea, bucuria vieții, trăită în simplitate, dăruenie, evlavie. Tot așa, „puse de mici la treabă, de dimineață și până seara, Tia și Vergina munceau cot la cot cu mamalor la tunsul oilor, scărmanatul, țesălatul și torsul lânii. Erau toată zoua cu furca-n brâu, desfăceau firele în vârtelniță, țeseau în războiul casnic-cu suveica, spată și vergele-, firele răsucite, lungi, albe sau vopsite, pentru a își sarici și plocade care de care mai miștoase”.

Bărbații își văd de îndeletnicirile lor. Oieri, țapinari, cosași, fierari, tăietori de lemne, tâmplari, dulgheri, croitori, jocari, morari, negustori, crâșmari, zidari alcătuiesc un univers dinamic, în care sunt integrați treptat preoți, învățători, silvicultori, notari ori secretari ai primăriei.

Talentului de povestitor i se asociază cel descriptiv și cel de portretist. Sunt conturate trăsături fizice și morale care definesc fizionomia, structuri sociale, concepții și idealuri. Sanhira, notarul Ionel Olteanu, Gogu lu' Falcă, Panacoadă, Foachea lu' Măgheruț, vâ'u Simtinică, Niță Șerb, Petre Simene, Moise Șandru, Niță Hermeneanu, Vică Deleanu, Ghică

Mălăcea, Nae Nedelcu, Vică Băcărel și alții.

Sanhira este „*primul om care ne vârase metodic, cu dăruire, dezinteresat, fiorul metafizic al morții*”. Vică Deleanu, „*sugubățul fierar care trăiește aria purității*”, devine *locanul nostru de sub munte*, „*supapa de siguranță a copilăriei noastre patriarhale*”. Gheorghe, zis Mutu Stanchii, este *portdrapelul uliței înșefat de csnoave scornite din orice, gata pregătit pentru orice situație și orice anturaj...*”. Unul din simbriașii din părțile Bărăganului ai baciului Dăncilă al Căciulanului, Oprea Damaschin, era „*mijlociu și robust de statură, cu ochii albaștri ca ai Dunării compozitorului vienez din celălalt veac*”, în vreme ce Sultana lui Jean Dăianu „*nu prea virtuoasă, precum se pretindea, fișoasă și spre giumbulșucuri deloc agreate de vecinele sale mai mari și mai coapte la minte era deprinsă cu urzele de gâlceavă și scorneli urăcioase*”.

Prin narațiune, descriere și dialog, scriitorul evocă lumea rucăreană a ultimilor 60-70 de ani cu veridicitate și forță artistică de necontestat.

În povestirile lui G.Nicolae-Podișor nu există „un sat vechi” și „un sat nou”, ci satul tradițional și muscelean de munte în care timpul „vechi” și timpul „vechi” se îngemănează, într-o viziune tradițională asociată cu una izvorâtă dintr-un spirit modern, informat, ciuitivat. Un sat văzut în toate adevărurile sale, nu în oglinzile răsfrânte ale vreunei ideologii sau ale idilismului.

Scriitorul este înzestrat cu voluptatea povestirii, stăpânind virtuțile limbii vorbite, ale oralității, cuvintele și expresiile populare și regionale („ghioroi”, „cosoi”, „boaită”, „haznă”, „dumicat”, „croznăie”, „tuci”, „mintean”, „fochi” și „foache”) și neologismele („translucid”, „investivă”, „hobby”, „insurmontabil”, „ejectare”, „licențios”, „colportare”, „chintesență”) dovedind deschiderea către felurile straturii ale lexicului. Așadar, dimensiunile rostirii sunt remarcabile, iar plăcerea zicerii, a taifasului, a întrecerii în dodii între personaje, concretizate și în revărsările verbale baroce, în frazele bogate, toate, cum spuneam, semne ale oralității.

Desigur, fiecare povestire are o schemă de construcție, un flux narativ specific. Vor fi descifrate de

interpreți cu autoritate în domeniu. Noi ne-am îngădui să reliefăm numai capacitatea lui George Nicolae-Podișor de a cunoaște și a fixa prin cuvânt natura oamenilor rucăreni, setea lor de viață, dorința de a trăi demn, mândria de a aparține unei comunități în care orice abatere de la coordonate precise ale existenței stârnește contrarietate și uimire.

Ne aflăm în fața unui început de monografie a unui spațiu geografic, istoric și spiritual cu note specifice, deschis către vecinătățile mai apropiate (Ciocanu, Podul Dâmboviței) sau mai îndepărtate (Câmpulung, Stoenesti, Lucieni, Lerști).

Pictura oamenilor și locurilor, a limbajului este subordonată unei viziuni cuprinzătoare despre lumea evocată și despre lume, în general, fără ca datele realității să fie cumva exagerate. Lumea rucăreană este când liniștită și senină, când zguduită de evenimente surprinzătoare, generate din interiorul comunității ori de foarte departe.

Nu întâmplător, sunt inserate în fluxul povestirilor numele lui Hitler, Stalin, Ulianov, Kerenski, Trotsky, Beria sau al lui Tito. Cartea devine, parcă, o confesiune a autorului despre propriul trai, în mijlocul unei lumi rurale pe care și-au pus pecetea vremuri legendare și altele noi, pe care le interpretează și, apoi, le întrupează în ființa lui.

Realitățile lumii evocate au trecut din istorie în literatură. Pe de altă parte, G.N.Podișor scrie bine în limba română și oricine scrie astfel în limba sa nu face decât să slujească spiritualitatea națională și, indiferent de provincia istorică din care provin, scriitorii români exprimă identitatea noastră națională. Pe noi, românii, ne-au despărțit multe lucruri. Dela „Dacia literară” încoace cultura este între acele forțe care ne pot uni.

Lectura cărții lui George Nicolae-Podișor produce o puternică impresie, pentru că devine o oglindă artistică a satului muscelean etern, a lumii rucărene inconfundabile, de o autenticitate care o plasează alături de *La lilieci* de Marin Sorescu și de *Hârtii Tazlăului*, de Constantin Ardeleanu.

ECOURI

OMAGIU REVISTEI « PIATRA CRAIULUI » LA NASTEREA SA SI FELICITARI CITITORILOR EI

Inimșilor, sunteți formidabili !

De când Dumnezeu a creat Cerul și Pământul, adică Universul în mijlocul căruia noi ne plasăm, trăim, lucrăm, trândăvim, halucinăm, respirăm, visăm, oțăm, sperăm, căutăm, jucăm și înjurăm. Au existat și s-au mai văzut minuni mai mari sau mai mici, iar ceea ce ați făcut voi la Rucăr este una mai mică, dar tot minunăție se cheamă !

Vă admir, vă felicit și vă transmit întreaga mea grațitudine și considerație pentru tot ceea ce ați realizat, pentru ceea ce vă propuneți în condițiile în care numeroase, apreciate și respectabile reviste de cultură din țară sucombă din lipsă de fonduri, de sponsori, de susținere din partea celor plătiți să « ardă » pentru cultură !

Din păcate ei ard gazul (benzina) și timpul în defavoarea noastră și numai în interesul lor propriu. Inițiativa dv. este nu numai curajoasă, temerară dar și lăudabilă și cutozătoare și cu atât mai mult de apreciat cu cât penetrați o tăcere, o ascundere de talente și vocații nemanifestate până în prezent, rupeți o pânză de paianjen care camufla (voala !) nepermis indiferența, insolența, aroganța și nu în ultimul rând crasa incultură.

În legătură cu alegerea (botezul) numelui revistei nu numai că ați fost extrem de inspirați, dar nici nu cred că ar fi fost mai nimerit un nume mai potrivit decât cel al străjerului locurilor noastre. Rucărul se află la Poalele Pietrei Craiului, este înconjurat și apărat de acest masiv muntos care s-a înfrățit cu rucăreanul în vreme de răstărie.

Cu ani în urmă, noi, câțiva, împreună cu prof. Domnica Pestrițu, Gheorghe Nicolae-Podișor, Cornel Stoian și mulți alții am vrut să edităm o astfel de revistă, pe perioada mandatului de președinte la TVR a dramaturgului Pavel Everac, dar nu numai lipsa de fonduri ne-a făcut să renunțăm ci și un complex de motive și inițiative moral-politice asupra cărora nu insistăm. Pentru cititorii mai tineri precizez că numele pe care doream noi să-l dăm era de « Săgeata Carpaților » însă

era mai generic decât ați reușit voi să-l particularizați.

Colectivul de redacție este uimitor de restrâns, redus la doar trei membri, dacă este să-l raportăm la valoarea, varietatea și conținutul revistei. E un act de curaj, o temeritate dar, ca om care am format, editat, redactat numeroase reviste de dialog cultural din țară și din străinătate, îmi permit să vă recomand lărgirea acestui colegiu.

Ceea ce uimește, uluiește și duce spre stupefacție este decizia distribuirii gratuite a publicației, act pe care-l consider o « minune » înfăptuită într-o localitate rurală, dacă nu exasperant de credul, nevinovat, luat de amatori care nu-și dau seama pe ce lume trăiesc... Scaze, pentru sinceritatea « la rece » a confesiunii și iertați-mi ca atare eticheta pe care colegial vă creditez.

Ca membru fondator și redactor al unei reviste care de 10 ani a ieșit din rândul « efemeridelor » presei culturale românești și circulă acum pe toate meridianele și paralele globului (am numit « Agora Tomitană »), și pe care o edităm cu forțe proprii, vă mărturisesc că la început am livrat-o cu 1,5 roni, apoi cu 2 roni, iar la insistențele elevilor și studenților care o așteaptă ca pe pâinea caldă am fixat actualul preț de 3 roni exemplarul. Tocmai de aceea rămân impresionat de răspunderea acestei « bijuterii » în mod gratuit.

Apreciez în mod deosebit implicarea Consiliului local, prin vocea autorizată a distinsului primar, ing. Ionel Dulamă care a dat asigurări privind susținerea acestei puține acțiunii revuistice în mrđiul rural din țară. Lăudabil ca ați atras de la primul număr colaboratori de valoare, personalități ale culturii, istoriei și literaturii locale, regionale sau naționale, pe care însă nu le nominalizez aici, lăsând această plăcere și descoperire cititorilor publicației.

Înainte de conținut, revista atrage prin forma sa exterioară, prin design, prin gustul culorilor alese și bine distribuite cromatic, prin imbinarea imaginilor cu textele, medalioanele. Cât privește poza din tabloul reprodus pe coperta I, un gând mi-a dat ghes și am văzut, pentru o clipă, poza neuitatei mele mamei, care seamănă foarte bine cu femeia din imagine.

Felicit, mai ales pe d-na Adelina Vorovenci, pentru inspirația

de a fi ales (selectat) imagini grăitoare despre Rucărul de ieri și de azi, creațiile sale pictografice, ale colaboratorilor tineri și talentați pe care îi găzduiește revista.

Apreciez diversitatea genurilor literare abordate, cu real talent și simțire artistică, scriitoricească. Urmează câteva sugestii care interesează exclusiv redacția și pe care le transmit în anexa la prezenta scrisoare. Scaze pentru eventual impondonabile ingerințe, al vostru prieten devotat,

**Profesor Ion MOICEANU,
CONSTANȚA**

*****

Am primit revista. Mă bucur și vă felicit pentru reușită. Duminică la emisiunea Dor de acasă (începând cu ora 17,30) voi semnala apariția (duminică 15 mai-n.r.). Succes la numărele viitoare !
Cu stimă,

Ion Puiu Stoicescu

*****

În urmă cu ceva timp, mai precis de Paște am fost acasă la Rucăr.

Ne-a vizitat prietenul nostru Viciu Nistor să ne ofere primul număr al revistei de cultură și tradiții „Piatra Craiului”, care ni s-a părut a fi o mică bijuterie. Am citit articole de mare interes și am descoperit oameni de o mare calitate sufletească.

TUTUROR CITITORILOR REVISTEI „PIATRA CRAIULUI”, (nici că se putea numi mai frumos și pentru asta îi mulțumesc prietenului meu Viciu Nistor că mi-a oferit posibilitatea citirii ei) le doresc din suflet ca existența lor să se convertească în „Refrene de iubire (titlul unui CD al meu)... viață lungă și dreaptă și un simplu autograf.

.... cu drag Ileana Sipoteanu

Interviu acordat la apariția Revistei „ Piatra Craiului ”

Reporter Cornel Stoian ; Cum apreciați apariția revistei „ Piatra Craiului ” editată de Cenaclul „ Mihai Lungianu ” din Rucăr – Muscel ?

Repondent R. Popa Rucăreanu ; Apariția revistei „ Piatra Craiului ” editată de Cenaclul „ Mihai Lungianu ” din Rucăr-Muscel , reprezintă un

ECOURI

eveniment important în viața acestei localități și a celei muscelene .

Această revistă este rezultatul inițiativei și eforturilor unui grup de intelectuali și al unor pasionați de cultură rucăreni care au dorit să înlăture monotonia și anonimatul din viața Rucărului . Se impune a fi făcută mențiunea că fără sprijinul moral și financiar al distinsului primar ing. Ionel Dulamă și al Consiliului Local Rucăr această revistă nu ar fi putut apărea .

În același timp , apariția revistei „ Piatra Craiului ” demonstrează existența în această străveche localitate muscelană a unor capacități intelectuale care trebuiau valorificate și afirmate . Consider că apariția acestei reviste răspunde unei necesități actuale de afirmare a frumoasei localități semi-urbane muscelene de care vorbim și de atragere a unui număr cât mai mare de vizitatori pentru a admira pitoreștiile sale locuri și să cunoască tradițiile istorice și carstice pe care le posedă .

Socotesc că apariția acestei reviste va stimula interesul și dorința celorlalți intelectuali și iubitori de cultură rucăreni determinându-i să se alăture fondatorilor ei .

Reporter Cornel Stoian ; Cum vedeți în timp evoluția revistei „ Piatra Craiului ” editată de Cenaclul „ Mihai Lungianu ” .

Repondent R. Popa Rucăreanu ; Având în vedere că revista „ Piatra Craiului

” este , după cunoștințele mele , prima publicație apărută într-o localitate rurală din actualul județ Argeș , o consider o mândrie pentru comunitatea rucăreană și un stimulent pentru asigurarea apariției ei vreme îndelungată . Ținând cont de potențialul intelectual local și al rucărenilor din „ diasporă ” precum și de sprijinul oficialităților de aici , conținutul revistei se va îmbogăți , va deveni mai interesant și atractiv și va reuși să se impună în publicistica argeșeană .

Revista „ Piatra Craiului ” consider că va contribui la popularizarea diverselor activități locale care se desfășoară , a realizărilor obținute , a potențialului turistic și ... de care dispune și la afirmarea Rucărului pe plan județean , regional și național .

Urez revistei „ Piatra Craiului ” viață îndelungată .

*****

Consider că apariția acestei publicații reprezintă o inițiativă inspirată și necesară, materialele prezentate dovedesc mult profesionalism și multă trudă din partea colectivului redacțional pentru a prezenta publicului cititor o revistă nouă, cu informații interesante.

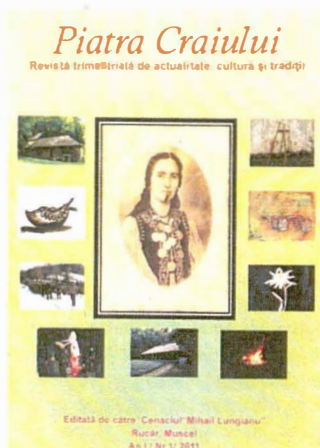
O asemenea revistă era necesară la nivelul comunei RUCĂR, prin conținutul ei popularizându-se obiceiurile și tradițiile locale, cultura zonei, dar și problemele de actualitate, cel puțin în domeniul culturii, la nivelul comunității.

Personal cred că ar fi necesar ca în cuprinsul numerelor viitoare ale revistei să fie prezentate materiale de popularizare a tuturor fiilor și fiicelor RUCĂRULUI, care s-au afirmat prin activitatea și contribuția lor în diferite domenii de activitate (în plan cultural-artistic, în plan social, în cercetare și știință, în plan diplomatic etc), atât la nivel național, cât și internațional, pentru ca meritele acestora să nu fie uitate, întrucât prin munca și strădania lor au făcut cunoscută localitatea în care s-au născut. Pentru aceste fapte trebuie să fie cunoscuți și respectați, mai ales de către tânăra generație, care în acest moment este complet debusolată.

De asemenea, ar putea fi prezentate și recenzii care să promoveze creațiile literare actuale, din literatura română, dar și universală.

Felicitările mele pentru inițiativă colectivului redacțional al revistei Piatra Craiului !

Col.(rez.) UNGOCI GHEORGHE

Revista Piatra Craiului nr. 1

Foto centru:

Veruța AVRAM, ~1930

BUCURIE PENTRU „NOU”!

Am vibrat sufletește cu multă bucurie la întâlnirea cu primul număr al revistei „Piatra Craiului” și cu gândurile și năzuințele inițiatorilor cenclului „Mihail Lungeanu”. Ferice de cetatea în care viețuiesc și mustesc roditor asemenea truditori. Ca orice lucru nou și aceste începuturi întâmpină felurite și nu puține greutăți, chiar suferințe. E legea firească a „noului” valoros. Aici la Rucăr au rodit semințele semănate în brazda unor valoroase și vechi trăiri, preocupări întru creație și înțelepciune, îmbogățite până la prag de elevațiune spirituală oameni deosebiți, precum Dumitru(Tache)Băjan, Mihail Lungeanu, Tudor Mușatescu, Gheorghe Pârnuță, multe generații de adevărați cărturari ai satului și cei care au preluat cu demnitate și grijă ștafeta înaintașilor, cei care vă străduiți acum să conservați și să transmiteți mai departe sfintele tradiții comunitare. Cu cât vor fi mai mulți oameni care se vor adăpa din tezaurul neprețuit al înțelepciunii străbune, puse în valoare de un pumn de oameni cu pricepere în ale scrisului, cu atât ne va fi redată speranța flăcării perpetue a cunoașterii și simțirii strămoșești, se va putea scurta distanța dintre speranța și certitudinea binelui la care râvnim cu toții, acel bine care, până la urmă, vine din interiorul nostru, al fiecăruia. În Rucăr și plecați din Rucăr, spre a-și împlini destinele pe alte meleaguri sunt numeroși doritori de a ajuta comunitatea; unii sunt și cu ceva posibilități materiale (poate chiar mai mulți decât prin alte părți!). Ce minunat ar fi să-i ajutăm pe acești oameni, care dau tot ce au mai bun în ei pentru semenii în slujba cărora s-au pus voluntar și necondiționat. Să-i ajutăm chiar și să-și publice modestele lor gânduri pe pagina de carte, care va lumina pe toți până la urmă și pentru care trudesesc fără odihnă. Asemeni multora care vă cunosc și au încredere în capacitatea și devoțiunea dv. de a sluji binele comun, a-l răndui și a-l transmite mai departe, îngăduiți-mi și mie să vă mulțumesc și să vă felicit pentru eforturile dv.

Ing. Ion (Puiu) PIETRĂREANU,
Pitești

**Responsabilitatea pentru conținutul materialelor aparține autorilor.
Reproducerea fotografiilor sau a desenelor este interzisă.
Fotografia de pe copertă aparține dlui Bogdan LUNGEANU.**

Revistă distribuită gratuit.

**CENACLUL LITERAR "MIHAIL
LUNGIANU" EDITEAZĂ REVISTA:
"PIATRA-CRAIULUI"**

Redactor –șef: Adelina Mihaela Vorovenci

Redactor –șef adjunct : Ion Ghidan

Tehnoredactor: Ion Mârzac

Secretar : Costel Moiceanu

Președinte cenaclu: Tudor Vlad

Secretar cenaclu: Cornel Stoian

**Membri cenaclu: Ion Ghidan, Gheorghe Avram,
Iosif Nistor, etc.**

**Adresa redacției:adelina_vorovenci@yahoo.fr
sau ghicaserb@yahoo.com**

**Sediul redacției VILA IOSIF NISTOR,
PENSIUNEA "LINIȘTEA SERII",
str. Brașovului**

**Coperta I: Mihail LUNGIANU, centru; de la
stânga la dreapta: Dârstă; Opincă-acuarelă,
Adelina M. Vorovenci; car cu boi; Brezaia;
stâna; Focul lui Sumedru; Floare-de colț;
Car, acuarelă-Adelina M. Vorovenci;
Bărbatul și Femeia pe sarică-foto:Tudor
Vlad**

Coperta II: Foto :Răzvan Ududec

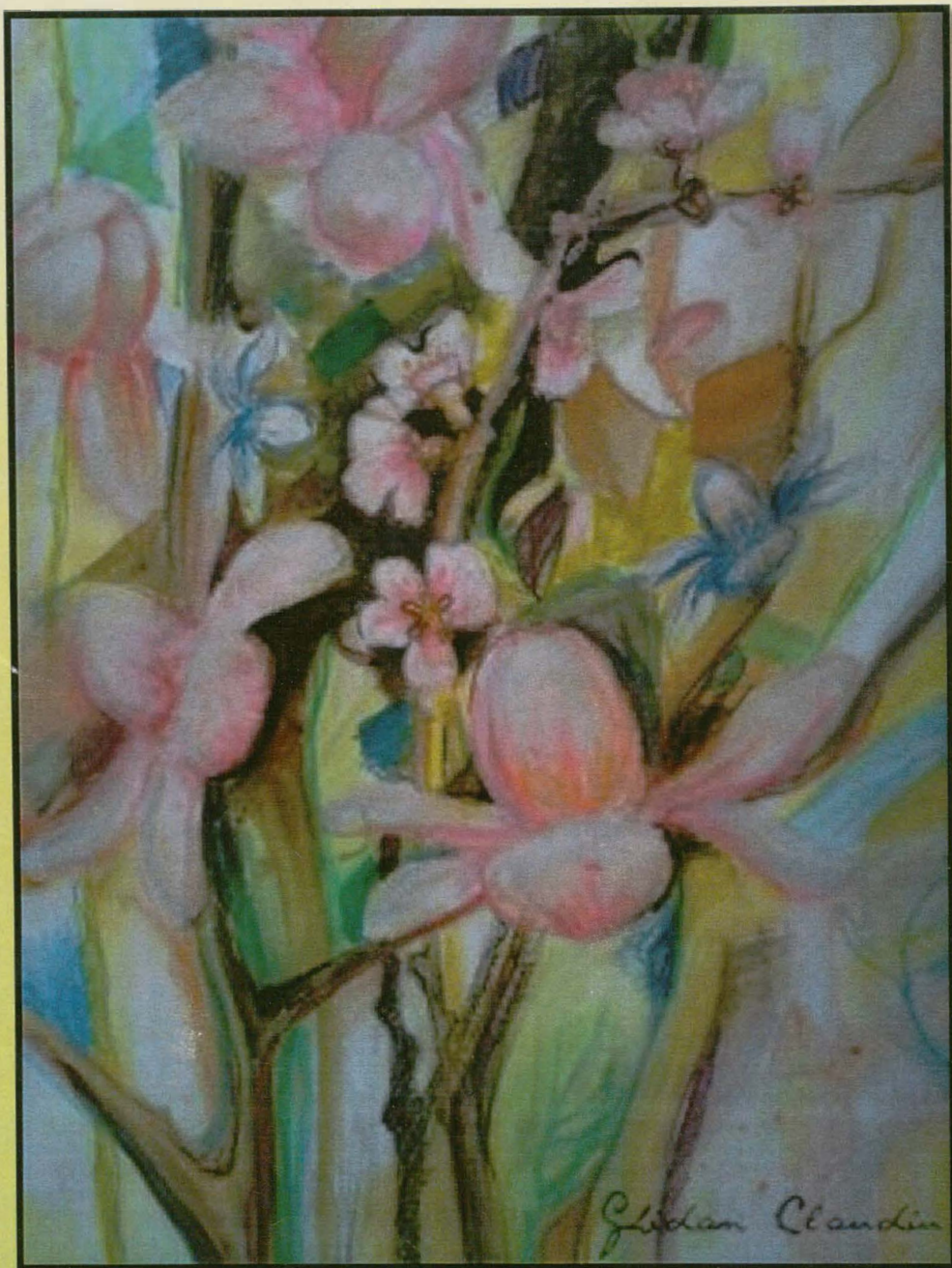
**Coperta III: Floare- de- colț, foto Răzvan
Ududec**

Coperta IV Claudiu Ghidan- Flori

**Sponsori: Ing. Ion Pietrăreanu
Col (rez.) Gheorghe Rădescu
Consilier Ion Ghidan etc.**

“Pe pământ avem două șanse, credința și arta.”

Grigore Leșe

Flori - Claudiu GHIDAN

editura
Sedna Print

ISSN 2247 – 1553

ISSN-L = 2247 – 1553